FRANCES HODGSON BURNETT

GİZLİ BAHÇE H. F. Burnett
© 2003, inkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. Bu kitabın her türlü yayın haklan Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince İnkılâp Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. 'ye aittir.
Dizgi Gülizar Çilliyüz Kapak resmi Ömer Muz Kapak Aret Demirkaynak Düzelti Serap Çakalır
ISBN: 978-975-10-1947-9 08 09 10 11 987 6 5
Baskı İNKILÂP KİTABEVİ BASKI TESİSLERİ :İİ! İNKILÂP Çobançeşme Mah.
Sanayi Cad. Altay Sk. No. 8 34196 Yenibosna - İstanbul Tel : (0212)496 11 11 (Pbx) Fax: (0212)496 11 12
posta@inkilap.com
www.inkilap.com
H. F. Burnett
• •
GİZLİ BAHÇE
Düzenleyen Öner Kemal
'il* İNKILÂP

TEK BAŞINA BIRAKILAN KÜÇÜK KIZ

Dayısına ait görkemli şatoda kalmak üzere gelen Mary Lennox için herkes , "aman ne çirkin kız!" diyordu. "Böylesi hiç görülmemişti." Bu tutum ne kadar acımasız olursa olsun, tümüyle gerçekti : Cılız ve çekimsiz bir bedene sahipti o. Tıpkı bir iskelet gibiydi. Saçları hep dağınıktı. Hastalıklı biri olduğu açıkça belli oluyordu. Onun neşeli göründüğü günler o kadar azdı ki..

İngiliz yönetimince Hindistan'a önemli bir görevle gönderilmiş olan babası da sık sık hastalanmasıyla ve hep yorgunluktan şikâyet etmesiyle biliniyordu. Çekici bir kadın olan annesi ise eğlenceye düşkünlüğüyle ün yapmıştı. Danslı toplantıların hiçbirini kaçırmazdı. Doğduğu gün, Mary'nin bakıcısı olan Hintli kadına kesin olarak bir uyarı verilmişti :

- Bu çocuğun varlığından hiç kimsenin haberi olmayacak! Eğer duyulursa pilini pırtını toplar, bu evden çekip

gidersin!.. Mary, bir yaşına kadar neredeyse hiç dışarıya çıkmadan yaşadı. Sık sık hastalanıyordu. Daha sonraları çelimsiz bedeni, cılız bacaklarının üstünde doğrulmaya başladı. Fakat yine çevreden uzak tutuluyordu. Hintli dadıyla, diğer yerli hizmetçilerden başka kimseyi göremiyordu. Güzel annenin öfkesinden çekinen hizmetçiler, bu çirkin kızın tüm kaprislerine boyun eğmek zorunda kalıyorlardı. İsteği yerine getirilmeyince Mary keskin çığlıklar atıyor ağlaması durmak bilmiyordu. Mary, böylece, Hintli hizmetçiler arasında, deyim yerindeyse, adeta saltanat sürüyordu. Acıma duygusu uyandıracak ölçüde çirkin olan bir kız Mary, altı yaşına geldiğinde dah hırçın, daha bencil ve daha inatçı biri oldu. Öğrenim çağına geldiğinde, İngiltere'den genç bir öğretmen getirildi. Zavallı kadın, Mary'nin kaprislerine ve hırçınlıklarına ancak üç ay dayanabildi. Onu İngiltere'den getirilen başka öğretmenler izledi. Ancak onlar da kısa sürede ayrılıp, kurtuluşu kaçmakta buldular. Mary'nin kaprislerine dayanmak olanaksızdı. Yeni bir öğretmenin gelmeyeceğini düşünen Mary, kısa

bir süre sakinleşir gibi oldu. Bu arada, anlaşılamayan bir hevesle okuma yazma öğrenmek isteğine kapıldı. Artık gözü başka hiçbir şey görmüyordu. Böylece yaşamının sonuna kadar cahil kalmaktan kurtulmuş oldu. Dokuz yaşına bastığı yıl, havanın dayanılamaya-cak denli sıcak olduğu bir sabah, karşısında tanımadığı Hintli bir dadı gördü. Hırçınlaşıp, çatacak birini aradığı için, kadıncağıza ters ters :

— Ne işin var senin burada! diye bağırdı. Defol! Gözüm görmesin seni! Ben, kendi dadımı istiyorum!... Şaşıran Hintli kadın :

- Küçük hanım, dadınızın gelmesine olanak yok! diye kekeledi. Ne?!... Kendisine karşı mı çıkılıyordu?!... Mary , öfkeyle yabancı kadının karşısına dikildi. Tüm gücüyle tekme ve yumruk savurmaya başladı. Ancak sonuç umutsuzdu. Dehşete kapılan Hintli kadın :

- Küçük hanımın dadısının gelmesine olanak yok! diye tekrarlamaktan başka bir şey yapamadı. Bu işte çözülmeyen bir sır vardı mutlaka. Mary, öteki hizmetçilere seslendi. Ancak hiç kimse görünmedi. Her tarafta alışkın olmadığı heyecanlı bir hareket vardı. Yüzleri kül rengi

olmuş insanlar, başlarını çevirmeden önünden geçiyorlardı. Rastladığı iki üç yerliyi durdurdu. Fakat, onlardan da hiçbir şey öğrenemedi. Üstelik eski dadısı da o kadar beklediği halde bir türlü gelmiyordu. Yapılacak başka bir şey bulamayınca, orada durup dikilmektense bahçeye çıktı. Verandadan birkaç adım uzaktaki bir ağacın dibine, topladığı çiçeklerle hayali bir bahçe yaptı. Etrafına, çakıl taşlarından minnacık bir duvarla çerçeveledi. Ancak aklı başka yerdeydi. Her an öfkesi biraz daha çoğalıyordu. Dadısına savuracağı kaba sözler, aklında sıralandıkça sıralanıyordu. Bu sırada, verandadan ayak sesleri yansıdı. Merakla kulak kabarttı. Annesi, İngiltere'den yeni dönmüş olan genç bir kadın arkadaşıyla birlikteydi. Onu hayran hayran seyretti. Annesini zaten pek seyrek görüyordu. O sabah gözüne her zamankinden daha güzel göründü. Üzerinde dantellerle süslenmiş, harika bir giysi vardı. İçi hep gülen gözlerinin, o sabah gülmediğini fark etti. Sıkıntılı ve ürkek görünüyordu. Yanındaki kadını heyecenla dinliyordu. Mary, annesinin :

- Beni korkutuyorsunuz ! Durum demek o kadar ciddi, öyle mi!... dediğini duydu. Kadın da titreyen bir sesle :

- Düşündüğünüzden de ciddi! diye yanıtladı. Kor kunç!.. Size on beş gündür kentten uzaklaşmanızı söy-lüyorum!.. Annesinin müthiş bir korkuya kapıldığı belliydi. Ellerini oğuşturarak :

- Biliyorum!.. Biliyorum!., dedi. Saçma sapan bir toplantı için burada kaldım!.. Ne çılgınlık!.. İşte bu anda, hizmetçilerin barındığı bölümden bir çığlık koptu. Madam Lennox, arkadaşının kolunu heyecan ve korkuyla sıktı. Mary, ürperdi. Bu çığlık, her saniye biraz daha artarak yansıyordu. Madam Lennox, boğuk bir sesle :

- Nedir bu? diye sordu.

Genç kadın :

- Ölü var herhalde! dedi. Salgının hizmetçilerinize de ulaştığını niçin söylemediniz bana?..

- Ben de bilmiyordum! Benimle gelin!.. Bunları söyledikten sonra, arkadaşıyla birlikte evin içinde kayboldu. Felaketler birbirini kovaladı. Mary de, eski dadısının neden gelemediğini öğrendi. Kolera, korkunç bir hızla şehre yayılmıştı.

Salgından hiç kimse kaçıp kur- tulamıyordu. Duyulan çığlık, sabaha karşı ölen dadıya ağlayan hizmetçilerin sesleriydi. Ertesi sabah, hizmetçilerden üçü daha öldü. Diğerleri orayı terkedip, kaçtılar. Artık koskaca evde ölümle korku kolkola geziyordu. Her yana korku ve kargaşanın egemen olduğunu gören Mary, odasına sığındı. Onu düşünüp, hatırlayan hiç kimse yoktu. Zincirleme felaketler arasında Mary, tümüyle unutuldu. Uyuyor, uyanıyor, zaman zaman ağlıyordu. Olanların hiçbirinden haberi yoktu. İnsanların hastalandıklarını ve bu yüzden gürültü yaptıklarını fark ediyordu. Canı iyice sıkılınca, bomboş olan ye-mek salonuna indi. Masanın üstünde yarım bırakılmış yemekler buldu. Sandalyeler, telaşla itiI¡vermişlerdi. Acaba onlara yemeği yarıda bıraktıran neydi? Mary, bulduğu bir meyvayla birkaç bisküvi yedikten sonra susadı. Su yoktu. İçilmeden bırakılan bir bardak şarap gördü. Bunu bir dikişte bitirdi. Boğazı yandı. Fakat, hoşuna da gitti. Başı dönüyordu. Duvara tutunarak odasına döndü. Feryatlar ve telaşlı ayak

sesleri ona korku veriyordu. Artık gözkapaklarının ağırlaştığını duyumsuyordu. İyice uykusu gelmişti. Başka bir- şey düşünemeyerek kendini yatağına attı. Derin bir uykuya daldı. Bu sırada olaylar hızla gelişiyordu. Çığlıkları, telaşlı kaçışın gürültüsünden duyulmadı. Uyandığında evin içi sessizdi. Bir süre öylece kımıldamadan yattı. Telaşlı ayak sesleri çığlıklar artık duyulmuyordu. Bu sessizliği yadırgıyordu. Acaba herkes koleradan ölmüş müydü? Bundan sonra onunla kim ilgilenecekti? Kendisiyle ilgilenecek yeni bir dadının geleceğine emindi. Ölen dadısına acımıyordu. Gözlerinden bir damla bile gözyaşı akmadı. Şimdiyse, kendisini hiç kimsenin aramamasına öfkeleniyordu. Paniğe kapılmış olan hizmetçilerin nefret edilen, çirkin ve şımarak küçük bir kızı hatırlayamıyacaklarını aklına getiremiyordu. Koleraya tutulan insanların ilk önce kendilerini düşüneceklerini de bilmiyordu. Salgından kurtulan birisinin kendisini hatırlamasını boşu boşuna bekledi. Ancak onunla ilgilenen bir kişi bile ortaya çıkmadı. Hiç kimse gelmiyordu.

Bekledikçe, sessizlik ona daha korkunç görünmeye başlıyordu. Birdenbire garip bir hışırtı duydu. Odanın ortasındaki hasırın üstünde küçük bir yılan dilini çıkarmış başını dikmiş ona bakıyordu. Yılan ona pek tehlikeli görünmedi. Hayvan kısa bir süre sonra sessizce odayı terketti. Yılanın arkasından bakarak, yüksek sesle: "Ev, şimdiye kadar hiç böyle sessiz olmamıştı!" diye söylendi. Galiba bu soğuk hayvanla benden başka kimse kalmadı burada!" Birkaç saniye sonra evin içinde yeniden ayak sesleri duydu. Kulak kesilen küçük kız, gelenleri evdeki- lerden hiç kimsenin karşılamadığını fark etti. Ziyaretçiler kapıları açıyorlar, odaları dolaşıyorlardı. Ayak sesleri, evin içinde titreşimler yaparak, çoğalıyor ve yayılıyordu. Dışarıda birisi, "ne felâket! dedi. Ne kadar da güzel kadındı! Söylentiye göre küçük bir kızı varmış! Şimdiye kadar onu gören hiç kimse olmadı! Elbette, evi baştan aşağıya aramalıyız! Belki de gerçekten küçük bir kız vardır!.." Mary yataktan kalktı. Kapı açıldığında odanın ortasında dimdik duruyordu. Karnı acıkmaya başlamıştı. Üstelik

kendisini inanılmaz biçimde evin içinde unutmuşlardı. Bekliyordu. Kaşları çatılmış, dişleri kenetlenmişti. Bu anda iyice çirkin görünüyordu. Kapı açıldı. Eşikte, uzun boylu bir adam belirdi. Mary, adamı tanıdı. Babasının bir arkadaşıydı. Küçük kızı görünce olduğu yerde durdu. Bu kadar çirkin bir kızla karşılaşacağını ummadığı belliydi. Arkaya doğru seslendi :

- Barney! Burada küçk bir kız var! Yapayalnız, küçük bir kız! Küçük kız, kaskatı bir sesle :

- Ben, Mary Lennox'um! Herkes koleraya tutulduğu sırada uyumuşum. Biraz önce uyandım. Neden beni bırakıp gittiler? Niçin unuttular? Bu soruları sıralarken, hırsından ayağını yere vuruyordu. Odaya ilk girenin Barney diye seslendiği adam, ağlamamak için kendini zorluyordu. Titrek bir sesle :

- Zavallı küçük! diye mırıldandı. Koskoca evde senden başka sağ kalan yok!.. Bunları söyledikten sonra, gözlerinde biriken yaşları fark ettirmeden silmeye çalıştı. Böylece Mary, hem annesiz, hem de babasız kaldığını öğrenmiş oldu. Hizmetçilerden bir kısmı ölmüş, bir kısmı da kaçmıştı. İçlerinden

hiçbirisi küçük hanımlarını hatırlamamıştı. İşte bunun için her taraf tam bir sessizlik içindeydi. Köşkte onunla küçük yılandan başka canlı bir tek varlık yoktu.

MAYMUN MARY

Mary, annesini uzaktan sevmeye alışmıştı. Bu nedenle onunki aşırı bir sevgi değildi. Böylece annesinin ölümü onu sarsmadı. Biraz büyük olsaydı belki yalnız kaldığı için kaygı duyabilirdi. Oysa Mary, daha önceden de yalnızlığa alışmış olduğu için, yeni durumu onu şaşırtmadı. Bütün korkusu, yeni çevresinin onun kaprislerine boyun eğmemeleri ihtimaliydi. Bunu düşünmek bile onu çileden çıkartıyordu. İngiliz rahip onu himayesine almıştı. Mary, sürekli kavga eden çocukların bulunduğu bu evden nefret ediyordu. Burada uzun bir süre kalması olanaksızdı. Zaten Mary de kalmak istemiyordu. Çocuklar da ondan hoşlanmıyorlardı. Fırsat buldukça çirkinliğini yü-züne vuruyorlar, alay ediyorlardı. Ona bir de isim takmışlardı: Maymun Mary.

Kolera'nın Lennoxların evine de ulaştığı gündü. Mary bir ağacın altında, topladığı çiçeklerle düşsel bir bahçe yapıyor, etrafını çakıl taşlarından bir duvarla çerçeveliyordu.

İşte bu sırada
Rahibin oğlu
Basile gelmiş,
çakıl
taşlarıyla
duvar yerine
kumul yapmasını
istemişti. Mary
öfkeyle :
- Defol! diye
bağırmıştı.
Burası erkek
çocuklarına
göre değil!
Defol!...
Gururu incinen
Basile,
dudaklarını
ısırarak kısa
bir süre
susmuştu. Biraz
sonra da,
Mary'nin
çevresinde
dolaşıp, oyunu
bozmaya
çalışmıştı.
Dans eder gibi
sıçrıyor,
dilini
çıkartıyor ve
şarkı
mırıldanıyordu
:
Maymun Mary!
Maymun Mary!
Maymun senden
çok daha güzel!
Senden çok
güzel!...
Bahçende yetişen
çiçekler menekşe
değil,
Isırgan otu, bir de
deve dikeni.
Basile'i duyan
diğer çocuklar,
kahkahalarla
gülerek oraya
koşmuşlar, hep bir
ağızdan şarkıyı
tekrarlamışlardı.
Mary'nin öfkesi
çoğaldıkça,
diğerleri şarkıyı
daha çoşkulu
söylemişlerdi. O
günden sonra
Mary'nin ikinci adı
"Maymun" olarak
kalmıştı.
Rahibin evine
taşındıktan birkaç
gün sonra Basile,
ona:
- Seni hafta
sonunda buradan
gönderecekler dedi.
Buna çok memnun
olduk!.. Ülkene
gidiyorsun.
Mary, haşin bir
sesle :
- Ben de çok

memnun oldum! diye cevap verdi. Nereye göndereceklerin i de biliyor musun?.. Basile, yüzünü buruşturarak :

- Neresi olduğunu bile bilmiyor! diye alay etti. Neresi olabilir ki? Elbette İngiltere! Büyük annemiz orada, yaşıyor. Kızkardeşimiz Mabel geçen yıl onun yanına gitmişti. Sen büyükannenin yanına gitmeyeceksin! Senin büyükannen yok ki!.. Dayın Archibald Craven'in yanına gideceksin!..

- Böyle birisini tanımıyorum.

- Bilseydin hayret ederdim. Zaten kızlar hiçbir şey bilmezler ki! Anmemle babam konuşurken duydum. Şehirden uzakta, bir dağın tepesinde, kocaman bir şa toda yaşıyormuş. Orası çok korkunç bir yermiş. Canlı bir varlığa rastlamak olanaksızmış. Hatta bir kediye bile.. Hiç kimse şatoya yaklaşmaya cesaret edemezmiş. Üstelik Bay Craven kambur, kambur olduğu kadar korkunç bir kişiymiş.

Sırtını Basile'e dönüp, elleriyle kulaklarını tıkayan Mary :

- Söylediklerini n hiçbirisine inanmıyorum! dedi. Böyle cevap vermiş olmasına rağmen Mary, Basi- le'in sözlerinin etkisi altında kalmıştı. Kararsızdı.

O gece Bayan Crawford, Mary'e yakında İngiltere'ye, dayısı Bay Craven'in Misselthwaite't eki şatosuna gideceğini bildirdi. Mary'nin bu sözlere karşı ilgisiz kalışı, bayan Cravvford'u şaşırttı. Onu öpmek üzere Mary'ye doğru eğildi. Ama o, kadını sertçe itti. Bayan Crawford elini, Mary'nin omuzuna koydu. Küçük kız kıpırdamadan durdu. Kadıncağızın yaklaşma girişimi boşa gitti. Uzun bir süre sonra bayan Crawford, kocasına :

- Hayatımda ondan daha çirkin bir kıza rastladığımı hatırlamıyorum, dedi. Oysa annesi ne kadar güzel, ne kadar zarif bir kadındı! Çocuklar Mary'ye "Maymun" diyorlardı. Bunun doğru bir şey olmadığını ben de kabul ediyorum. Ancak uygunluğu da asla inkâr edilemez!...

Rahip :

- Bu doğru olabilir, diye cevap verdi. Oysa annesi onunla yakından ilgilenmiş olsaydı, zavallı küçük kız belki de bu kadar çirkin olmazdı. Ölmüş bir insanın arkasından konuşmak doğru bir şey değil; ama itiraf etmek zorundayız ki, madam Lennox'un bir kızı olduğunu hiç kimse bilmiyordu.

Bayan Crawford, uzun uzun içini çekip :

- Zavallı kadın böyle olacağını

düşünebilir miydi? dedi. Kızcağız herkes tarafından terkedilen evde tek başına kalmış. Albay Mac Grevv'ün bana anlattığına göre, bomboş zannettiği evde, Mary'le karşılaşınca korkudan küçük dilini yutacak gibi olmuş. Mary'nin vapur yolculuğu, çocuklarını İngiltere'deki yatılı bir okula götüren bir subayın eşiyle geçmişti. Mary'yi Londra'ya ayak bastıkları zaman rıhtımda, Bay Craven'in gönderdiği bir kadın karşılamıştı. İşleri başından aşkın olan subayın karısı, Mary'yi şato-ya götürmek zahmetinden kurtulduğuna çok sevinmişti. Mary'yi karşılamaya gelen kadın, Misselthvvaite Şatosu'nun kâhyasıydı. Adı, Medlock'tu. İri yapılı, kırmızı yüzlü, sert bakışlıydı. Kırmızı bir elbise ile siyah bir manto giymişti. Başının her kımıldanışıyla hareket eden, kırmızı kadife çiçekli şapkası çok komikti. Mary, Bayan Medlock'tan hiç hoşlanmamıştı. Zaten hoşlanmış olsaydı, hayret edilirdi. Çünkü Bayan Medlock, Mary'yi kısa bir süre süzdükten sonra, subayın eşine :

- Bugüne kadar böyle çirkin bir kız ne duydum, ne de gördüm! Annesi

çok güzel bir kadındı. Bu kızın, annesine benzeyen hiçbir yanı yok! Öyle değil mi bayan?..
Subayın eşi, umutla :
- Zamanla o da değişir, güzelleşir! diye cevap vermişti.
Yüzünün rengi pembeleşse. Yüz çizgilerinin ne kadar uyumlu olduğunu siz de görüyorsunuz. Çocuklar o kadar çabuk değişirler ki!..
- Bana kalırsa, söylediklerinizin gerçek olması için bir mucize gerek!.. İnanın bana, Misselthvvaite çocukların güzelleşmesini sağlayan bir yer değildir!..
Subayın eşiyle Bayan Medlock, Mary'nin kendilerini dinlediğinin farkında değillerdi. Gerçekten Mary, konuk olduğu evin salonunda, onlardan biraz uzakta, pencerenin önünde duruyordu. Caddeden geçen otobüsleri, taksileri, insanları seyrediyordu. Aynı, anda, dayısının nasıl biri olduğunu, Misselthvvaite'in nasıl bir yer olduğunu düşünüyordu. Acaba nasıl konuşacaktı? Dayısı, daha önce söyledikleri gibi kambur muydu? O güne kadar hiç kambur bir adam görmemişti. Çok merak ediyordu. Belki de Hintliler asla kambur olmuyorlardı. Hintli dadısı öldükten sonra yabancıların,

yanında yaşamaya başladığından beri kendisini yalnız hissediyor, garip düşüncelere saplanıyordu. Annesiyle babası sağken bile kendisine sahip çıkan olmamıştı. Başka çocukların, kendilerini seven anne ve babaları vardı. Onun ise hep bir Hintli dadısı olmuştu. Çok çirkin olduğu için böyle bir hayata lâyık görülmüş olduğunu bilmiyordu. Nedenini anlayamadan, çirkin olanlara çok sert davranırdı. Örneğin, Bayan Medlock onun gözünde hem çok çirkin, hem de gülünç bir kadındı. Giyimi sinirine dokunuyordu. Yorkshire'a giden trene bindiklerinde başkalarının kendisini bayan Medlock'un kızı saymamaları için, ayrı oturmayı yeğledi. Yabancıların böyle bir şey düşünebilmeleri ihtimaline bile tahammülü yoktu. Bayan Medlock, onunla ve düşünceleriyle asla ilgilenmiyordu. Çocuklardan hoşlanmayan bir kadındı. Hele Mary'nin uygunsuz bir anda gelmesi ve kendisinin de onu Londra'da karşılamak zorunda kalması, öfkeden çıldırması için yeterliydi. Oysa, yeğeni Maria aynı gün evleniyordu. Düğün gününü sabırsızlıkla beklemişti. Bay

Craven, Mary'yi Londra'da karşılamasını isteyince çıldıracak gibi olmuştu. Ancak görevinden son derece memnundu. Başka bir yerde bu kadar rahat ve bol paralı bir iş bulamıyacağını biliyordu. Kovulmamak için verilen emirlere uyması gerekti. Bay Craven, soğuk ve kesin olarak :

- Yüzbaşı Lennox ve eşi koleradan öldüler, demişti. Yüzbaşı kardeşimin kocasıydı. Öksüz kalan kızlarının benden başka kimsesi yok. Zorunlu olarak korumam altına giriyor. Bu konuda bütün resmi işlemleri yerine getirdim. Londra'ya gidip, onu karşılayacaksın.

Bu kesin buyruğu alan Bayan Medlock, Mary'ye lanetler okuyarak valizini hazırlayıp, Londra'ya hareket etmişti.

Mary, ona durgun yüzle sürekli olarak bakıyordu. Dizlerinin üstünde duran, siyah eldivenli elleri hiç kımıldamıyordu. Siyah giysileri, yüzünün sarılığını bir kat daha çoğaltıyordu. Açık saçları, siyah tüllü matem şapkasının kenarlarından, dağınık bir şekilde dışarıya taşmıştı.

Bayan Medlock içinden, "ne suratsız kız!" diye geçiriyordu. "Böylesine ilk kez rastlıyorum. Üstelik heykel gibi hareketsiz! Biraz

kımıldasa olmaz mı?"
En sonunda dayanamamış, kendisinden bile ürkerek :
- Dayının yanına gittiğin için memnun musun? Onu daha önce görmüştün, değil mi?..
Bu soru Mary'nin canını sıkmıştı. Cevap vermedi. Ancak Bayan Mdelock sürdürdü :
- Annenle baban Bay Craven'den hiç söz etmediler mi?..
Mary kaşlarını çatarak, kestirip attı :
- Hayır!...
Bu sonuncu soru, bardağı taşırmıştı. Oysa bayan

Medlock, karşısındakinin duygularından habersizdi.
Aldığı cevabın yüzündeki hayret ifadesini gören Mary, öfkeyle :
- Hayır! diye tekrarladı.
Çocuk psikolojisinden habersiz olan Bayan Medlock :
- Ne olursa olsun, hayalinden bile geçirmediğin özellikleri bulunan bir yere gittiğini söylemek zorundayım, dedi.
Sözlerinin Mary'yi etkileyeceğini sanıyordu, oysa yanılıyordu. Umudu ve bekleyişi boşa çıktı. Mary, bu sözleri duymamış gibiydi. Bayan Medlock sürdürdü :
- Güzel olmasına rağmen, iç karartan bir yerdir. Bay Craver, Misselthvvaite'le gurur duyar. Belki de bunda haklıdır. Fakar, hüzün verici bir yer olduğunu kabul etmek gerek. Bayan Medlock bir

an hayale dalar gibi oldu. Sonra kendi kendine mırıldanır gibi, kısık bir sesle :

- Orasının nasıl bir yer olduğunu düşünemezsin, dedi. Bina, geniş bir bozkırın ortasında, en aşağıda altı yüz yıl önce inşa edilmiş. Yüzden fazla odası var... Hepsi de kilitli ve içlerine girilmesi yasaklanmış. Odalar, değeri biçilmeyecek, asırlık tablolar ve mobilyalarla dolu... Bina, çok geniş bir bahçenin ortasında... Ça-yırlar, dalları yerlere sarkan asırlık ağaçlar... İşte gideceğin yer, böyle bir yer...

Bütün bunları bir solukta söylemiş olduğu için, yüzü kızarmıştı. Uyandırdığı etkiyi anlıyabilmek için, dikkatle kızın yüzüne baktı. Mary, istemediği halde söylenenleri dinlemiş ve etkilenmişti. Ancak duygularını dışarıya vurmamış, sabit bakışla karşısındakine bakmaya devam etmişti. Bu bakışlardan rahatsız olan Bayan Medlock :

- Bu anlattıklarıma ne eliyorsun? diye diretti.

Mary'nin yanıtı kısa ve soğuktu.

- Diyecek hiçbir şeyim yok! Orada görüp anlayacağım!...

Bayan Medlock kesik bir gülüşle :

- Öyle durmana

bakılırsa, konuşmamdan hoşlanmadın galiba! dedi. Mary'nin gözlerinde alaycı bir ışık belirdi ve :

- Ne zamandan beri görüşlerime değer vermeye başladınız! diye karşıladı.

- Yolculukta zaman konuşarak geçer. Nedeni buydu! İster memnun ol, ister olma! Misselthvvaite'te yaşamak zorundasın! Bunun gerçek nedenini de bilmiyorum ya!... Neyse! Şunu da unutma!.. Sevgili dayın, seninle ilgilenmek için serçe parmağını bile kımıldatmayacaktır!.. Kesinlikle eminim!..

Birdenbire durdu. Bu kez soluğu kesildiği için değil, karşısındakini etkileyecek harika birşey aklına gelmişti. Kelimelerin üzerine basa basa :

- Sırtında bir kamburu var! dedi. Bu, ona korkunç bir görünüş veriyor! Oysa çok genç adam! Üstelik, çok da zengin. Bu haliyle evlenmiş olmasına şaşıyorum. "Evlenme" kelimesi Mary'nin ilgisini uyandırmıştı. Bir kamburun evlenmiş olmasına onun da hayret ettiği belliydi. Bakışlarından bunu sezen bayan Medlock, konuşmak için önemli bir ipucu yakalamış olduğuna sevinerek :

- Karısını görmeliydin!., diye devam etti. O kadar güzel ve cana yakın

bir kadındı ki!.. Bay Craven onun için deli oluyordu. Herkes, böyle bir genç kızın, kambur bir adam olan Bay Craven'le evlenmeyeceğini ■sanıyordu. Oysa kısa bir süre sonra yanıldıklarını anladılar. Bunun üzerine, genç kızın Bay Craven'le parası için evlendiğini söylediler. Bu da doğru değildi. Uydurulmuş bir iftiraydı. Bayan Craven kocasını seviyordu. Fakat, öldü... Bayan Medlock heyecanlanmış, kaşları çatılmıştı. Mary farkında olmadan :

- Olanaksız!.. Olamaz!., diye bağırdı. Bayan Medlock o anda, sahnede rolünü tekrarlayan bir artiste benziyordu. Hüzünlü bir sesle :

- Zavallı Bay Craven! dedi. Karısı ölünce hayatının bütün dengesi bozuldu. Bu anlatılanları tatlı bir masal gibi dinlemesine rağmen Mary, içinin karardığını duyumsadı. Geniş bir bozkırın ortasında, çoğu kapatılmış veya içine girilmesi yasak edilmiş yüz odalı bir şatoyu düşünmek bile küçük kızı ürpertiyordu. Üstelik, bu masal dekorunun içinde yaşayan sakat bir dayı... Başını çevirdi... Vagonun penceresinden dışarıya baktı. Biraz önce

anlatılanların etkisini silecek bir şey arıyordu. Aradığını bulamadı. İç ürperten öykünün etkisini çoğaltmak ister gibi, bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Cama çarpan damlalar, düşsel şekiller çizerek hızla aşağıya doğru süzülüyorlardı. Mary, istemediği halde genç ve güzel Bayan Cra- ven'i düşündü. Ölmemiş olsaydı, varlığıyla şatoyu neşelendireceğini aklından geçirdi. Ne yazık ki, ölmüştü! Mary tanımadığı bu kadına acıyordu. Bayan Medlock, Mary'deki değişikliğin farkına varmıyarak, monoton bie sesle :

-Onu hemen görebileceğini düşünme!.. Şatodaki- ler de senin yanına sokulmayacaklar!.. Yalnız kalacaksın!... Bahçede özgürce dolaşabileceksin. Şunu hiç unutma! Aklına esen her yere burnunu uzatmaya ça- lışmamalısın! Bay Craven bundan hoşlanmaz!..

f

KA

KIRLARDA

Mary uzun süre uyudu. Bayan Medlock, trenin kısa bir süre ara istasyonda durmasından yararlanarak bir sepet dolusu yiyecek almıştı: Söğüş tavuk, pasta ve sıcak çay.

Yağmur dinmemişti. Tren, su birikintilerine yansıyan iki ışık çizgisi arasında hızla ilerliyordu. Bir memur vagondan geçti. Ardından bütün ışıklar yandı. Bayan Medlock yemeğini iştahla yedi. Çayını yudumlarken hiç konuşmadı. Ve uyumaya başladı. Ağzı açık, şapkası yana yatmıştı. Mary, onu kısa bir süre şaşkın bakışlarla seyrettikten sonra, köşesinde biraz daha büzüldü. Yağmurun sesini dinleyerek gözlerini yumdu. Derin bir uykuya daldı.
Gece böyle geçti. Mary, uykusunun en tatlı yerinde bayan Medlock'un ısrarlı dürtüşüyle uyandı. Şaşkın şaşkın çevreye baktı. Tren, küçük bir istasyonda durmuştu. Cılız ışıklar, pencereye yansıyordu. Bayan Medlock, ters ters :
-Bu kadar uyku yeter; dedi. Haydi, kalk! Thwaite'e geldik! Önümüzde daha bir hayli yol var!..
Bayan Medlock eşyaları toplarken, Mary gözlerini açık tutmaya çalışıyordu. Ona yardım etmek aklına bile gelmemişti. Hindistan'da eşyalarla hizmetçiler meşgul olurlardı.
Burası, trenlerin çok kısa süre durdukları ara bir istasyondu. İndiklerinde kendilerini garda yapayalnız

hissettiler. Gar şefi, bayan Medlock'a kaba bir tavırla :

- Geri döndünüz, dedi. Bu da söz ettiğiniz küçük kız değil mi? Adamın garip ifadeleri vardı. Kelimeleri parçalıyor, bazı yerlerini yok ediyor, değiştiriyordu. Bayan Medlock da aynı tarzda yanıtlayınca Mary iyice şaşırdı. Garın dışında, bir araba yağmur altında onları bel-kiyordu. Mary, arabaya hayran oldu. Bir uşak, yağmura aldırış etmeden, saygılı bir tavırla kapıyı açtı. Binmelerine yardım ettikten sonra, arabacının yanına oturdu. Tekerleklerin gürültüsü, gecenin sessizliğini bozdu. Karanlıkta hızla yol almaya başladı. Yumuşak yastıkların arasında büzülen Mary, şaşkındı. Bir masal ülkesindeydi sanki. Tekrar uyumak aklına bile gelmiyordu. Geçtikleri yerleri iyice görebilmek için burnunu cama dayamış, dikkatle dışarıya bakıyordu. Aynı anda da, bayan Medlock'un daha önce şato hakkında söylemiş olduklarını düşünüyordu. Gizemli geniş bir bozkırın yanıbaşındaki bir şato onu çok meraklandırıyordu. Bütün dikkatine rağmen, etraf karanlık olduğu için hiçbir şey göremedi. Geriye çekilirken :

- Bozkır nasıl

bir şeydir? diye sordu. Bayan Medlock olduğu yerde sıçradı. Arabaya bindiklerinden beri hiç konuşmamışlardı. Sertçe :

- Dışarıya bakmaya devam et! diye yanıtladı. Nasıl bir şey olduğunu birazdan öğreneceksin. Şatoya yaklaşmadan önce, yolun sekiz kilometresi Missel Bozkm'nm ortasından geçer. Böyle bir gecede fazla bir şey göreceğini sanmıyorum. Ancak, bu kadarı da sana yeter.

Mary ısrar etmedi. Köşesine büzüldü. Gözlerini pencereden ayırmadı. Arabanın feneri ancak birkaç metre ilerisini aydınlatabiliyordu. Bu cılız ışıkta görebildiği kadarıyla yetindi. İstasyondan ayrıldıktan sonra, bir kasabadan geçmişlerdi. Kireçle beyazlatılmış duvarlarla köhne bir hanın ışıkları bir görünüp kaybolmuştu. Sonra bir kiliseyle bir oyuncakçı vitrini gözüne çarpmıştı. Kasabadan hızla uzaklaşmışlar, kısa bir süre, iki yanı çitler ve büyük ağaçlarla bezenmiş bir yolda ilerlemişlerdi. Araba şiddetle sarsıldı. Sarsıntıyla başını karşı tarafa çarpan Bayan Medlock :

- Kahrolasıca! diye bağırdı. Başımı böyle

çarpmadıkça, bozkıra girdiğimizi anlayamıyorum. Arabanın cılız sarı ışığıyla aydınlanan bodur ağaçların arasında gelişigüzel açılan bir yolda ilerlemeye başlamışlardı. Araba, sonsuzmuş hissini uyandıran gecenin içinde, kaybolmuş bir adaya benziyordu. Rüzgâr, ağaçların ve çalıların arasından geçerken garip bir uğultu çıkarıyordu. Mary, Bayan Medlock'un yüzüne saf saf bakarak :

- Galiba deniz!., dedi.

Kâhya kadın dikkatle çevreyi dinledikten sonra :

- Hayır kızım! diye yanıtladı. Burada ne deniz var, ne de dağ!.. Kilometrelerce uzanan kırsalda bulunuyoruz. Burada dikenler, çalılar, katırtırnakları, süpürge otlarından başka birşey yoktur. Böyle vahşi bir yerde ancak koyunlarla yabani hayvanlar yaşayabilirler.

Mary, kuşkuyla :

- Demek deniz değil! dedi.

- Rüzgâr, fundaların, çalıların arasından geçerken, denizin karaya vuruşuna benzeyen sesler çıkarır. Bu çok vahşi bir sestir. Hiç sevmem. Çiçek açmış süpürge otlarından da nefret ederim.

Yağmur dinmişti. Rüzgârın uğultusundan başka bir şey

duyulmuyordu. Yol çok bozuktu. Araba zaman zaman köprülerden geçiyordu. Köpüre köpüre şiddetle akan suyun sesini duyuyorlardı. Mary, yolculuk hiç bitmeyecekmiş sanıyordu. Sinirleri iyice gerilmişti. Arada sırada korkuyla ürperiyordu. Dudaklarının ucuna kadar gelen isyankâr sözleri zorlukla bastırıyordu. Araba bir tepeyi aştıktan sonra, uzaktan bir ışık göründü. Bayan Medlock :

- Şu görünen ışık, kapıcının ışığıdır, dedi. Buradan bile kaynayan çaydanlığın sesini duyar gibi oluyorum. Çoz az yolumuz kaldı.

Kısa bir süre sonra bir parmaklıktan geçtüler. Ağaçların kucaklaştığı, iki kilometrelik bir bahçe yolunda hızla ilerlediler. Şatonun önündeki, kaldırım taşı döşenmiş, genişçe bir alanda durdular. İlk bakışta burada hiç kimse yok sanılabiIirdi. Mary, dikkatle bakınca pencerelerden birinin hafifçe aydınlandığını gördü. Şatonun bahçe kapısı kalın meşeden yapılmıştı. Üzerinde garip işlemeler vardı. Demir çubuk ve iri çivilerle sağlamlaştırılmıştı. Bu kapı geniş bir salona açılıyordu. Duvarlara normal insan büyüklüğünde tablolar asılmıştı.

Kenarlara dizilen çelik zırhlar, heykellere benziyordu. İçerisi iyice aydınlatılmamıştı. Atılan her adımda ses çıkaran taşların üstünde ağır ağır yürüyen Mary, kendini oldukça yalnız hissediyordu. Kapıyı açan uşağın yanında, zayıf ve temiz giyimli, yaşlı bir adam duruyordu. Bayan Medlock'a, sertçe:

- Çocuğu odasına götürün! diye buyurdu. Beyefendi onu görmek istemiyor! Yarın sabah Londra'ya hareket edecek!

Bayan Medlock, saygıyla :

- Başüstüne Bay Pitcher! dedi. Başka bir şey var mı?..

- Beyefendinin hiçbir şekilde rahatsız edilmemesine dikkat etmeniz.. Anlaşıldı mı?.

Mary Lennox, kendisini minnacık hissettiği bir merdiveni çıktı. Uzun bir koridordan geçti. Yeniden mediven çıktı. Loş salonlardan geçti. Sonunda, genişçe bir odaya ulaştı. Ocağa atılmış olan kalın kütükler, tatlı bir çıtırtıyla tutuşuyordu. Az önce hazırlanmış olan harika bir sofra kendisini bekliyordu. Bayan Medlock, alaycı bir sesle :

- Burası senin! dedi. Yandaki odayı da kullanabilirsin! Sakın başka odalara burnunu uzatayım deme!

MARTHA

Ertesi sabah bir hizmetçi, ocağı yakmak üzere odaya girdi. Mary, gürültüye birdenbire uyandı. Kımıldamadan, gözünün ucuyla hizmetçiye baktı. Sonra bakışlarını odanın içinde dolaştırdı. Burası ona garip ve hüzün verici bir yer olarak göründü. Duvarlar, her yer halılarla kaplıydı. Üzerine çeşitli av sahneleri işlenmişti. Bu resimlerdeki insanlar, masal kahramanlarına benziyorlardı. Mary, kendisini gizemli bir dünyaya sürüklenmiş hissetti. Daha sonra bakışlarını pencereye çevirdi. Ağaçsız, çıplak bir yamaç görünüyordu. Toprak ve kayalar kıpkırmızıydı. Görünüm, insana ağlamak arzusu verecek derecede monotondu. Mary, parmağını oraya doğru uzatarak :

- Nedir bu? diye sordu.

Martha, işini henüz bitirmemişti. Mary'nin gösterdiği yere doğru baktı. Birdenbire kavrayamamıştı. Dışarıyı göstererek :

- Şu görünen mi? diye sordu.
- Evet.

Gülerek :

- Bozkır, diye yanıtladı. Hoşunuza gitti mi?..
- Korkunç!
- Alışınca siz de seversiniz. Önce insana bomboş ısısız bir çöl gibi görünür. Zamanla onun da güzellikleri olduğu anlaşılır.

Mary, pek inanmayarak :
- Siz bunu güzel mi buluyorsunuz? diye sordu.
Martha, neşeyle : ,r
- Bozkır, benim için harikalar diyarıdır! diye cevap verdi. Ondan asla vazgeçemem! Sanıldığı gibi ölü bir çöl değildir. Mis gibi kokan minik çiçeklerle kaplıdır. İlkbaharda önce katırtırnakları aç3r. Yazın, süpürge otları gezinirken, yüzünüzü bal kokucu taşıyan hafif bir rüzgâr okşar. Gökyüzü tarlakuşlârı ve arılardan görünmez olur. Bu, hiçbir yerde dinleyemiyeceğiniz tatlı bir konserdir; dünyanın bütün hâzinelerini verseler bile, buradan ayrılmayı istemem. Bozkır, benim için yaşamdır.
Mary, bir türlü kendini toparlıyamıyordu. Düş gördüğünü sanıyordu. Bilinçaltına yerleşen bir inançla, uyandığında kendisini Hindistan'daki evinde bulacağını düşünüyordu. Böyle bir duyguya kapılmasına biraz da Martha neden oluyordu. Bu kız, Hintli hizmetçilerin cesaret edemeyecekleri tarzda konuşuyor ve hareket ediyordu. Mary, hizmetçilere birer köle gibi davranılmasına alışmıştı. Onlara sadece emredilirdi.

Teşekkür edilmez, "lütfen" denilmezdi. Memnuniyetsizlikler, hakaret ve tokatla sonuçlanırdı. Acaba Martha, tokatlansa ne yapardı? Mary bunu çok merak ediyordu. Mary, iyilik ifade eden pembe yanaklarına ve saf görünüşüne rağmen, Martha'nın bu tokadı aynen iade edeceğini hissediyordu. Sırtını yastıklara dayayıp büyük bir hanımefendi tavrı takınarak :

- Garip bir hizmetçisiniz! dedi.

Martha, elinden fırçayı bırakmadan yere çömeldi. Gülmeye başladı. Kızarmıştı. Neşeli bir sesle :

- Bunu, bana başkaları da söyledi, diye yanıtladı. Eğer Misselthvvaite'de gerçek bir hanımefendi bulunsaydı, bana mutfağı bile temizletmezdi. Ahırlarda çalıştırırdı. Bu kabalığımla ancak oralara yakışacağını biliyorum. Fakat, seçkin bir aileye ait olmasına rağmen burası da garip bir ev. Ne beyefendi, ne de hanımefendi var. Bay Pitcher'le Bayan Medlock şatoyu diledikleri gibi idare ediyorlar. Bay Craren'in tek istediği, her ne pahasına blursa olsun, rahatsız edilmemek. Zaten burada çok az kalıyor. Bayan Medlock beni, açık yürekli oluşum

nedeniyle buraya aldı. Misselthwaite gerçek bir şato olsaydı buna asla cesaret edemezdi. Bunu bana kendisi söyledi.
Mary, karşısındakini küçümseyen bir tavırla :
- Seni, benim emrime mi verdiler? diye sordu.
Martha, ocağın parmaklıklarını silmeye başlamıştı. Başını çevirmeden :
- Ben, Bayan Medlock'un buyruğundayım, diye yanıtladı. O da Bay Craven'in buyruğu altında. Temizlik işlerini ben yapıyorum. Fırsat düştükçe sizin işlerinizi de yapacağım. Zaten burası için bir hizmetçiye de gerek yok.
Mary. kaygıyla :
- Beni kim giydirecek? diye sordu.
Martha tekrar yere oturdu. Kulaklarına inanamı- yordu. Sonsuz bir şaşkınlık içindeydi. Yerli lehçeyle, Mary'nin anlayamadığı birkaç kelime söyledi.
Mary merakla :
-Anlayamadım! dedi.
- Haklısınız. Unuttum. Bayan Medlock, konuşmama dikkat etmemi öğütlemişti. Kendi kendinize giyinmeyi beceremez misiniz?
Mary, aşağılanmış gibi yüzünü buruşturarak :
- Böyle birşeyi düşünemem bile! dedi. Beni daima Hintli bir dadı giydirirdi.
- Anlıyorum!.. Artık giyinmeyi öğrenme zamanınız

geldi!..
Eskiden çok küçüktünüz. Ama şimdi öyle değilsiniz. Bütün işlerinizi kendi kendinize görmeniz gerek... Böylece, kendinize olan güven ve inancınız da güçlenmiş olur. Annemin şu sözlerini hep anımsarım : "Bütün seçkinlerin nasıl olup da hepsinin dadıları yüzünden budala olmadıklarına şaşıyorum. Kendi kendilerine yıkanamazlar, giyinemezler, gezemezler! Bu işleri yapabilmek için mutlaka bir yardımcıya gereksinim var! Bunlar çocuk değil, adeta porselen Çin bebekleri!.." Mary, küçümseyen bir ifadeyle :

- Hindistan'da başka türlü düşünülür! diye yanıtladı.

Martha bu konuda çok şey dinlemişti. Acıyarak :

- Biliyorum! dedi. Ama, bu düşünce tarzı ancak zencilerde bulunur. Onların beyazlar gibi düşünemi-yecekleri çok doğal. Sizin Hindistan'dan geleceğinizi öğrendiğim zaman, bir zenciyle karşılaşacağımı sanıyordum.

Mary, bunun bir şaka olabileceğini asla aklına getiremedi. Sonsuz bir öfkeyle yatağın içinde doğrularak:

- Nee! diye bağırdı. Nee! Ben mi zenciyim?!.'.

Boğulacak gibi oldu. Gözleri

irileşti. Sonra sağanak halinde yağan yağmur gibi boşandı. O yaştaki bir çocuğa yakışmayacak derecede ağır sözleri bir solukta arka arkaya sıralayıverdi. Martha, yanakları kızararak, Mary'ye döndü ve :

- Neler söylüyorsunuz, diye isyan etti. Ne oluyorsunuz? Sizin gibi bir kıza bu konuşma şekli yakışır mı? Zenciler hakkında kötü birşey söylemedim ki... Onların da bizlergibi olduklarını biliyorum. Onların da son derece dindar olduklarını gördüm. Din kardeşlerimiz olduklarına inanıyorum. Onlardan birisiyle karşılaşmış olsaydım, çok severdim. Ama, şimdiye kadar bir tane bile zenci görmedim. Bu sabah, ocağı yakmaya geldiğim zaman, ayaklarımın ucuna basa basa yatağınıza yaklaştım. Yavaşça yorganı kaldırdım. Zenci değildi-niz. Benim gibi bembeyazdınız. Mary'nin zenci olmadığına üzüldüğü anlaşılıyordu. Mary, ise öfkeden kuduracak haldeydi. Kendisine bundan daha ağır bir hakaret olamazdı. Çılgınca bir öfkeyle :

- Şuna bak hele! diye bağırdı. Beni zenci zannedi-yormuş! Zencinin nasıl birşey olduğunu biliyor

musun bir kere?... Onun bir insan mı olduğunu tahmin ediyorsun?... Bir köledir! Efendisinin ayakları dibinde sürünen bir köle!.... Eğer hiçbir şey bilmiyorsan, susmasını da mı bilmiyorsun?!... Bu saf bakışlı hizmetçi kızın karşısında, kendisini son derece güçsüz hissediyordu. Burada hiç kimse kendisini, kendisi de hiç kimseyi anlamıyordu. Bir çeşit sürgünde gibiydi. Yastıkların arasına kapanıp hıçkı- ra hıçkıra ağlamaya başladı. Martha açık yürekli bir köylü kızıydı. Mary'nin ağladığını görünce üzüldü. İçinin burkulduğunu hissetti. Bu küçük kıza acıyordu. Yatağa yaklaştı :

- Lütfen ağlamayın! dedi. Doğru değil bu! Sizi üzmek için söylemedim. Haklısınız!... Ben, cahil bir kızım! Hiçbir şey bilmiyorum. Üstelik, dilimi tutmasını da bilmiyorum!. Özür dilerim! Lütfen ağlamayın!.

Bu sözler, bu saf itiraf Mary'i etkiledi. Yavaş yavaş sakinleşti. Gözlerindeki yaşlar kurudu. Rahatlayan Martha :

- Harika! dedi. Artık yataktan çıkabilirsiniz. Tam zamanı. Kahvaltıyı şimdi getirirler. Yemekleri yandaki odada yiyeceksiniz.

Bunlar Bayan Medlock'un emirleridir. Kalkacak olursanız, giyinmenize yardım edebilirim. Eğer elbiselerinizin düğmeleri sırttan ilikleniyorlarsa, tek başınıza giyinmenizi hiç kimse söyleyemez. Mary biraz daha yatakta oyalandı. Sonra, kalkmaya karar verdi. Gardırop, kendisine ait olmayan elbiseler buldu. Öfkeyle :

- Bunlar benimkiler değil! diye bağırdı. Benimkiler siyahtı!.. Mary, bunları söyledikten sonra, gardroptaki bütün elbiseleri inceledi. Beyaz yünlüden bir elbiseyi seçti. Yapmacık bir tavırla :

- Bunlar daha güzel!... dedi. Martha :

- Evet, bunları giymelisiniz diye cevap verdi. Bayan Medlock, gardıroptaki bütün giysileri, Bay Craven'in isteğiyle Londra'dan satın aldı. Bay Craven, etrafımda siyah elbiseli birini görmeye dayanamam, demiş. Annem, Bay Craven'in haklı olduğunu söyledi. O herkesin ne düşündüğünü bilir. Onun şimdiye kadar siyah elbise giydiğini hiç görmedim...

- Ben de siyahtan nefret ederim!.. Giyinme töreni her ikisi için de öğretici oldu.

Martha o güne kadar bütün kardeşlerini giydirmişti. Hiçbirisi Mary kadar hırçın ve titiz değildi. Martha, Mary'nin ellerini ve ayaklarını hangi işlerde kullandığını anlayamıyordu. Mary, çorabını giydirmesi için ayaklarını Martha'ya uzatınca, genç kız kızgın bir ifadeyle :

- Daha neler, diye bağırdı. Mary, sakin bir tavırla :

- Çoraplarımı daima Hintli dadım giydirirdi, dedi. Bu adettir!. Bu sonuncu cümle Mary'in ağzından hiç eksik olmuyordu. Buna Hindistan'dan alışmıştı. Hintliler, içinden çıkamadıkları bir sorun için, "bu adettir" veya, "bu adet değildir" derlerdi. Çocukların belirli bir yaştan sonra, başkaları tarafından bir taşbebek gibi giydirilmesi Misselthvvaite'de adet değildi. Mary, bütün hırçınlığına rağmen bu gerçeği anlamakta gecikmedi. Misselthvvaite'de yaşadığı süre içinde işlerini kendi kendine yapmak zorundaydı. Buna alışık olmayan Mary için bir alışma dönemi başlıyor demekti. Her türlü hırçınlığın yararsız olduğunu anlayan Mary, işe ilk olarak işe çoraplarını ve ayakkabılarını kendi kendine

giymeyi öğrenmekle başladı. Daha sonra da, yere düşen eşyalarını eğilip almaya alıştı. Martha, bütün bu işlerin kendisine ait olduğunu kabul etmek istemiyordu. Martha bu şekilde düşünmekte kesinlikle haklıydı. Şatoda çalışmaya başlamadan önce, bozkırdaki bir çiftlikte büyümüştü. Başında, kalabalık bir erkek kardeş ve kızkardeş grubu vardı. Yaşları büyük olanlar, hem kendi işlerini yaparlar, hem de küçük kardeşleriyle ilgilenirlerdi. Bu, çiftliğin değişmeyen, doğal yasa- sıydı. Ama Mary'yi oyalamak pek kolay değildi. Mart- ha'nın anlattığı sıradan öykülerden hoşlanıyordu. Ancak yine de soğuk bir yüzle dinliyordu. Üstelik daha da ileriye giderek, Martha'nın nasıl olup da böyle öyküler anlattığına şaşıyordu.

Martha :

-Annemi ve kardeşlerimi görmeni isterim!., dedi. Tam on iki kardeşiz! Babamın haftalığı on altı şilin. Bu parayla geçinmek için ne güçlükler bektiğimizi düşünemezsiniz. Kardeşlerim günlerini bozkırlarda geçirirler. Annem, açık havanın çocuklara daha çok yaradığını

söylüyor. Annem haklı sanırım. Eğer kardeşlerim bozkırda, Midilli atları gibi otlamasalar, bu kadar sağlıklı ve gürbüz olamazlardı ki!... Haylaz Dickon'un bir midillisi olduğunu daha önce söylememiştim size değil mi? Dickon henüz on iki yaşında. Bu yaştaki bir çocuğun bir Midillisi olmasına şaşırmamak. Mary, merakla :

- Onu satın mı aldı? diye sordu.

Katıla katıla gülen Martha :

- Bir o eksikti! diye yanıtladı. Bu kadar parayı nerede bulsun zavallı Dickon?! Bir gün bozkırda dolaşırken, annesinin peşinden koşan bir taya rastlamış. Ona ekmek, taze ot vermiş. Tay, annesinden ayrılarak, Dic-kon'u eve kadar izlemiş. O günden sonra da bir daha birbirlerinden ayrılmadılar. Zamanla tay büyüdü. Üstelik bin i lebi len güzel bir midilli oldu. Genellikle Dickon biner ona. Dickon hayvanları çok sever. Hayvanlar da onu

Mary'nin o güne kadar hiçbir hayvanı olamamıştı. O da kendisine ait olan bir hayvana sahip olmayı isterdi. Dickon'u hayranlıkla düşündü. Hayatında ilk kez birisiyle tanışma isteği duydu.

Yatak odasının

yanındaki oda, kendisine oyun odası olarak ayrılmıştı. Oysa bu odada bir çocuğun oynayabileceği hiçbir şey yoktu. Duvarlarında tarihsel yağlıboya tablolar vardı. Eşya olarak da sadece ağır meşe iskemleler.. Oyun odasında harika bir sofra hazırlanmıştı. Fa-

kat Mary'nin iştahı yoktu. Martha'nın önüne sürdüğü tabağa isteksizce bakarken :

- İstemem!., dedi.

- Bu kadar lezzetli etli sebze çorbası içilmez mi?!...

- Aç değilim!..

Martha yüzünü buruşturarak :

- İyi olanla, kötü olanı ayırt edemiyorsunuz! dedi Üstüne toz şeker serpeyim mi?..

- İstemiyorum!.. . İstemiyorum!...

- Sizi bir türlü anlamıyorum! Kardeşlerim burada olsalardı, çoktan çorbayı bitirmişler, tabağı yalamaya başlamışlardı bile!..

- Niçin?..

- Niçin mi? Çünkü zavallı çocuklar, hayatları boyunca bu kadar güzel sebze çorbası içmemişlerdir!.. Çünkü... Bir kez bile olsun karınları iyice doymuş olarak sofradan kalkmamışlardır!..

- Aç olmak ne demek Martha? Ben hiç açlık duymadım ki?..

Martha dişlerini sika sika :
- Bundan bir kaşık içerseniz ölmezsiniz!... dedi. Yemeğe, yüzünü buruşturarak bakan insanlara dayanamam. Bu, bana hakaret gibi görünür!. Dickon'u, Jane'i, Phil'i sofra başında görmenizi isterdim! Ah, şu çorbayı onlara götürebilseydim !...
- Götür öyleyse!...
- Götüremem ki!... Öncelikle bu yemek bana ait değil!.. İkinci nedeni, bugün, izin günüm değil... Diğerleri gibi ayda bir gün izinli olarak şatodan ayrılır, evime giderim. O gün annem dinlenir. Ev işlerini ben yaparım.
Mary çay içti. Bir tane reçelli pasta yedi. Sofradan kalktığı zaman Martha :
- Sırtınıza kalın bir şey geçirip, bahçeye çıkın, dedi. Temiz hava iştah açar.
Mary pencereye gitti. Dışarı baktı. Bahçe, toprak yol, kocaman ağaçlar kendisine soğuk ve hüzün verici gözüktü. Yüzünü buruşturarak :
- Böyle sıkıcı bir havada dışarıya çıkılır mı, diye söylendi.
-Sizi zorlayan yok. İsterseniz içerde, isterseniz dışarda oynayın!..
Mary, oyun odasını yavaş yavaş gözden geçirdi. Bir tane bile oyuncak yoktu. Bayan Medlock böyle bir şeyi

düşünmemişti. Dışarıya çıkıp, bahçeyi yakından görmek daha eğlenceli olacaktı. Martha'ya:

- Benimle beraber geliyor musun? diye sordu.

- Hiç zaman yok. Kardeşleri olmayan küçük çocuklar kendi kendilerine oynarlar. Siz de onlar gibi yapın. Dickon tek başına bütün gün bozkırda dolaşır, midillisini bu şekilde buldu. Bozkırdaki bütün koyunlar onu tanırlar. Kuşlar elinden yemlenir... Ekmeği ne kadar yetersiz olursa olsun, yine de birazını onlar için saklar. Mary, farkında olmadan Dickon hakkında anlatılanların etkisi altında kaldı. Oynamak için bahçeye çıktı. At ve koyunları görmese bile, kuşlara rastlayacağını umuyordu. İçinden, bu kuşların o ana kadar hiç görmemiş olduğu cinsten olmalarını diliyordu. Martha, bir manto, bir şapka ve bir çift de sağlam pabuç getirdikten sonra, yolu göstermek için onunla beraber aşağıya kadar indi. Kapının önünde durup, demir parmaklığı işaret ederek :

- Buradan geçerseniz bahçelere ulaşırsınız, dedi. Yazın çiçeklerle kaplıdır. Ama şimdi hiçbir şey yok. Bahçelerden birisi herkese yasak edilmiştir. On

yıldan bu yana oraya hiç kimse adım atmıyor. Bunları söyledikten sonra pişman oldu. Dudaklarını ısırdı ve sustu. Mary, elinde olmadan :

- Niçin, diye sordu.

Sonra içinden, "eşiğinden adım atılması yasak edilen bir kapı daha!" diye geçirdi. "Burada yasaklanan ne kadar da çok yer var!.." Martha, istemediği halde, açıklamak zorunda kaldı :

- Bay Craven, eşinin ani ölümünden sonra kapısını kilitledi. Anahtarını da hiç kimsenin bilmediği bir yere gömdü. Bu bahçe karısının çok sevdiği bir yerdi. Orada başka birisinin dolaştığını görmek istemiyor. Bağışlayın! Daha çok konuşamıyacağım! Bayan Med- lock'un beni çağıran zilini duyuyorum! Hemen git-mem gerek!..

Yalnız kalınca Mary, demir parmaklığa giden toprak yolda ilerlemeye başladı. On yıldan beri hiç kimsenin ayak basmadığı bahçeyi düşünüyordu. Acaba bu bahçeyi bulabilecek miydi? Acaba orada hâlâ çiçek yetişiyor muydu?. Demir parmaklığı geçince kendisini çok büyük bir bahçede buldu. Sırayla yanyana açılmış derin tarhlar göze çarpıyordu. Bunların arasındaki

daracık yollardan birisinde ilerlemeye başladı. Kocaman ağaçların altında, düzenli çiçek tarhları vardı. Bahçenin sonuna doğru, yeşil bir çeşmenin yakınında, geniş ve derin bir su birikintisiyle karşılaştı. Buna, ufak bir göl de dene-bilirdi. Bomboş olan tarhlar donmuştu. Çeşmeden de su akmıyordu. Burası, Bay Craven'in yasak etmiş olduğu bahçe olamazdı. Belki de böyle bir bahçe yoktu. Mary, bir bahçeye girmenin yasak edilebileceğini asla kabul edemiyordu. Bunları düşündüğü sırada, bahçenin sonunda, sarmaşıklara bürünmüş yüksek bir duvar gördü. Bu duvarın nereden başlayıp, nerede bittiği anlaşılamıyordu. Mary, "acaba yasak edilen bahçe bu duvarın gerisinde mi?" diye düşündü. İngiltere'yi iyice tanımadığı için, bunun bir sebze bahçesine ait bir duvar olduğunu anlamasına imkân yoktu. Biraz ilerleyince, duvarın önünde, yeşil bir kapının bulunduğunu gördü. Aralık duran kapıdan geçti. Etrafına dikkatle baktı ve burasının yasak edilen bahçe olmadığını derhal anladı. Bu bahçe, diğer bahçelere doğru uzanan yüksek

duvarlarla dört tarafından kapatılmıştı. Açık duran başka yeşil bir kapıdan, ikinci bir sebze bahçesini gördü. Açıkta veya seralarda kış sebzeleri yetiştiriliyordu.
Mary, dolaştığı yerleri beğernmişti. Pek gözü okşayan görünüşe sahip değildiler. Bununla beraber, yazın çiçekler açınca güzelleşebileceklerini düşündü.
Mary bunları düşündüğü sırada, yaşlı bir adam göründü. Küreği omuzunda ağır ağır yürüyordu. Mary'yi görünce irkildi. Sonra elini kasketinin güneşliğine götürdü. Yüzünde sert ve haşin bir ifade vardı. Gülümsemeden Mary'ye baktı. Mary de ona aynı bakışla karşılık verdi. Kısa bir sessizlikten sonra :

- Neredeyim, diye sordu.
- Sebze bahçelerinden birindesiniz. Meyve bahçeleri daha uzakta.
- Oraya gidebilir miyim?..
- İstiyorsanız gidebilirsiniz. Ama şimdiden söyleyeyim, orada görülecek pek hiçbir şey yok.

Mary, daha başka bir şey sormaya gerek görmeden, açık duran kapıdan geçti. Orada da yüksek duvarlar, sebze tarhları ve seralar vardı. Duvarlardan birinde kapalı bir kapı gördü. Belki de bu,

yasak edilen bahçenin kapısıydı. Mary'nin hiçbir şeyden ve hiç kimseden korkusu yoktu. Doğruca o kapıya gitti. Kapının tokmağını çevirdi. Açılmayacağını zannediyordu. Fakat kapının rezelerinin gıcırdayarak, açıkladığını hayretle gördü. Tahmini boşa çıkmıştı. İçeri yürüdü. Burası bir meyve bahçesiydi. Ağaçlar, yüksek bir duvara yaslanmışlardı. Bunların çıplak dalları, duvarı sarmış olan sık sarmaşığın sarı yapraklarıyla kucaklaşmışlardı. Bu duvarda kapı görünmüyordu. Mary boşu boşuna bir kapı daha aradı. Önünde yükselen bu engelin gerisinde başka bahçelerin bulunduğu belliydi. Arka planda başka duvarlar görünüyordu. Bunun hemen arkasındaki büyük bir ağacın dalına konan kırmızı boyunlu bir kuş uzun uzun öttü. Bu, hüzünlü bir kış şarkısına benziyordu. Küçük kızı görmüş ve yanına çağırıyormuş gibiydi. Mary onu dinlemek için durdu. Kuşun neşeli ve dost sesi içini ısıtmıştı. Mary, yalnızlık acısı çeken, küçük, çirkin bir kızdı. O anda bu hüzünlü şato, bu ıssız bahçeler ve bütün dünya ona insanlardan arındırılmış gibi göründü. Duygularının akışına kendisini terketmiş olsaydı,

yalnızlığın kahredici ıstırabına uzun süre dayanması olanaksızdı. İnsanları güldürecek kadar çirkin olanların bile kederli anları bulunabilirdi. Küçük bir kuşun şakrak sesinin böyle solgun ve çirkin bir yüzde, eğreti bir gülümsemeye neden oluşunu şaşkınlıkla karşılamamak gerekti. Ötmekten yorulan kuş uçarak uzaklaştı. Bu kuşu çok sevmişti. Onu bir daha göremiyeceğini düşünerek, üzülüyordu. Belki de bu kuş, yasak edilen bahçede yaşayan binlerce kuştan biriydi.

Yapacak hiçbir işi olmadığı için, o bahçeden başka birşey düşünemiyordu. Merakı her an biraz daha artıyordu. Acaba Bay Craven o anahtarı niçin toprağa gömmüştü?.. Mary, eşini çok seven Bay Craven'in, o bahçeden niçin bu kadar nefret ettiğini bir türlü anlı- yamıyordu. Acaba dayısını görebilecek miydi? Karşılaştıkları zaman ne hissedeceklerdi? Birbirlerini seve- bilecekler miydi? Mary, dudaklarının ucuna kadar gelen soruları soramadıktan sonra, birbirlerini sevmiş olmaları ne işe yaradı?. Mary bunları düşünerak gezintisini sürdürdü. Epey dalgındı. Kuşa öykündüğünün

farkında bile
değildi. Onun
kendisi için
öttüğüne
inanıyordu.
Duvarın arka
tarafında kalan
kuşun konmuş
olduğu yüksek
ağacı
hatırlayarak,
"bu ağacın
gizli bahçede
bulunduğuna
eminim, diye
düşününce
zincirini
tamamladı:
"Fakat kapısını
bulamadım!.."
Geldiği yolları
izleyerek geri
döndü. Yaşlı
adam
çalışıyordu.
Ondan birkaç
adım uzakta
durdu. Sessizce
izlemeye
başladı. Ancak
bu sessizliği
uzun süre
sürdüremedi.
Buz gibi bir
sesle :
- Öteki
bahçelere de
gittim! dedi.
Yaşlı adam, başını
kaldırmadan
yanıtladı.
- Size engel
olacak bir neden
yoktu ki!..
- Meyve
bahçesine de
gittim.
- Kapısında sizi
ısıracak bir köpek
bağlı değildi
ki!...
Aynı soğuk ifadeyle
:
- Duvarın arka
tarafında başka bir
bahçe daha vardı!
dedi. Fakat,
kapısını bulamadım.
Yaşlı adam, küreğin
sapına dayanıp :
- Başka bir
bahçe mi? diye
homurdandı.
- Duvarın öteki
tarafında...
Ağaçlar vardı..
Gördüm... Kırmızı
boyunlu bir kuş,
çok yüksek bir dala
kondu. Uzun uzun
öttü.
Mary, yaşlı adamın
güneşten yanmış ve
kırışmış yüzünün

aydınlandığını fark etti. Dudaklarının ucunda beliren gülümseme, bütün yüzüne yayılmıştı. Bahçıvan hepten değişmişti. Mary, "gülümsemek çok güzel bir şey" diye düşündü. Yaşlı adam meyve bahçesine doğru döndü. Kulağa hoş gelen bir tarzda ıslık çalmaya başladı. Mary, "bu adamı anlıyamıyorum, diye aklından geçirdi. "Bir köylü mü, yoksa bir sihirbaz mı?" Mary, kendisini şaşkınlıktan şaşkınlığa sürükleyecek olan mucizeler zincirinin başlangıcında bulunduğunun farkında

değildi henüz. Çok geçmeden, kanat sesleriyle yaprak hışırtıları duydu. Kırmızı boyunlu kuş, başlarının üstünde birkaç kez döndükten sonra, ayaklarının dibindeki minik bir toprak tümseğine kondu. Bahçıvan gülümseyerek :

- İşte geldi!

dedi.

Sonra kuşa seslendi :

- Neredeydin haylaz çapkın? Bütün gün seni o kadar beklediğim halde görünmedin! Bu mevsimde kendine eş aradığını da söyleyemezsin ya! Evet mi? Yalanlarınla boşuna beni kandırmaya çalışma!..

Kuş, başını bazan sağa, bazan de sola çarpıtarak, yaşlı adama bakıyordu. Gözbebeklerinde yanıp sönen kıvılcım; sevgisini ve sevincini açıkça

anlatıyordu. Söylenenleri anlıyor gibiydi. Bahçıvanın konuşması sona erince, yeni altüst edilmiş toprakta sağa sola sıçrayarak dolaştı. Bulduğu kurtları, böcekleri ve bitki tohumlarını çabucak yedi. Mary bu kez iyice heyecanlanmıştı . Bu kuş ne kadar güzel, ne kadar neşeliydi. Üstelik bir dostu da var dı. Bu minik yaratığın karşısında kalbi sevgi ve hayranlıkla dolup, taşıyordu. Bahçıvana :

- Her çağırışınızda yanınıza gelir mi? diye sordu.

- Evet!...

Onunla tanıştığımız zaman, çok küçüktü. Kendini zorlukla taşıyabiliyordu. Bir gün yuvasından ayrılmaya yeltendi. Birinci sebze bahçesine kadar uçmayı başardı. Geri dönmek için havalandığında duvarı aşamadı. Orada kaldı. Birdenbire, sakakuşu gözlerini Mary'ye dikti, onu incelemeye başladı. Küçük kız, ondan hiçbir şey giz- leyemiyeceğini hisssetti. Gözlerini kuştan ayırmadan :

- Kardeşleri nereye gitmişlerdi? diye sordu.

- Bunu öğrenmenin kolay olduğunu mu sanıyorsun? Anneyle baba, yavrularını yuvadan dışarıya iterler... pırrrr... o andan sonra bir daha

onları göremezsin... Eliyle, kuşu işaret ederek :
- Bunun bütün öğrenebildiği şey, hayatta yapayalnız kalmış olduğuydu! diye sözlerini tamanladı.
Mary, kuşa doğru eğilerek, hüzünlü bir sesle :
- Ben de kendimi senin gibi o kadar yalnız hissediyorum ki!... dedi.
Bu sözlerde bütün acısı gizliydi. Ama bunun asla farkında değildi. Kuş, Mary'nin gözlerine dikkatle baktı.
Küçük kızın acısını anladığı kesindi.
Yaşlı bahçıvan kasketini geriye doğru iterek :
- Sen, Hindistan'dan gelen küçük kızsın değil mi? diye sordu...
Mary, bu soruyu başıyla onayladıktan sonra :
- Adınız nedir? diye sordu
- Ben VVeatherstaff...
Kuş yanıma gelmediği zaman kendimi o kadar yalnız hissediyorum ki...
- Benim... Hiç dostum yok!...
Şimdiye kadar hiç kimse benimle dost olmadı...
Yaşlı bahçıvan, açık yürekklice :
- Birbirimize çok benziyoruz? dedi. İkimiz de çirkin ve yalnızız!...
Mary, taş kesildi. Başka soru sormaya gücü kalmamıştı.
Bahçıvanın son sözlerinin etkisi altındaydı. Onun ne

kadar çirkin olduğunu düşünüyordu. Acaba yaşlı adam biraz abartmamış mıydı? İşte tam bu sırada başının üstünde bir cıvıltı işitti. Gözlerini kaldırıp baktı. Sakakuşu, bir elma ağacının en üst dalına konmuş, cıvıldaşıyordu. Yaşlı adam ona bakarak kahkahayla gülüyordu, Mary :

- Ne söylüyor, diye sordu.

- Dost olalım, diyor. Senden hoşlandığına eminim.

Mary, kuşa seslenerek :

- Benden gerçekten hoşlandın mı?,diye sordu. Benimle dost mu olmak istiyorsun? İşte buna çok sevindim!. Sesi son derece tatlı ve okşayıcıydı. Yaşlı bahçıvan şaşırdığını gizlemeden :

- Onun anlayacağı şekilde konuşuyorsun! diye görüşünü açıkladı. Bir an için Dickon'u dinliyorum sandım!

Bu isim Mary'nin olduğu yerde sıçramasına neden oldu. Merakla yaşlı adama :

- Dickon'u tanıyor musunuz? diye sordu.

- Elbette! Onu ancak dut ağaçları tanımaz! Tilki onu yuvasına çağırır. Tarlakuşu yavrularını ona emanet eder!...

Mary, duyduklarına bir anlam vermeye çalıştığı sırada, hızlı kanat sesleriyle

dalgınlığından uyandı. Sakakuşu hiç bir törene gerek görmeden, oradan ayrılmıştı. Küçük kız :

- Duvarı aştı, dedi. Kapısı olmayan bahçeye döndü. Yaşlı bahçıvan :

- Yuvasına gitti, diye düzeltti. Belki de yatmadan önce güllerin arasında kısa bir gezinti yapacak. Yaşlı adam, bakışlarını Mary'den kaçırdı. Kendi kendine konuşur gibi :

- Çok eskiden güller vardı! dedi.

-Gülleri görmek istiyorum. Kapıyı gösterin bana!

- Kapı yok.

- Kapı yok mu? Anlamıyorum!.. Kapısız bahçe olur mu?..

- Çok meraklılar için kapı yoktur! Kendinizi ilgilendiren şeylerle ilgilen! Çok işim var! Başka yerde oyna! Seninle kaybedecek zamanım yok!.. Küreği omuzuna koydu. Sert bir tavırla sırtını döndü. Oradan uzaklaştı.

KORİDORDAKİ ÇIĞLIK

Bozkırda yaşam, düzenli ve tekdüze sürüyordu. Yapacak hiçbir şey bulamadığı için oyun odasından kaçan Mary, bahçede amaçsızca dolaşıyordu. Yanaklarının pembeleştiğinin, bakışlarının canlandığının farkında değildi. Bir sabah, kahvaltıda, etli

sebze çorbasını iştahla yiyip bitirdi. Bunu gören Martha sevinçle :

- Harika!

diye bağırdı. Sizi ilk kez böyle görüyorum.

Mary somurtarak :

- Oynayacak hiçbir şey bulamıyorum!., dedi.

Yaşlı bahçıvan, ilk günlerde düşündüğü gibi ona arkadaşlık etmiyordu. Ara sıra onu uzaktan görüyordu. Ancak yaşlı adam, onunla yalnız kalmamak için elinden geleni yapıyordu. Mary çoğunlukla gizli bahçenin duvarı dibinde ne yapacağını bilmeden dolaşıyordu.

Sarmaşıklar, kalın bir perde gibi duvarı kaplamıştı. Bir gün, rüzgârla dalgalanan sarmaşık yapraklarını izlerken, yaşlı bahçıvanın sakakuşunu gördü. Kendisine dikkatle bakıyordu. Mary, ellerini sevinçle çırparak:

- İşlte yine seni gördüm! diye bağırdı. Sen, bizim kuşumuzsun değil mi?

Bunları söyledikten sonra kuşun cevap vermesini bekledi. Birkaç saniye sonra kuş ötmeye başladı. Bu ötüşle, şöyle demek istiyordu :

- Günaydı! Ne güzel hava değil mi? Güneşi görüyor musun? Sen de benimle beraber şarkı söylesene! Bak, herşey ne kadar güzel! Haydi sen de şarkı söyle!..

Mary gülmeye başladı. Kuş ilk

önce sağa, daha sonra sola sıçradı. Dikkatle ona baktı. Olduğu yerden havalandı. Biraz uzağa kondu. Kuş bu manevrayı o kadar ısrarla tekrarladı ki, Mary onu takip etmek zorunluluğunu hissetti. Nereye gittiğini düşünmeden ilerlemeye başladı. Biraz güzelleşmişti denebilirdi. Kuşun arkasından koşarken :

- Kuşum! güzel kuşum! diye bağırdı. Seni öyle seviyorum ki!.. Ötüşünü taklit etmek için ıslık çalmaya çalıştı. Başaramadı. En sonunda kuş bir ağacın, en üst dallarından birine tünedi. Ötmeye başladı. İlk günlerdeki gibi ötüyor ve sallanıyordu. Mary de onu hayran hayran dinliyordu. Birdenbire aklı başına geldi. Yasak edilen bahçeyi, öteki bahçelerden ayıran duvarın dibinde bulunuyordu. Sadece orada duvar daha alçaktı. Etrafını dikkatle gözden geçirirken :

- Yasak edilen bahçe! diye söylendi. Kapısız bahçe! Kuşum burada yaşıyor! Buraya girmeyi öyle istiyorum ki!.. Duvarı izleyerek koştu. Yeşil kapıdan geçti. İlk günkü yeri buldu. İlk gördüğü ağacı tanıdı. Ötmekten vazgeçen kuş, gagasıyla kanatlarını temizlemeye

başlamıştı. Mary, her tarafı dikkatle gözden geçirdikten sonra:

- Yasak edilen bahçenin burası olduğuna eminim, diye mırıldanarak, kapısını aradı. Duvarı takip ederek meyve bahçesiyle sebze bahçesini dolaştı. Fakat, aradığını bulamadı. Dalgın bir tavırla: "Bay Craven anahtarı gömdüğüne göre, bir kapının olması gerek" diye söylendi. Misselthvvaite şatosu onun için ilgi çekici bir yer olmaya başlamıştı. Burada, Hindistan'daki gibi boğucu sıcaklar yoktu. Buna karşılık, bulutları önüne katıp sürükleyen, soğuk rüzgârlar vardı. Bütün gününü bahçede geçiriyordu. Akşamları ise, epeyi acıkmış olarak sofraya oturuyordu. Yemekten sonra uzun süre otura-mıyordu. Gözkapakları ağırlaşıyor, uyuklamaya başlı-yordu. Martha'nın gevezeliklerine alışmıştı artık. Bir akşam, uzun süreden beri sormak istediği halde, cesaret edemediği soruyu sormaya karar verdi :

- Niçin Bay Craven bu bahçeden nefret ediyor? Martha'yla halının üstünde karşılıklı oturmuşlardı. Genç kız, boş zamanlarında diğer hizmetçilerle gevezelik etmektense,

Mary'yle arkadaşlık etmeyi tercih ediyordu. Mary en sonunda, günlerden beri aklını kıurcala- yan soruyu sordu. Martha :

- Bu bahçe sizi meraklandırıyor değil mi? dedi. İlk günlerde ben de sizin gibiydim. Mary, kaçamak kabul etmeyeceğini belli eden bir sesle :

- Size bir soru sordum, dedi. Martha ayaklarını altına topladıktan sonra :

- Şatonun etrafında uğuldayan rüzgârı dinleyin! dedi. İnsanı topraktan kaldırıp, havalandıracakmış duygusunu uyandırmıyor mu?.. Mary, şatonun etrafında bir devin dolaştığını, du varlara pencerelere saldırdığını sanıyordu. Fakat şato bu saldırılara kahramanca direniyordu. Böyle sağlam duvarların arasında bulunmak Mary'ye tam bir güven duygusu veriyordu. Bakışlarını pencereden ocağa çevirdi, kalın kütükler neşeli çıtırdılar çıkartarak yanıyorlardı. Mary, sabırsız bir sesle :

- Niçin o bahçeden nefret ediyor? diye tekrar sordu. Martha bu inatçı ısrara daha çok direnemeyeceği- ni düşünerek :

- Bayan Medlock, susmamı kesin

olarak istedi. Bay Craven bu konuda kendisine ait hiçbir şeyin hizmetçileri ilgilendirmediğ ini söyledi. Herşeye sahip olan bu bahçeymiş. Evlendikten sonra, o bahçedeki bütün ağaçlarla çiçekleri kendi elleriyle dikmiş. Burasının bahçıvanı biz olacağız, diyorlarmış. Günlerinin birçok saatini orada geçiriyorlarmış . Bayan Craven o bahçeye, en iyi cinsten bir sarmaşık gül dikmiş. Bu sarmaşık gül, büyük bir ağaca sarılmış. Aynı ağacın en alt dallarına oturacak bir yer yapmış. Oraya çıkıp, oturu- yormuş. Bir gün dal kırılmış. Sırtüstü aşağıya düşmüş. Ertesi gün de ölmüş. Doktorlar, Bay Craven'in aklını kaçırmasından veya ölmesinden korkmuşlar. Bütün bildiklerim bundan ibaret. Bay Craven, bu olayın şatoda konuşulmasına asla izin vermiyor. Mary uzunca bir süre sessiz kaldı. Bakışları, ocaktaki alevlerden ayrılmıyordu. Kendisini anlayan sa- kakuşunu, rüzgârı, her akşamki açlığını ve o anda içinde Bay Craven için uyanan acıma duygusunu süşünü- yordu. Her gün yeni bir şey keşfediyordu. Bütün bunlar, kendisini hayata ısındıran sıradan, fakat değerli şeylerdi. Birdenbire,

rüzgârın uğultusu arasında, ağlayan bir çocuğun feryatlarına benzeyen sesler işitildi. Dikkatle dinledi. Yanılmamıştı. Rüzgârın uğultusundan bu sesleri ayırdetmek mümkündü. Martha'ya :

- İşitiyor musun? diye sordu. Şatonun içinden çığlık sesleri geliyor. Martha sıkıntılı bir tavırla :

- İşitmiyorum ! diye yanıtladı. Rüzgârın uğultusu bu.

- Dinleyin! Koridordan yansıyor. Bu sırada zemin kattaki bir kapı açıldı. Koridorda oluşan güçlü hava cereyanıyla odanın kapısı kendiliğinden açıldı. Aynı anda yerlerinden fırladılar. Odaya dolan esintiyle petrol lambasının alevi eğrilip, doğruldu. Bu kez, biraz önceki çocuk çığlığı açık bir biçimde tekrar duyulmuşru. Mary heyecanla :

- Bunu da duymamış olamazsınız! Şatoda bulunan bir çocuk çığlık atıyor, ağlıyor!.. Martha koştu. Kapıyı kapattı. Aynı anda da uzaklardaki bir kapı şiddetle kapandı. Bunu bir sessizlik izledi. Rüzgâr da dinmişti. Martha, telâşla :

- Bu, rüzgârın sesi dedi. Ya da, bulaşıkçı küçük Betyy'nin çığlığı.

Dünden bu yana dişi ağrıyor. Artık Mary onu dinlemiyordu...

MARY, GERÇEĞİ ÖĞRENİYOR

Mary, ertesi sabah uyandığında, bardaktan boşanırcasına yağmur yağdığını gördü. Bozkır, kalın bir sis perdesinin arkasında gizlenmişti.

Martha:

- Böyle havalarda çiftlikte nasıl zaman geçer? diye sordu.

- Böyle havalarda annem çok sinirlidir. Gözüne görünmemek gerek. Büyükler koyunların yanına iner. Dickon yağmurdan ve rüzgârdan hoşlanır. Bozkıra gider. Bir gün, bir tilki yavrusuyla geri dönmüştü. Başka bir gün de bir karga getirmişti. Ona Suie adını taktı. Ekmeğini onunla paylaştı. Şimdi birbirlerinden ayrılmıyorlar.

Mary, Martha'nın anlattıklarını ilgiyle dinliyordu. Tanışmamış olmasına rağmen çifti iktekileri çok seviyordu. Küçük kız :

- Benim de bir tilki yavrum olsaydı, şimdi onunla ne güzel oyalanırdım, dedi. Fakat, oyalanmak için böyle bir şeyim yok ki!...

Biraz düşündüktan sonra Martha :

- Örgü örmeyi biliyor musunuz? diye sorsu.

- Hayır.

- Okumayı biliyor musunuz?..

- Evet.

- O halde ne

bekliyorsunuz? Sizin yaşınızdaki çocuklar için en güzel eğlence okumaktır...

- Bütün kitaplarım Hindistan'da kaldı.

- İşte bu çok kötü. Bayan Medlock'tan kütüphaneye girebilmemiz için izin istememiz gerek. Başka çare yok.

Mary'nin gözleri parladı. Bu harika bir fikirdi. Şimdiye kadar neden düşünmemişti? Bayan Medlock'tan izin istemeyecekti. Böylece şatonun içinde yapacağı araştırma gezisinde suçüstü yakalansa bile kütüphaneyi aradığını söyleyerek işin içinden sıyrılabilecekti. Hizmetçilerden çekinmiyordu. Hepsinin de mutfakla yemek salonundan başka yerlere adım atmadıklarını biliyordu. Bayan Medlock ise, Mary'nin odasına hep iş olsun diye uğruyordu. Araştırma sırasında onunla karşılaşacağını sanmıyordu. Martha'nın alaylarından kurtulmak için tek başına giyinmeye çalıştı. Fakat, eldivenlerini takarken bir hayli zorluk çektiği için, Martha'nın yardımını istedi. Genç kız :

- Kardeşim Suzanne dört yaşında olduğu halde, bu işi

sizden daha iyi beceriyor! dedi. Mary, öfkesini belli etmemek için dişlerini sıktı. Yapmak istediği önemli bir iş vardı. Tartışıp bunu tehlikeye sokmak istemiyordu. Bayan Medlock, trendeki ilk konuşması sırasında, şatoda yüz oda olduğunu söylemişti. İşte bunu öğrenebilmek için karşısına bir fırsat çıkıyordu. Kapıları birer birer sayabilecekti. Bunun verilen buyruklara karşı çıkmak olduğunu düşünemiyordu. Hayatı boyunca boyun eğmeye alışmamıştı ki..

Martha, odanın günlük temizliğini yaptıktan sonra gitti. Mary, birkaç dakika bekledi. Çevreyi dinledi. Koridorda kimsenin bulunmadığı kanısına varınca sessizce dışarı çıktı. Koridorların hepsi birbirine benziyordu. Ya keskin dönemeçlerle kesişiyorlar, yahut da merdivenlerle sonlanıyorlardı. Duvarlar yağlıboya tablolarla süslenmişti. Bunlar sıkıntı verici görüntüler, portrelerdi. Koridorlardan birindeki tablolara bakarak, Craven ailesinin tarihini öğrenmek mümkündü. Bunların arasında saten elbiseli küçük kızlar, dantel yakalı çocuklar vardı. Bunların isimleri neydi? Ne olmuşlardı? Bu

garip giysiler hangi döneme aittiler? Mary, tablolara bakarak, küçük kızlardan birisinin kendisine benzediğini gördü. Üzerinde parlak yeşil bir elbise, elinde bir papağan vardı. Bakışlarındaki canlı ve meraklı ifade seziliyordu. Mary yüksek sesle, tablodaki küçük kıza :

- Şimdi neredesin acaba? diye sordu. Burada, benimle olmanı öyle isterdim ki!..

Sonu gelmeyecekmiş gibi görünen keskin dönemeçli koridorlarda kendisini yapayalnız hissediyordu. Öğleye kadar zamanını bu koridorlarda dolaşarak geçirdi. Bütün kapılar kapalıydı. İkinci katta, kesin kararını verdi. Elini tokmaklardan birine götürdü. Yavaşça çevirdi ve itti. Kapı ağır ağır açılınca sonsuz bir korkuya kapıldı.

Burası geniş bir yatak odasıydı. Duvarlara değerli halılar asılmıştı. Mobilyalar sedef kakmalıydı. Geniş bir pencereden bozkır görünüyordu. Yeşil elbiseli, papağanlı küçük kızın yağlıboya başka bir portresi ocağın üstüne asılmıştı. Mary, küçük kızın kendisine dikkatle baktığını sandı. Belki o da bir zamanlar bu şatoda yaşamıştı.

Bu ilk girişimden cesaretlenen Mary,

rastladığı bütün kapıları açmaya başladı. Bayan Medlock yalan söylememişti. Yüz oda vardı. Hepsi de tarihsel değeri olan eşyalarla süslenmişti. Odalardan birinde, yüz kızartıcı biblolar gördü. Başka bir odada da, fildişinden yapılmış minik fil heykellerine rastladı. Kısa bir süre bunlarla oynayarak eğlendi. Dolaştığı sırada hiç kimseyle karşılaşmamıştı. Şato terkedilmiş gibiydi. Canlı varlık olarak, sadece minik bir fareye rastlamıştı. Kendisine dikkatle bakan, sevimli bir fare.. Ona :

- Korkmamış olsaydın, seni odama götürürdüm! dedi. Seninle ne güzel arkadaş olurduk!

Yorulmuştu. Odasına dönmek istiyordu artık. Fakat birbirine benzeyen koridorlarda, dönüş yolunu bulamıyordu. Daha önce geçmiş olduğu koridorlardan tekrar geçiyordu. Uzun süre uğraşarak birinci kata inebildi. Bu başarıyla sevindiği sırada, kalın duvarların ardından yansıyan bir çığlık duydu. Olduğu yerde durdu. Yüreği ağzına gelmişti. Heyecanla, "bu kez uzakta değil!" diye söylendi... Heyecanını yatıştırabilmek için, duvara tutunmak istedi. Ama duvar elinin

altında çöküyordu. Korkuyla geri çekildi. Dikkatle baktı. Duvarda kalın bir halı vardı. Kaldırdı onu. Yavaşça arkasına süzüldü. Bir kapıyla karşılaştı. Kulpunu yavaşça çevirdi. Başını uzatıp, baktı. Kapının gerisinde bir koridor uzanıyordu. Sessizce ilerledi. Birkaç adım sonra Bayan Medlock'la burun buruna geldi. Kadın, Mary'yi kolundan tutarak, sertçe :

- Burada ne işin var? diye sordu. Daha önce ne demiştim ben sana?.

Mary, cesaretle :

- Yolumu kaybettim! diye yanıtladı. Sonra, bir çığlık duydum. Mary, Bayan Medlock'u sevememişti. Şimdi nefret ettiğini hissediyordu. Kâhya kadn, artan bir öfkeyle :

- Hiçbir şey duymadım ben, diye bağırdı. Çabuk odana dön! Yoksa cezanı veririrm! Bu uyarıyla yetinmeyerek, Mary'yi kolundan tutup, zorla odasına götürdü. Yanından ayrılırken :

-Arkamdan çıkmaya çalışma! diye korkuttu. Yoksa seni buraya kilitlerim. Sana sert bir dadı gerek. Tatlı sözden anlamıyorsun. Bundan sonra seninle ben ilgileneceğim. Bunları söyledikten sonra, kapıyı

sertçe çarparak dışarı çıktı. Mary, ağır ağır yürüdü. Ocağın yanına oturdu. Ağ-lamıyordu. Dişlerini gıcırdatıyordu. Dalgın bir tavırla :

- O çığlığı duyduğuma eminim! diye söylendi. Deli değilim ben!..

Nedenini öğrenmeye karar vermişti. Zaten, o sabah, birkaç saat içinde bir hayli şey öğrenmiş bulunuyordu. Şatonun içinde kısa bir gezi yapmış, ilgi çekici şeylerle karşılaşmıştı. Özellikle, fildişinden yapılmış fil heykellerini unutamıyordu. Onlarla oynarken ne kadar eğlenmişti. Başka bir odada da, şeytan bakışlı, minik bir fare görmişti. Kendisinden gizlenmek istenen daha başka şeyleri de görecek ve öğrenecekti.

BAHÇENİN ANAHTARI

İki gün sonra, uyandığında gözlerine inanamadı. Rüzgâr, simsiyah bulutları ve kalın sis tabakasını sürükleyip götürmişti. Gökyüzü mavi ve lekesizdi. Mary gökyüzünün bu kadar güzel olabileceğini asla düşünememişti. Hindistan'da gökyüzüne bakılamazdı. Bol ve güçlü ışık, insanın gözünü tahatsız ederdi. Burada, gökyüzü, bakıldığında huzur veriyordu. Martha :

- Yanılmış olduğunu, daha ilk gün söylemiştim,

dedi. Yorkshire, güneş ülkesidir. Çiçeklerin açma mevsimi gelmeden bozkırı sevmeye başlayacaksınız. Doğanın yavaş yavaş canlandığını gözlerinizle izleyeceksiniz. Siz de Dickon gibi, şafakla beraber bahçeye çıkıp, güneş batarken içeri gireceksiniz.
Mary, sonsuz bir neşeyle :
- Ben de bozkıra gideceğim! dedi. Çiftliğinizi göreceğim!..
Martha, duraksayarak :
- Çiftlik çok uzakta, dedi. On kilometre yürümeniz gerek. Bunu başarabileceğin izi sanmıyorum.
Mary, isteklice :
- Orayı görmeyi çok istiyorum, diye karşılık verdi.
Martha, oturduğu yerden kalktı. Günlük temizliğine başladı. Odayı süpürürken, Mary'nin son günlerde bir hayli değişmiş olduğunu düşünüyordu. Yavaş yavaş küçük kardeşi Suzanne'a benzemeye başlıyordu. Dalgın bir sesle :
- Bu konuda annemle konuşmam gerek, dedi. Mutlaka bir çözüm bulur. Belki de bayan Medlock'la görüşecektir. Yarın izin günüm, zaten.
Mary, kısaca :
- Anneni seviyorum, dedi. Hiç onu görmesem bile...
Kısa bir sessizlikten sonra :
- Dickon'u da seviyorum, diye ekledi. Onu da hiç görmedim.

- Kuşlar, tavşanlar, koyunlar, atlar da Dickon'u severler. Garip bir çocuktur o. Sizin için düşünür bilemi-yeceğim.
- Beni sevmeyeceğini biliyorum, dedi. Beni hiç kimse sevmiyor.
Martha, düşünceli bir tavırla :
-Acaba siz, kendi kendinizi seviyor musunuz? diye sordu.
Mary, kirpiklerini kırpıştırarak :
- Doğrusu ben de kendi kendimi sevmiyorum, diye yanıtladı. Tuhaf değil mi? Böyle bir soru hiç aklıma gelmemişti.
Martha, okşayan bir sesle :
- Bir gün annem çamaşır yıkıyordu, ben de ona durmadan filancayı veya falancayı sevmediğimi söylüyordum, dedi. En sonunda bana, "sen, kendi kendini seviyor musun?" diye sordu. Buna bir hayli güldüm ve en sonunda ne demek istediğini anladım.
Bunları söylediken sonra Martha oyun odasına geçti.
Mary'nin kahvaltısını hazırladı. Küçük kız karnını doyururken odadan ayrıldı.
O gittikten sonra Mary kendini yapayalnız hissetti. Bahçeye çıktı. Minyatür gölün etrafında 8-10 kez koştu. Sonunda soluk soluğa kaldı. Karamsarlıktan tümüyle kurtulmuştu. Kendini mutlu hissediyordu.

Diğerlerine benzemeyen bir gündü bu. Gökyüzünün masmavi olduğu bir gün.. Neşeyle yürümeye başladı. Girişteki sebze bahçesinde yaşlı bahçıvanla iki yardımcısı çalışıyorlardı. Yaşlı bahçıvan Benjamin neşeli bir tavırla :

- Artık ilkbahar geldi! dedi.

Bu sırada bir kanat sesi duyuldu. Sakakuşu gelmişti. Mary'nin ayakları dibine kondu. Başını sağa sola çevirerek, ona dikkatle bakmaya başladı. Küçük kız merakla :

- Acaba beni tanıdı mı? diye sordu.

Yaşlı bahçıvan, kuşa bakınca :

- Siz, onun gördüğü ilk genç kızsınız, dedi. Sİzi daha yakından tanımak istiyor. Ondan hiçbir şey giz- leyemezsiniz.

- Onun bahçesinde de ilkbahar etkisini göstermeye başlamış mıdır?..

Kaşlarını çatan Ben :

- Hangi bahçe? diye sordu.

- Gül bahçesi... Acaba orada bütün çiçekler kurumuşlar mı? Yoksa, ilkbahar onları da canlandıracak mı?

Yaşlı bahçıvan, kuşu başıyla işaret ederek :

-Ona sor, dedi. On yıldan beri orada olup bitenleri ondan başkası bilmiyor!

Mary, "on yıl önce, diye düşündü." Tam benim doğduğum yıl!" Başka birşey

söylemeden oradan ağır ağır uzaklaştı. Yasak edilen bahçeyi, kuşu, Dickon'u, Martha'yı ve annelerini aklından geçirdi. İlgilenecek o kadar çok şeyi vardı ki. Dalgın dalgın yürürken, ardında yeniden neşeli bir cıvıltı duydu. Sakakuşu biraz ötede, yeni toprakta yem arıyordu. Mary'yi izlediği belliydi. Mary, kararsız bir sesle :

— Beni unutmadığına çok sevindim! dedi. Dünyanın en güzel kuşu olduğunu biliyor musun?.. Kuş, bu sözleri cıvıldayarak karşıladı. Böylece aralarında dünyanın en garip konuşması başlamış oldu. Kuş, Mary'nin dudaklarına gözlerini dikerek dikkatle dinledikten sonra, her seferinde değişen tonlarda ötüşlerle yanıt veriyordu. Mary, kuşun gösterdiği bu yakınlıktan dolayı kendisini mutlu hissediyordu. Kuş da bunu biliyormuş gibi hareket ediyordu. Böylece gevezelik ederek bahçede dolaşmaya başlamışlar. Kuş, hem arada sırada cıvıldıyor, hem de gagasıyla yem arıyordu. Toprak yeni kazılmıştı. Kuş, bir görünüp, bir kayboluyordu. Bakışlarıyla onu izleyen Mary'nin gözüne, yerde yarı yarıya gömülü bir halka çarptı.

Elinde olmadan eğilip aldı. Çamurları temizleyince, bunun paslı bir anahtar olduğunu gördü. Heyecanla :

- Belki de bu, Bay Craven'in gömmüş olduğu anahtardır! diye söylendi. On yıl önce gömülen anahtar!..

SAKA, MARY'YE YOL GÖSTERİYOR

Mary, olasılıklar arasında bocalıyordu. İçinden gelen güçlü bir ses, bu anahtarın yasak bahçeye ait olduğunu söylüyordu. Eğer gerçek buysa anahtarı kullanmak için izin isteyecek değildi. On yıldan beri kapalı duran bir bahçenin, açıklamaya gerek olmayan bir çekiciliğe sahip olması pek doğaldı. Mary için artık en önemli şey, kapının bulunmasıydı. Kapıyı keşfettikten sonra bahçeye girecek, orasını kendisine ait gizli bir köşe haline getirecekti. Kendisini orada aramak hiç kimsenin aklına gelmeyecekti. Mary için bundan daha ilginç, daha heyecan verici birşey düşünülebilir miydi?. Açılması yasak edilen bu kadar çok kapının ortasındaki yalnızlığında hayal dünyasını genişleten bozkır havasının da bunda rolü büyük olmuştu. Yeniliğe karşı ölçüsüz bir susuzluk duyuyordu. Böylece kendisini daha az gülünç, daha az çirkin

hissediyordu. Anahtarı yanına aldı. Duvarı kalın bir perde gibi kapatan sarmaşıklar arasındaki kapıyı aramaya koyuldu. Tüm çabası boşa gitti. Kapıyı bulamadı. İçinden lâ- net okuyarak şatoya dönerken, bahçeye anahtarsız çıkmamaya yemin etti. Belki bir raslantıyla, er veya geç kapıyı bulacağına inanıyordu. Ertesi sabah Martha, her zamankinden daha neşeliydi. Bütün ruhunu açığa vuran bir sesle :

- Bu sabah saat dörtte kalktım, dedi. Bozkırın bu kadar güzel olduğunu anımsamıyorum. Kuşların uyanışını, yuvalarından ayrılışlarını seyrettim. Tavşanlar, ayaklarımın arasında koşuşuyorlardı. Ufuk pespembeydi. Yarı yolda bir adam beni arabasına aldı. Çiftliğe gelinceye kadar çılgınca eğlendim. Kısa kısa günün önemli olaylarını anlattı. Annesinin sevinci, çamaşır yıkaması, ekmek pişirmesi.. Kardeşlerine reçelli kurabiyeler yapmıştı. Bütün bunları bir solukta anlattıktan sonra :

- Onları görmenizi isterdim! dedi. Bozkırdan dönmüşlerdi. Kurt gibi acıkmışlardı. Fırından reçelli kurabiyeleri çıkarttığımı görünce, sevinçle çığlık atmaya başladılar. Dickon, çiftliğimizde bir

kralın bile kendisini mutlu hissedeceğini söyledi. Akşam, ocağın etrafında toplandığımız zaman, onlara Hindistan'dan ge-len küçük kızdan söz açtım. Kendi başına çorabını bile giyemediğini söylediğimde katıla katıla güldüler. Daha sonra bana zenciler, Hindistan'dan gelen vapurlar hakkında bir dizi soru sordular. Hiçbirisine cevap veremedim. Mary, kısa bir süre düşündükten sonra :

- Bütün bunlar için size yeterince bilgi veririm, dedi. Tekrar çiftliğe gittiğinde kardeşlerinin sorularına karşılık verebilirsin. Fil sırtında yapılan gezintilerden, kaplan avlarından hoşlanacaklarını sanıyorum.

- Sevinçten deli gibi olacaklar. Eskiden Yorkshi-re'da da kocaman hayvanlar avlanırmış.

- Hiçbiri kaplan avına benzemez. Bunları bırak da annenle Dickon'un benimle ilgilenip ilgilenmediğini söyle bana....

- Anlattıklarımı dinlerken Dickon'un heyecandan soluğu kesiliyordu. Annem de, sizin böyle yalnız bırakılmanıza çok üzüldü. Bay Craven'in sizin için dadı tutması gerektiğini söyledi.

Mary, kesinlikle :

- Ben, dadı istemiyorum! diye

kestirip attı.
' - Fakat annem, öğrenim görmenizin gerekli olduğunu söylüyor. Sizinle yakından ilgilenen hiç kimsenin bulunmayışı çok üzdü annemi. Ona, sizinle elimden geldiği kadar çok ilgileneceğime söz verdim.
Mary, ona uzun uzun baktıktan sonra :
- Söz vermene gerek yok, diye cevap verdi. Zaten benimle ilgileniyorsun.
Martha buna yanıt vermedi. Odadan telaşla çıktı. Birkaç saniye sonra, elini arkasında gizleyerek içeri girdi. Gülümseyen bir yüzle :
- Size bir armağan getirdim, dedi.
- Bir armağan mı? Fakat, çılgınlık bu!..
-Yoldan bir satıcı geçiyordu. Kızkardeşim Helene, adamın mavi ve kırmızı saplı atlama ipleri sattığını söyledi. Annem hemen satıcının arkasından koştu. Bunu sizin için satın aldı. Pek pahalı birşey değil, iki peni.. Hayatında hiç kimseye teşekkür etmemişti. Fakat o anda büyük bir değişiklik göze çarpıyordu. Geriye döndü. Martha'ya doğru ilerledi sağ elini uzatarak :
- Teşekkür ederim!... dedi..
Mary her gün yeni bir şey keşfediyordu. Atlama ipine hayran olmuştu. Rüzgâr, nemli ot kokuyordu. Güneş iyice

ısıtıyordu. Mary iple atlayarak, minyatür gölün etrafını dolaştı. Ağaçlık yollardan birine daldı. İşte o anda beklenmedik birşey oldu. Rüzgâr hızlandı. Duvarı örten sarmaşıklar aralandı. Mary kımıldayan yapraklar arasında, bir kapı kulpu görür gibi oldu. Heyecanla ileri atıldı. Elini yaprakların arasında dolaştırdı. Parmaklarıyla sert ve soğuk demire dokundu. Altta ufak bir delik vardı. Mary anahtarı deliğe soktu. Bin bir güçlükle çevirdi. Kapı paslı bir gıcırtıyla açıldı. Mary başını çevirip endişeyle etrafına baktı. Kendisini girebilecek hiç kimse yoktu. Kalbi hızlı hızlı çarparak, kapıdan geçti. Gizli Bahçe'ye girdi. Yüzü, sevinç ve heyecanla bir anda değişivermişti.

DÜNYANIN EN GİZEMLİ ŞATOSU

Bahçeyi çeviren yüksek duvar, yapraksız sarmaşık gülleriyle kaplanmıştı. Toprak, sararmış kış otlarıyla örtülüydü. Mary :

- Ne sessizlik!

diye mırıldandı. Sakakuşu susmuş, bekliyordu. Mary, farkında olmadan ayaklarının ucuna basa basa ilerledi. Gökyüzü, bahçeyi örten masmavi, kocaman bir kubbe gibiydi. Sakakuşu, Mary'yi daldan dala

atlayarak izliyordu. Mary, ip atlayarak ilerlemeye devam etti. Kuru otların arasında, yeşil tomurcuklar gözüne çarptı. Çöme- lip, bakınca :

- Bunlar safran, menekşe, ya da kardelen olmalı! diye söylendi.

Nemli topraktan etrafa taze koku yayılıyordu. Birdenbire adımları yavaşladı. En sonunda durdu. Aklına bir şey gelmişti. Yeni tomurcukların rahatça büyüyebilmeleri için, kuru otların ayıklanıp, koparılması gerekiyordu. Kendi kendine :

- Böylece, tomurcuklar soluk alabilirler! diye mırıldandı.

Şapkasıyla mantosunu çıkartıp bir dala astı. Atlama ipini ağacın dibine bıraktı. Kuru otları yolmaya başladı. Sakakuşu, Mary'nin çalışmasına sesiyle ortak oluyordu. Bakımsız bahçeyle birisinin ilgilenmesinden memnun olduğu belliydi. Ayrıca çıkan köklerin dibindeki solucanlar onu bekliyordu. Mary, öğleye doğru çalışmasını yarıda bıraktı. Şapkasıyla mantosunu tekrar giyerken, "öğleden sonra tekrar gelirim, diye düşündü.." Odasına döndüğünde sofrayı hazır buldu. İştahla yemeye başladı. Martha sevincini gizleyemedi :

- Annemin gönderdiği armağanın işe yaradığını görüyorum! İlk fırsatta bunu ona söyleyeceğim!..

Mary yemeğini bitirip, ocağın önüne yaklaştı :

- Minik bir küreğim olmasını istiyorum, diye sözünü sürdürdü.

- Umarım bahçeyi kazacak değilsin!..

Mary, bakışlarını ocaktaki alevlere dikti. Bu soruya yanıt vermedi.

Mary, kısa bir sessizlikten sonra :

- Hiç arkadaşım yok! dedi. Sen, bana zaman ayıramıyorsun. Benjamin benimle istediği zaman konuşuyor. Bir kürekle tohumlarım olsaydı, bahçenin bir köşesinde kendi kendime oyalanabileceğimi düşünüyordum.

Martha, elini alnına vurarak :

-Sana en önemli şeyi söylemeyi unuttum, diye bağırdı. Annem, Bayan Medlock'la konuşup, bizim çiftliği ziyaret edebilmen için izin isteyecek.

Çay saatine kadar çene çaldılar. Martha, çay ve pasta tepsisini almak için odadan ayrılacağı sırada Mary :

- Martha! Bulaşık yıkayan kızın dişi hâlâ ağrıyor mu? diye sordu.

Martha hafifçe irkilerek :

- Niçin soruyorsun? diye karşılık verdi.

- Biz konuşurken birisinin çığlık attığını fark ettim. Bu sesi rüzgârın getirdiği söylenemez. Çünkü bugün rüzgâr esmiyor. Gafil avlandığı için canı sıkılan Martha :

- Kendini ilgilendirmeyen konularla uğraşacak olursan, Bay Craven'i kızdıracağını unutma! dedi.

DİCKON

Birkaç gün güneş, gökyüzünde pırıl pırıl parladı. Mary her gün, hiç kimseye görünmeden Gizli Bahçe'ye gitti. Artık, Bay Craven'in herkese yasakladığı bahçenin adı buydu. Mary, oraya adım attığı andan itibaren kendisini peri masallarındaki küçük kızlara benzetiyordu. Bütün kurumuş otları yolmuş, yeni yeşeren çiçek filizlerinin soluk almalarını sağlamıştı. Güneş ve yağmurla bir hayli gelişmeye başlamıştı.

Bu arada yaşlı bahçıvanla da arkadaşlığı iyice ilerletmişti. Bir gün bahçıvan :

- Sen şu bizim sakakuşuna benziyorsun, dedi. Bütün gün gözükmüyorsun. Başımı kaldırınca birdenbire seni yambaşımda görüveriyorum. Bu sırrı bir türlü çözemiyorum.

Gizemli bir havayla, Mary :

- Sakakuşuyla iyice dost olduk, diye yanıtladı. Birbirimizden bazı

şeyler öğrenmiş olamaz mıyız?
- Böyle birşeye asla şaşırmam. Son günlerde iyice değiştiğinin farkında mısın? Şatoya geleli ne kadar oldu?
- Yaklaşık bir ay...
- Seni ilk gördüğüm günü hatırlıyorum da. Tüyleri yolunmuş sıska bir kargaya benziyordun. Kirli sarı bir
F: 5 / Gizli Bahçe
rengin vardı. Şimdi bir hayli topladın. Yanakların da pembeleşti. Bak sakakuşu da geliyor. Karga benzetmesi Mary'nin pek hoşuna gitmedi. Çirkin olduğunu kendisi de biliyordu. Bunu bahçıvanın söylemesi neşesini kaçırmaya yetmişti. Bahçıvan biraz öfkeliydi. Bu kez sakakuşuna çattı:
- Günlerden beri neredesin? Yapacak başka işin yoksa yanıma geliyorsun değil mi?!.. Neler yaptığını bilmiyor muyum sanıyorsun? Dişi kuşları kandırmaya çalıştığını saklamaya çalışma! Unutma ki ben de eskiden gençtim!...
Mary :
- Şuna bak! diye bağırdı.
Sakakuşu tam günündeydi. Üzüm asmasına konup, uzun uzun ötmeye başladı. Gözünü yaşlı bahçıvandan ayırmıyordu.
Bahçıvan Benjamin :
- Beni yumuşatacağını sanıyor! dedi. Uğraşması boşuna!.
Mary gözlerine inanamıyordu. Kuş, zıplayıp önce yaşlı bahçıvanın

çizmesine, daha sonra da küreğine konmuştu. Benjamin kuşu ürkütmemek için kımıldamıyor, soluk bile almıyordu. En sonunda :

- Kazandın! diye mırıldadı. Beni yumuşattın! İtiraf etmek zorundayım.

Kuş, orada birkaç saniye durduktan sonra, hızla havalandı.

Yaşlı bahçıvan küreğine hayran hayran baktı.

Mary :

- Kendine ait bir bahçen var mı? diye sordu.

Bu beklenmedik soruya şaşıran bahçıvan :

- Hayır, diye yanıtladı. Evli olmadığım için kapı görevlisi Martin'in evinde oturuyorum.

- Peki, kendine ait bir bahçen olsaydı, oraya ne ekmeği düşünürdün?..

- Safran... sonra, güzel kokan çiçekler. Örneğin gül...

Mary'nin yüzü o anda aydınlanıverdi. Neşeyle :

- Gülleri çok nu seviyorsun? diye sordu.

Benjamin bu soruyu hemen yanıt vermedi. Yere eğildi. Bir ot kopardı, fırlattı. Birkaç saniye küreğin saplandığı çukura baktı ve :

- Evet, gülleri çok severim, dedi. Bu sevgiyi bana genç bir hanım aşıladı. Onun bahçıvanıydım. Bahçesinde yüzlerce gül vardı. Onu güllere eğilmiş, onlara sarılmış olarak hâlâ görür gibiyim. O harika

güllerin üzerinden tam on yıl geçti. Mary, acımasızca sordu :

- Bu hanım nerede şimdi?..

Yaşlı bahçıvan küreğini dalgın bir tavırla toprağa saplarken :

- Kilisede söylendiğine bakılacak olursa gökyüzünde!... diye yanıtladı.

- Güller ne oldu?..

- Bırakıldı!..

Mary dudaklarını ısısdıktan sonra :

- Acaba o güller öldü mü? diye sordu. Bakımı yapılmayınca güller ölür mü?..

Yaşlı bahçıvan, Mary'ye kuşkuyla bakarak :

- O genç hanımla birlikte gülleri çok severdik, diye yanıtladı. O bahçeye bir iki kez gittim. Kuruyan dallarını budadım.

- Gül fidelerinin yaprak ve çiçeği yoksa yaşadıkları nasıl anlaşılır?.

- İlkbaharı beklemek gerek... Yağmur ve güneş canlandırıcı etkisini göstermekte gecikmez...

Mary, heyecanla :

- Bunun için çok beklemek gerek, diye bağırdı. Beklemeye zamanı olmayanlar nasıl öğrenir?.

- Dallarına bakmak gerek. Bazı yerlerinde minik tomurcuklar varsa, o fidan yaşıyor demektir...

Ardından kaşlarını çattı. Bir az düşündü. Kuşkuyla:

- Bunları bana

niçin bu kadar ısrarla soruyorsun? dedi. Açıklar mısın lütfen?... Mary, kızardı. Birkaç saniye bocaladıktan sonra, kekeleyerek :
- Oynamak istiyordum!... dedi... Bahçıvan kız olmak isterdim. Bahçıvan inanarak :
- Haklısın, dedi. Mary, yaşlı bahçıvanın sesinde birden bir değişikliğin farkına vardı. Bu değişiklik acıma duygusundan başka birşey değildi. Mary, "bana istediği kadar acısın. Yeter ki bunu daha ileriye götürüp, sırrımı öğrenmeye kalkmasın!" diye düşündü. Oradan ayrılacağı zaman Mary, asıl öğrenmek istediği konuya girdi. O bahçeye sık sık giderek, güllerle uğraşıp uğraşmadığını sordu, bahçıvana :
- Bu yıl hiç gitmedim, dedi. Romatizmalarım engel oldu. Artık bu kadar yeter. Beni yordun. Gidiyorum. Bunları söyledikten sonra, küreğini omuzuna dayayıp, düşünceli bir tavırla oradan uzaklaştı. Ayrılırken, Mary'nin yüzüne bile bakmadı. Mary de Gizli Bahçe'ye doğru yürüdü. Yolda, "bütün aksiliğine rağmen, bu yaşlı bahçıvanı seviyorum! diye düşündü. Üstelik çiçekler hakkında o

kadar çok bilgisi var ki!..."

İki yanına defne ağaçları sıralanmış yol gizli bahçeyi dıştan çevreledikten sonra, şatonun etrafındaki demir parmaklığı aşıp ormanda kayboluyordu. Mary, o güne kadar bu yolda yürümemişti. Bir keşif gezisi yaparak, ormanı tanımaya karar verdi. Ağır ağır yürümeye başladı. Demir parmaklıkları aştıktan kısa bir süre sonra, bir kaval sesi duydu. Kulak kabartıp, dinledi. Birkaç adım ilerde, bir ağacın dibinde oturan küçük bir çocuğun kaval çaldığını gördü. On iki yaşında kadar görünüyordu. Üstündeki elbiseler eski, ama temizdi. Gözlerinin mavisi öylesine berrak ve duruydu ki... Mary ona bir süre merakla bakmaktan kendini alamadı. Sırtını dayadığı ağacın üstündeki bir sincap onu seyrediyordu. Çok yakındaki bir çalılığa gizlenmiş olan sülün de boynunu ileriye uzatmış, ona bakıyordu. Biraz ilerde iki tavşan oturmuştu. Hepsi de kavaldan çıkan sesle büyülenmiş gibiydi.

Berrak mavi gözlü çocuk Mary'yi görünce, elini havaya kaldırarak :

- Kımıldamayın, diye seslendi. Onları ürkütebilirsiniz!..

Sesi, kavalından çıkan sesler kadar okşayıcı ve bü-

yüleyiciydi. Mary olduğu yerde donup kaldı. Kirpiğini bile kımıldatmaya cesaret edemiyordu. Küçük çocuk, dalların arasında kayboldu. Sülün başını geriye çekti. Tavşanlar zıplayarak oradan uzaklaştılar. Hiçbirisi de korkmuşa benzemiyordu. Çocuk, Mary'e :

- Benim adım Dickon, dedi. Siz de Mary olmalısınız.

Mary, onun Dickon olduğunu zaten anlamıştı. Dickon'dan başka kim sülünlerle tavşanları kavalıyla büyüleyebilirdi ?... Mary biraz dikkatle Dickon'a baktı. Güldüğü zaman ağzı, yüzünün yarısını kaplıyordu. Dickon, tatlı bir sesle :

- Yavaş yavaş yerimden kalktım, dedi. Sert hareket etmiş olsaydım, korkup kaçarlardı.

Mary, ondan biraz uzakta duruyordu. Martha'nın mektubunu alıp almadığını sordu, Dickon, koyu kızıl bukleleriyle oynayarak :

- Aldım, dedi. Zaten buraya bunun için geldim. Gereçler yanımda..

Mary gereçleri birer birer gözden geçirdi. Ufak bir kürek, bir tırmık, bir kazma, bir çapa ve ucu sivri bir fide tahtası vardı. Dickon :

- Satıcı kadın, aldığım tohumlara ek olarak, bir paket beyaz gelincikle bir

paket hezeran çiçeği tohumu hediye etti, dedi.
- Görebilir miyim?..
Dickon özgürce anlatıyordu. Karşısındakinin kendisinden hoşlanmıyacağın ı aklından geçirmiyordu bile. Oysa elbisesi eski ve yamalıydı. Mary, Dickon'un nemli toprak ve ot koktuğunu hissetti. İri mavi gözlerinin sakin ve tatlı bakışları, bütün çekingenliğinin bir anda kayboluvermesin e neden oldu. Cesaretle :
- Şuraya oturup, getirdikleriniz e bakalım! dedi.
Dickon ceketinin cebinden ufak, sarı bir paket çıkardı. İpin düğümünü çözdükten sonra :
- Sizin için özellikle muhabbetçiçeğiyle haşhaşı seçtim, dedi.
Muhabbetçiçeği çok güzel kokar. Haşhaş ise çok kolay yetişir.
Birdenbire durdu. Dikkatle dinledi. Yanakları pembeleşerek :
- Bu sakakuşu! Nerede acaba?
Cıvıltı, biraz ilerdeki çiçek kümelerinin arasından geliyordu. Kuşu tanıyan Mary sordu:
- Gerçekten bize mi sesleniyor?
Dickon kesin bir ifadeyle :
- Evet, dedi. Sevdiği birisine seslenerek, şöyle diyor : "İşte bak ben, buradayım!" Bu kuş kimin acaba?
- Benjamin VVeatherstaff'ın..

ama beni de biraz tanıyor...
- Sizi, daha çok tanıdığına eminim.. Hatta sizi iyice benimsemiş olduğuna da yemin edebilirim. Hakkınızda bütün bildiklerini ondan şimdi öğreneceğim!...
Bunları söyledikten sonra, ağır ağır sakakuşunun gizlendiği tarafa yürüdü. Islık çalarak, onun ötüşünü taklit etti. Sakakuşu bu sesi dinledikten sonra, yanıt verdi. Gülmemek için kendini tutan Dickon:
- Haklıymışım, dedi. Dostunuz olduğunu itiraf ediyor.
Dickon'u daha çok konuşturmamak için Mary:
- Alay ediyorsunuz! dedi.
Dickon ciddiyetle :
- Dostunuz olmasaydı, bu kadar yakınınıza sokulmazdı, diye yanıtladı. Sakakuşunun pek dostu olmaz. Kuşlar kendilerine dost seçerlerken insanlardan daha secici davranırlar. Şuna bakın bir kere! Size, "ne zaman bir dostu hemen tanımayı öğreneceksin?" diye soruyor.
- Kuşların dilini biliyor musunuz?.
Düşünceli düşünceli ensesini kaşıyan Dickon :
- Bildiğimi sanıyorum! dedi. Şimdiye kadar hiçbir kuş bunun aksini iddia etmedi. Birçoğunu

yumurtadan çıkarken gördüm. Uçamayacak kadar kanatları zayıf olanlara yardım ettim. Uçma dersi verdim. Onlarla o kadar ilgilendim ki, kendimi kuş olarak hissettiğim zamanlar çoktur. Elbette kendimi tilki, tavşan ya da sincap olarak hissetmediğim zamanlar demek istiyorum!... Bu konuşmadan sonra Dickon, çiçek tohumları üstüne gerekli bilgi vermeye başladı ve birdenbire :

- Böyle uzun anlatacağıma, tohumları kendim ekerim, dedi.

Mary heyecanlandı. Yumruklarını öylesine sıktı ki, parmak eklemleri bembeyaz oldu. Ne yanıt vereceğini bilemiyordu. Yüzü renkten renge giriyordu. Mary'deki değişikliği fark eden Dickon :

- Bahçede kendinize ufak bir köşe ayırmadınız mı yoksa, diye sordu.

Mary'nin sıkıntıyla ellerini oğuşturduğunu görerek:

- Uygun bir tarzda kendinize ufak bir köşe isteyecek olursanız, vereceklerine eminim! diye sözlerine devam etti.

Mary, Dickon'un yüzüne bakıyor; fakat cevap veremiyordu. En sonunda kekeliyerek :

- Dickon, bir erkek çocuğa bir sırrın açıklanıp, açıklanamayacağını

bilemiyorum, diye fısıldadı. Bir sırrı saklayabileceğinize emin misiniz? Çok önemli bir sır.. Bu duyulacak olursa, belki de hayatım tehlikeye girebilir!.. Belki de ölebilirim!..

- Eğer susmasını bilmeseydim bugün bozkırda ne bir kuş, ne bir tilki, ne de bir tavşan kalırdı, dedi. Bildiklerimi hiç kimseye söylemem.

Mary, yaptığının farkında olmadan Dickon'u yakasından tutup çekerek, heyecanla :

- Bir bahçe çaldım, dedi. Bu bahçe bana ait değildi... Hatta hiç kimsenin değildi.. Hiç kimse o bahçeye sahip çıkmak istemiyor, ilgilenmiyordu. Hiç kimse oraya giremiyordu... Belki de o bahçe ölmüştü... Ölçüsüz bir öfkenin bütün benliğini sardığını hissediyordu. O anda nerede, kiminle beraber olduğunu unutmuş gibiydi. Sesi titreyerek :

- Kim ne düşünürse düşünsün, umurumda bile değil, diye devam etti. Hiç kimsenin o bahçeyi benden almaya hakkı yok! Yıllardan beri terkedilmişti!. Hiç kimse onunla ilgilenmiyordu!.. Şimdi o bahçeye layık olduğu ilgiyi ben gösteriyorum! Ölüme terkedilen o bahçeyi ben canlandırmaya çalışıyorum!..

Orası be-nim artık!.. Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Dickon şaşırmıştı. Mary'e acıyordu. Belli etmemeye çalışarak :
- Rica ederim, sakin olun! diye mırıldandı. Mary :
- Amaçsız biriydim! Kendime ait olan hiçbir şeyim yoktu! diye devam etti. O bahçeyi buldum! İlk kez ben içine adım attım! Sakakuşu kadar yapayalnız bir insandım! O bahçeyi sakakuşundan geri alamayacakları gibi, benden de geri alamayacaklar!. ..

Dickon kısaca sordu :
- Nerede bu bahçe?. Mary öfkeyle olduğu yerde doğruldu. Yüzünde gölgeli bir ifade belirdi. Acı çektiği belli oluyordu. Hırçın bir sesle :
- Gelin! dedi. Size bahçeyi göstereyim! Dickon, Mary'yi izledi. Mary, kapıyı örten sarmaşıkları kaldırdı. Anahtarı çevirdi. İçeri girdiler. Mary, meydan okuyan bir tavırla :
- Garip bir yer! İnsan kendini rüyada zannediyor!. ARDIÇKUŞUNUN YUVASI Dickon, kapının önünde, Mary'nin dikkatli bakış-laeı altında birkaç dakika duraksadı. Sonra, sessiz adımlarla yürümeye başladı. Bu hali Mary'nin bahçeye ilk girdiği günkü

haline benziyordu. Bakışları herşe- yi bir anda kucaklıyor gibiydi. En sonunda :

- Burasını hiç tanıyamıyacağım ı sanıyordum, dedi.

- Bu bahçeden size de söz etmişlerdi değil mi?. Mary, bir hayli yüksek sesle konuşmuştu. Dickon eliyle sessiz kalmasını işaret ettikten sonra :

- Rica ederim bağırmayın, dedi. Duyarlarsa yakalanırız!... Eliyle ağzını kapatan Mary :

- Haklısın! diye fısıldadı. Unuttum!.. Çevreye hayran hayran göz gezdiren Dickon :

- Martha'yla bu bahçeden arada sırada söz ediyorduk, dedi. Nasıl bir yer olduğunu öyle merak ediyorduk ki!.. İlkbaharda burasının kuş yuvalarıyla dolacağına eminim. Sakakuşunun, yuva kurmak için buradan daha güvenli bir yer bulabileceğini sanıyorum. Mary, Dickon'un koluna yapışıp :

- İlkbaharda güller canlanır mı? diye sordu. Hepsinin kurumuş olmasından korkuyorum. Gül fidanlarından birkaçına dikkatle bakan Dickon :

- Hepsinin kurumuş olabileceğini sanmıyorum, diye yanıtladı. Şuna bakın bir hele... Böyle söyleyerek, iri bir gül ağacına yaklaştı. Cebinden

çıkardığı çakıyla, yosun tutmuş kabuğundan derin bir yarık açtıktan sonra :

- Birçok dalı kurumuş, dedi. Ama geçen yıl çiçek açmış. Şu yeşil dala bakın...

Mary, dalı incelerken sevinçle :

- Evet, canlı, dedi. Değer gülleri de gözden geçirelim! Kaç tanesinin canlı olduğunu öğrenelim!..

Sabırsızlık ve heyecanla ilerlemeye başladılar. Karşılarına çıkan gül fidanlarını dikkatle inceliyorlardı. Dickon, çakısıyla ağaçların gövdelerinde yarıklar açarak, Mary'ye açıklama yapıyordu. En sonunda :

- İçlerinden çoğu yabanileşmiş, dedi. Güçlü olanlar yaşamış, diğerleri kurumuş. Ama çoğunu kurtarabiliriz. Kısa sürede burasının güllerden geçilmez hale geleceğinden eminim.

Dickon, elindeki ufacık çakıyı tahmin edilemiye-cek bir ustalıkla kullanıyor, en silik hayat izini dahi keşfedebiliyordu. Mary de yavaş yavaş bitkiler dünyasının sırlarını çözmeğe başladı. Bu arada Dickon'un getirmiş olduğu gereçlerin nasıl kullanılacaklarını da öğrendi. Dolaşırlarken Dickon, Mary'nin yapmış olduğu çiçek tarhlarından birini göstererek :

- Kim yaptı bunu? diye sordu.
- Ben yaptım.
- Bahçe işlerini hiç bilmediğinizi sanıyordum.
- Hiçbir şey bilmediğimi tekrarlıyabilirim. Bu minicik filizlerin kuru otlarla sarılmış olduklarını görünce, soluklanmaların sağlamayı düşündüm. Hepsi bu kadar.

Dickon hep gülümsüyordu. Sevecenlikle :

- Usta bir bahçıvan daha iyisini yapamazdı. Şimdi bu filizler, başka yardım gerekmeden kendi kendilerine büyüyebilirler, Safranlar, kardelenler, nergisler... Harika!

Memnun bir tavırla her gördüğünü ayrı ayrı inceliyordu. En sonunda :

- Küçük bir kız için çok zor bir işi başarmışsınız, dedi. Kutlarım!
- Kendimi hep yorgun hissederdim. Şimdi, saatlerce toprağı kazdığım halde yorgunluk duymuyorum.
- İnsanlar da topraktan güç alırlar. Temiz havayla toprağın yerini hiçbir şey tutmaz. Özellikle yağmurlu günlerde daima bozkıra giderim. Bir ağacın altına oturur. Yağmurun sesini dinlerim. Derin derin soluk alır, havayı koklarım.
- Üşüyüp, hasta olmaz mısınız?..
- Ben mi?.. Asla.. Nezlenin nasıl bir şey olduğunu bilmem! Doğduğum günden

beri bütün
işlerimi kendi
kendime yapmaya
alıştım! Hiç
kimse bana
ninni
söylemedi!
Emeklemeye
başladığım
günden itibaren
de bozkırda
dolaşmaya
alıştım. Ağaç
gibi sağlam
olduğumu
söyleyebilirim.
Hem söyleşiyor,
hem de çevreyi
araştırıyorlard
ı. Dickon :
- Burada
yapılacak çok
iş var, dedi.
- Bana yardım
etmek için sık
sık
geleceksiniz
değil mi? Rica
ederim gelin!
size uyumlu bir
yardımcı
olacağıma söz
veriyorum!...
- İstiyorsanı
z gelirim.
Yağmur yağsa da
fırtına esse de
gelirim! Hayatımda
bundan daha ilgi
çekici, heyecan
verici bir işle
karşılaştığımı
anımsamıyorum!
Ölüme terkedilen bu
bahçeyi
canlandırmaya
çalışmaktan daha
iyi birşey
düşünülebilir mi?..
Mary, teşekkürle :
- Bu iyiliğinize
karşılık sizin için
ne yapabilirim
bilmiyorum, diye
kekeledi.
Mary, bir erkek
çocuğa duyulan
minnettarlığın
nasıl ifade
edileceğini
bilmiyordu.
Dickon anlayışlı
bir gülümsemeyle :
- Beraber
çalışmaya
başladıktan sonra
iyice şiş-
manlayacaksınız...
Tilki gibi
acıkacak,
sakakuşuyla
konuşmayı
öğreneceksiniz.. O

kadar eğleneceğiz ki, eve girmeyi düşünemeyeceksiniz... Ben, yaşamı olduğu gibi kabul ederim... Yapmacık şeylerden nefret ederim.. Örneğin şu gül ağacına bakın.. Dallar nasıl gelişigüzel büyümüş. Ne kadar güzel değil mi?
Mary hayranlıkla :
- Gerçekten öyle! diye yanıtladı. Eğer buraya usta bir bahçıvan girmiş olsaydı, Gizli Bahçe bu kadar ilgi çekici ve güzel olmazdı.. Hatta, buraya Gizli Bahçe bile diyemezdik... Dickon, parmaklarını saçlarının arasında dolaştırarak, tarıyordu.
Kararızca :
- Burasının Gizli Bahçe olduğunu ben de kabul ediyorum, dedi. Size bunun aksini söyleyecek değilim. Fakat, son on yıl içinde birisinin buraya girip, fidanlarla yakından ilgilendiğini de belirtmek zorundayım.. Evet., arada bir buraya birisinin girdiğine eminim...
Mary, kesin bir ifadeyle :
-Ama kapısı kilitliydi, diye karşı çıktı. Anahtarı da toprağa gömülmüştü. Olanaksız birşey bu...
- Söylediklerinizi ben de kabul ediyorum. Fakat, yakın zamanda, bilgili birisinin buraya girip bazı fidanlarla meşgul

olduğuna da yemin edebilirin.. Çok tuhaf... anlaşılması olanaksız birşey bu.. Mary ona inanamamış bakışlarla bakıyordu. Bir gül dalını yakından, dikkatle inceleyen Dickon, başını iki yana sallayarak :

- Madem ki olanaksız diyorsunuz! diye mırıldandı. Buna rağmen şu dal, yakın zamanda buraya birisinin geldiğini gösteriyor.. İnanılır gibi değil... Mary, o sabahın anısını unutmasına olanak yoktu. Mary'ye göre, Dickon adım attıktan sonra Gizli Bahçe gerçek anlamında canlanmıştı. Mary, Dickon'un işe koyulduğunu görünce, Basi-le'in kendisi için uydurmuş olduğu şarkıyı, farkında olmadan söylemeye başladı ve :

- Kampana şeklinde çiçekler var mıdır? diye sordu.

-Tabii vardır... İnciçiçeği, çançiçeği..

- Buraya onlardan da eker miyiz?.

- Burada inciçiçeği var. Biraz önce gördüm. Etrafındaki kuru otları temizlersek, iyice meydana çıkar. Fidelerden de ekebiliriz. Çiftlikten getirebilirim. Bu konuşmadan sonra Mary, Basile'in şarkısını tekrar söyledi. Bu şarkının öyküsünü,

çocukların kendisinden nefret ettiklerini ve kendisine, "Maymun Mary" dediklerini anlattı. Dickon kahkahalarla güldü ve :

- Bu kadar güzel bir bahçede, bu kadar güzel çiçeklerin arasında hiç kimse "Maymun Suratlı" olarak kalamaz, dedi. Olanaksız birşey bu... Dickon daha rahat gülebilmek için yere çömelmiş- ti. Mary de onun yanına oturarak :

- Dickon! dedi. Martha yalan söylememiş. Sen çok iyi bir çocuksun! Sen beşinci olacaksın! Beş kişiyi sevebileceğimi asla düşünmemiştim!.. Dickon bağdaş kurarak oturdu. Martha'ya öyle benziyordu ki.. Mary içinden, "ne kadar güzel çocuk" diye geçirdi. Dickon :

- Demek beş kişiyi seviyorsunuz, dedi. Değer dört kişi kim?.

-Annen, Martha, sakakuşu ve Bahçıvan Benjamin YVeatherstaff... Dickon, daha fazla gülmemek için ağzını eliyle kapatarak :

- Belki beni tuhaf bulacaksınız, dedi. Fakat doğrusu bu söylediklerinize gülmemek elde değil... Mary, o güne kadar yapmadığı birşeyi yaptı.. Dic- kon'un kulağına eğilerek, Yorkshire lehçesiyle :

- Sen de beni

seviyor musun? diye sordu. Dickon tereddüt etmeden cevap verdi :

- Evet, sizi çok seviyorum! Üstelik, sizi seven bir sakakuşunu da gözlerimle gördüm!..

İşte tam bu sırada şatonun çalar saati duyuldu. Ağır ağır on ikiyi vuruyordu. Mary, vaktin çok çabuk geçmiş olduğuna üzülerek :

- Yemeğe yetişmem gerek, dedi. Sen ne yiyeceksin?..

Dickon gülümseyerek :

- Yemeğim cebimde, diye yanıt verdi. Annem her- şeyi düşünür. Mavi bir mendile sarilmiş eğri büğrü bir paket çıkartarak :

- Bu paketin içinden çoğunlukla kuru ekmek çıkar, dedi. Fakat bugün annem kocaman bir dilim jambon da verdi...

Mary bu yemeği çok yetersiz buldu. Fakat Dickon halinden memnun görünüyordu. Neşeyle :

- Haydi git, yemeğini ye! dedi. Karnını doyurduktan sonra biraz daha çalışırım. Sakakuşunu çağırayım da azıcık jambon vereyim. Paylaştığım için sevinecektir.

Mary, oturduğu yerden kalkmış olmasına rağmen, bir türlü oradan ayrılamıyordu. Dickon'u hepten yitirmekten korkuyordu. Kapıya doğru birkaç adım attıktan sonra, geriye döndü. Dickon'un gözlerinin içine

bakarak :
- Her ne pahasına olursa olsun sırrımızı açıklamayacaksın değil mi? diye sordu. Dickon'un yanakları, ağzına aldığı kocaman lokmayla iyice şişmişti. Buna rağmen gülümseyerek :
- Sayın ki siz bir ardıçkuşusunuz, dedi. Bana yuvanızı gösterdiniz. Bu yuvadan başkalarına sözeder miyim sanıyorsunuz? Asla! Yuvadan sözetmem demek, herkesin oraya saldırıp, ardıçkuşunu öldürmesi demektir. Kendinizi bir ardıçkuşu kadar güvende duyabilirsiniz. ..

Mary ona inandı. MARY'YE KÜÇÜK BİR TOPRAK...
Mary, koşarak Gizli Bahçe'den uzaklaştı. Odasına girdiği zaman saçları karmakarışık, yanakları kıpkırmızıydı. Sofraya tıknefes oturdu. Martha kaygıyla :
- Geciktin, dedi. Neredeydin?..
- Dickon'u gördüm.. Beraberdik.
- Geleceğini biliyordum. Onu beğendin mi?
Mary ciddi bir sesle :
- Güzel bir çocuk! diye yanıt verdi.
Böyle bir yanıtla Martha hem şaşırdı hem de memnun oldu. Kısa bir sessizliğin ardından :
- İyi kalpli bir çocuktur, dedi. Hiçbirimiz güzel bulmayız onu. Bir

kere burnu çok komiktir...
Martha düşünceli bir tavırla :
- Gözleri de iri ve yuvarlak, ama renginin çok güzel olduğunu ben de kabul ediyorum.
Mary :
- İri ve yuvarlak gözlere bayılırım, diye karşılık verdi. Mavisi ise duru ve berrak.
Martha neşeyle :
- Getirdiği bitki tohumlarıyla gereçleri beğendin mi, diye sordu. Çiçekleri nereye ekeceksin? Sana kim yardım edecek?.
- Bunu hiç düşünmemiştim.. .. Acaba kimden yar-

dım isteyebilirim?..
- Başbahçıvandan bir şey istenmez!.. Kibirlidir biraz...
- Bu konuyu onunla konuşsan iyi olur. Geçimsiz gibi görünmesine rağmen, iyi kalpli olduğuna eminim. Bay Craven, ölen karısının anısına onu özgür bırakmıştır. Bayan Craven, Benjamin VVeatherstaff'ı çok severmiş. Onun size ufak bir toprak bulacağına eminim.
Mary kaygılı :
- Hiç kimsenin ilgilenmediği ufak bir toprak bulacak olursam, acaba bunu elimden alırlar mı? diye sordu.
- Niçin alsınlar? Hiç kimseye bir kötülük yapmış değilsiniz ki!..
Mary iştahla yemeğini bitirdi. Şapkasını giyip, telaşla dışarı çıkacağı sırada

Martha yolunu keserek :
' — Yemek yerken söylemek istemedim, dedi. Bay Craven şatoda.. Seninle konuşmak istiyor...
Mary sapsarı oldu. Heyecanla kekeleyerek :
- Acaba niçin benimle konuşmak istiyor? diye sordu. İlk geldiğim gün beni görmek istememişti.
- Bayan Medlock'un söylediğine göre, Bay Craven Thawait yolunda annemle karşılaşmış. Ölen karısı annemi çok sevdiği için, Bay Craven arabasını durdurup, annemle konuşmuş. Neler konuştuklarını bilmiyorum. Ama Bay Craven şatoya gelince, seni görmek istediğini söylemiş. Yarın tekrar gidecekmiş.
Mary geniş bir soluk alarak :
- Yarın gidiyor mu, diye tekrarladı. Bu habere sevindim doğrusu!..
Martha:
- Sonbahardan, hatta kıştan önce geri dönmez, dedi. Yabancı ülkelere gidiyormuş.
Neşeyle:
- İşte buna daha çok sevindim!
Mary, dayısının yokluğu sırasında gizli bahçeyi canlandırmaya zaman bulacağını düşünmüştü. Geri döndüğünde Mary'nin gizli bahçeye girdiğini anlasa ve onu elinden almaya kalksa bile, mutluluğunu elinden alamazdı.
Mary, Martha'ya birşey soracağı

sırada, odaya Bayan Medlock girdi. Kolalı yakalı siyah bir elbise giymişti. Sinirli görünüyordu. Hırçın bir sesle :

- Saçlarınızı tarayın! dedi. Martha sen de küçük hanıma en güzel elbiselerini giydir. Bay Craven onu çalışma odasında bekliyor.

Mary tekrar sarardı. Kalbi yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu. O anda kendisini çirkin ve cesaretsiz hissediyordu. Hiçbir şey söylemeden yatak odasına girdi. Martha'nın giydirmesine ve saçlarını taramasına itiraz etmedi. Hazır olduğunda da dişlerini sıkarak, sessizce Bayan Medlock'u izledi. Acaba Bay Craven kendisine ne söyleyecekti!...

Bayan Medlock onu, şatonun henüz hiç görmediği bir bölümüne götürdü. İşlemeli, süslü bir salona soktu. Bir adam onları bekliyordu. Bayan Medlock :

- Matmazel Mary, efendim! dedi.

Bay Craven, Bayan Medlock'a :

- Gidebilirsiniz ! dedi. Geri götürmeniz gerekince zili çalarım..

Mary, Bay Craven'in karşısında duruyor, ellerini nereye koyacağını bilemiyordu. Karşısındaki adam, söyledikleri gibi kambur değildi.

Sırtı hafifçe bombe-leşmişti. Simsiyah saçlarının arasında birkaç tel beyazlık göze çarpıyordu. Bay Craven, sert bir sesle:

- Yaklaş, dedi.

Mary, ileriye doğru bir adım attı. Bay Craven'i incelemeye başladı. Çirkin değildi. Sadece yüzünde acısını belirten derin çizgiler vardı. Mary'ye can sıkıcı bir eşyaya bakar gibi bakarak :

- Buradaki hayatından memnun musun? diye sordu.

- Evet.

Bay Craven, düşünceli bir tavırla kısa bir süre Mary'yi inceledikten sonra :

- Benden istediğin birşey var mı? diye sordu.

Mary, sesinin titremesini gizlemeye çalışarak :

- Hep bahçede oynamak istiyorum, diye cevap verdi. Böylece karnım daha çok acıkıyor.

- Bayan Sovverby de açık havanın senin için çok iyi olacağını söyledi. Belki de haklıdır. Bir dadıya sahip olmadan önce epeyce güçlenmen gerek.

- Açık havada oynadığım zaman kendimi çok güçlü hissediyorum.

- Nerede oynuyorsun?

- Her tarafta.. Martha'nın annesi bana bir atlama ipi hediye etti. Atlıyorum, koşuyorum, filizlenen çiçeklere bakıyorum. Zararlı

hiçbir şey yapmıyorum. Bay Craven canının sıkıldığını belirten bir sesle :

- Korkmana gerek yok! dedi. Zararlı ne yapabilirsin ki?..

Mary elini boynuna götürdü. Korkusunu yatıştırmaya çalıştı. İleriye doğru bir adım attı ve :

- Dilediğim gibi oynayabilir miyim? diye sordu.

Bay Craven iyice sıkılmaya başlamıştı. Sinirli bir sesle :

- Elbette oynayabilirsin, dedi. Niçin çekingen davranıyorsun? Seninle yakından ilgilenemiyorsam, kusur benim mi? Hastayım, mutsuzum.. Senin mutlu olmandan başka bir isteğim yok. Çocuklar hakkında hiçbir bilgim yok. Fakat Bayan Medlock burada. Seni Bayan Sovverby'nin önerisiyle çağırttım. Benden istediğin bir- şey var mı? Oyuncak, kitap, bebek ister misin?..

- Acaba bahçede tamamiyle bana ait olan bir köşe verebilir misiniz?..

- Benden toprak mı istiyorsun? Peki ne yapacaksın?..

- Çiçek ekmek istiyorum...

Bay Craven'in yüzündeki çizgiler bir kat daha derinleşti. Yumuşak bir sesle :

- Bahçeyi çok mu seviyorsun? diye sordu.

- Hindistan'dayken, kopardığım çiçeklerle hayali bahçeler yapardım. Fakat burada gerçeğini yapabileceğimi hissediyorum.

Bay Craven yerinden kalktı. Odanın içinde sinirli adımlarla dolaşmaya başladı. Dişlerinin arasından "bir bahçe!" diye tekrarlıyordu.

Mary, sözlerinin Bay Craven'in üzücü anıları canlandırmış olduğunu anlıyordu.

Bay Craven, Mary'nin önünde durduğunda sakinleşmiş, bakışlarında tatlı bir ifade belirmişti. Okşayan bir sesle :

- Bahçenin neresini beğenirsen, al, dedi. Bana, bahçeyi ve çiçekleri çok seven birisini hatırlattın. Hoşuna giden bir toprak parçası görürsen, hiç kimseye sormadan orasını canlandırmaya çalış..

- İstediğim yeri alabilir miyim? diye tekrar sordu. Hiç kimse bana kızmaz mı?..

Bay Craven, kesin bir ifadeyle:

- İstediğin yeri alabilirsin yavrum, diye tekrarladı. Şimdi git artık! Çok yoruldum!..

İpek bir kordonu çekerek Bayan Medlock'u çağırdı ve Mary'ye :

- Hoşçakal, kızım! dedi. Bütün yaz buradan uzakta olacağım!..

Bayan Medlock o kadar çabuk geldi ki. Mary onun

kapının dibinde beklemiş olduğundan kuşkulandı. Bay Craven :

- Bayan Medlock! dedi. Bu çocuğu gördükten sonra, Bayan Sovverby'nin haklı olduğunu anlamış bulunuyorum. Herşeyden önce güçlenmesi gerektiğine inandım. Ona sade ve besleyici gıdalar verin. Bahçenin istediği yerinde, istediği gibi oynayabilir. Bayan Sowerby'ye de söyleyin, dilediği zaman gelip, Mary'yi görebilir. Matmazel Mary de dilediği zaman onların çiftliğine gidebilir.

Bayan Medlock, aldığı emirlerden tatmin olmuş görünüyordu. Mary'nin sorumluluğunu Bayan So- vverby'le paylaşmaktan memnun olmuştu. Abartılı bir saygıyla :

- Emredersiniz efendim! dedi. Bayan Sowerby çocukluk arkadaşımdır. Dünyanın en harika kadınlarından biri olduğuna eminim.

Bay Craven :

- Ben de seninle aynı fikirdeyim, diye yanıtladı. Şimdi Matmazel Mary'yi götürün ve Picher'i bana gönderin.

Mary, bayan Medlock'tan önce salondan çıktı. Heyecanlı ve sevinçliydi. Odasına dönünce Mart- ha'ya:

- Ben de bir bahçe sahibi olacağım! dedi. Bay Craven, bahçenin

istediğim yerini alabileceğimi söyledi. Uzun bir süre dadım olmayacak.. Annen de istediği zaman buraya gelebilecek. Çiftliğe de gidebileceğim. Bu andan itibaren istediğimi özgürce yapabileceğim. Bay Craven, benim kimseye zararlı olamıyacağıma inanıyor. Martha, bu habere çok sevinmişti. Mary :
- Bay Craven'in çok iyi kalpli bir insan olduğuna eminim! diye sözlerine devam etti. Oysa yüzüne bakınca çok üzüldüm. Istırap çektiği belli oluyor! Alnı öyle kırışmış ki!...
Bu konuşmadan sonra hemen bahçeye fırladı. Dickon'u bulamıyacağından korkuyordu. Gerçekten sarmaşık perdesini aşınca, gereçlerin bir ağacın altında bırakılmış olduklarını gördü. Dickon ortada yoktu. Üzüntüyle :
- Sözünde ciddi olmadığını biliyordum! diye mırıldandı. Bana önem vermiyor!...
Gereçlerin yanma gitti. Ağacın kabuğunda, kocaman bir dikenle iliştirilmiş bir kuş resmi vardı. Mektup çok kısaydı. Dickon, sadece, "tekrar geleceğim!..." diyordu.
COLÍN
Mary akşam yemeği için odasına döndüğünde Martha'ya Dickon'un mektubunu gösterdi.

Martha resme bakarak :
- Ardıçkuşu! dedi.
Mary, Dickon'un sır saklayabileceği ne inanarak sevindi. Yatağına yatınca Dickon'un ertesi sabah tekrar gelmesi umuduyla onu düşündü. Gece yarısı camlara çarpan yağmurun sesiyle uyandı. Yatağın içinde oturarak, öfkeyle :
- Bu yağmur, yarın yapacağım işleri bozmak için yağıyor! diye söylendi. Yüzünü yastığa gömdü. Fakat fırtınanın uğultusundan bir türlü uyuyamadı. Birkaç saniye sonra da :
- Şatonun içinde birisinin çığlık atarak dolaştığına yemin edebilirim! diye devam etti. Tekrar yatağın içine oturdu. Çevreyi dinlemeye başladı. Bir saat sonra tekrar aynı sesleri duyunca : "Bu sefer yanılmadığıma eminim, diye düşündü. Yansıyan sesleri rüzgâr çıkartmıyor. Birkaç gün önce de duymuştum..." Kısa bir süre sonra, yatağından indi. Yerinde duramaz bir haldeydi. Her ne pahasına olursa olsun, bu seslerin kaynağını öğrenecekti. Bayan Medlock'tan çekinmiyordu artık. Şamdanı alarak, odasından çıktı. Koridorun karanlık ve uzun oluşu onu korkutmuyordu. Çığlığın yansıdığı gizli kapının nerede olduğunu

biliyordu. Seslerin geldiği yöne ilerledi. Kalp atışlarını duyar gibiydi. Halının arkasına saklanan kapıyı bulmakta zorluk çekmedi. Yavaşça açtı. Sessizce içeri kaydı ve arkasından kapattı. Artık sesleri net olarak duyuyordu. Sol tarafında ince bir ışık çizgisi gördü. Bu, bir kapının aralığıydı. Arkasında birisinin ağladığı duyuluyordu. Mary kapıyı açtı. İçeri girdi. Burası çok büyük bir adaydı. Eski mobilyalarla döşenmişti. Ocaktaki ateşler küllenmişti. Sırtını yastıklara dayamış olan bir erkek çocuk ağlıyor ve inliyordu. Mary gözlerine inanamıyordu. Acaba rüya mı görüyordu?.. Bu küçük çocuğun ince, uzun bir yüzü, iri bal rengi gözleri vardı. Yüzü, bu güzel gözlerle aydınlanıyor gibiydi. Gür ve uzun saçları, alnından aşağıya iri lüleler halinde dökülüyordu. Böylece yüzü daha küçük görünüyordu. Çocuk, hastadan çok, yorgun ve öfkeli görünüyordu. Mary, elinde şamdanıyla, kapının eşiğinde donakalmıştı. Soluk bile almaktan çekiniyordu. Sonra, ayaklarının ucuna basarak, odanın ortasına doğru yürüdü. Çocuk, iri gözlerini ona dikmiş, dikkatle

bakıyordu. Ürkek bir sesle :
- Kimsiniz siz? Hayalet misiniz yoksa?..
Yataktaki çocuk kadar korkmuş olan Mary, fısıltıyla :
- Hayır, dedi. Siz kimsiniz?..
- Ben de hayalet değilim, adım Colin.
- Soyadınız nedir?
- Colin Craven.. Ya sizin adınız?..
- Ben de Mary Lennox'um. Bay Craven dayımdır.
- Benim de babam...
- Babanız mı? Bir oğlu olduğunu bana söylememişti...
- Elinizle bana dokunursanız, yalan söylemediğime inanırsınız.
Mary, sessiz adımlarla karyolaya yaklaştı. Mary'nın parmaklarının temasını vücudunda hisseden çocuk :
- Gerçekten hayalet değilmişsiniz? dedi. Rüya gördüğümü sandım..
Mary, odadan ayrılmadan önce omuzuna bir şal koymuştu. Bunu çocuğa uzatarak :
- Bu şalı tutup, bakın! dedi. Sıcak değil mi? Bir hayaletin şalı böyle sıcak olur mu? İsterseniz sizi çimdiklerim...
Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de biraz önce hayal gördüğümü sanıyordum...
- Nereden geliyorsunuz?..
- Odamdan geliyorum. Yağmur ve rüzgârdan uyu-yamamıştım. Bu sırada şatonun

içinde bazı bağırtılar duydum. Nedenini öğrenmek istedim. Sizi buldum. Niçin ağlıyordunuz?..
- Ben uyuyamıyordum. Üstelik başım ağrıyor. Adınız neydi? Tekrar söyler misiniz?..
- Mary Lennox.. Hiç kimse size benden söz etmedi mi?..
- Hayır... Çocuk, Mary'nin hayalet olmadığına yavaş yavaş inanıyordu... Kız :
- Niçin, diye sordu.
- Hiç kimse buraya gelmez. Şatonun içinde benim varlığımdan sözetmeye de hiç kimse cüret edemez. Gece ve gündüz bu yatakta yatarım.. Hastayım.. Hizmetçiler benimle konuşmaya cesaret edemezler. Buna hakları da yoktur.. Babam böyle bir şeye asla izin vermez... Büyüdüğüm zaman kendisi gibi olacağımdan korkuyor!..
- Ne garip ev.. Buraya esrarlı şato desek bari! Bu odadan hiç çıkmaz mısınız?..
- Hayır. Hareket etmek, gezmek istemiyorum.. Böyle şeyler beni yoruyor..
- Babanız sizi görmeye geliyor mu?..
- Uyuduğumda gelir.. Beni görmeye dayanamadığını sanıyorum.
- Niçin?..
- Ben doğduktan biraz sonra annem ölmüş. Babam beni gördüğünde annemi hatırlıyor olmalı.

Bu da ona acı veriyor. Bu gerçeği bilmediğimi sanıyor. Çevresindeki insanlar sözde benden bunu gizlemek istiyorlar; ama o kadar yüksek sesle konuşuyorlar ki... Babamın benden nefret ettiğine eminim... Mary, kendi kendine konuşur gibi :

- Bahçeden de bu nedenle nefret ediyor, diye mırıldandı.

Colin :

- Hangi bahçe? diye sordu.

Tedbirsizce davrandığını anlayan Mary, şaşkın bir tavırla :

- Annenizin sevmiş olduğu bir bahçeden sözedi- yorum, diye kekeledi. Hep bu odada mı yaşadınız?..

- Hemen hemen.. Bazan beni deniz kıyısına götürüyorlardı. Fakat, orada uzun bir süre kalamıyorum. Sırtımda dik durması için demirden bir şey vardı. Londra'dan uzman bir doktor, bu demiri taşımanın aptalca bir şey olduğunu, açık havanın bana iyi geleceğini söyledi.. Sırtımdan o demiri aldılar... Fakat, açık havadan korktuğum için asla dışarı çıkamıyorum.

- Buraya geldiğim zaman ben de sizin gibiydim. Niçin bana öyle bakıyorsunuz?..

Colin, kaygıyla :

- Gene de rüya gördüğümü sanıyorum da..

- İkimiz de

uyanığız..
Fakat bu aldanışta haklıyız.Saat gece yarısını geçiyor. Şatoda herkes uyuyor şu anda.
Colin :
- Bunun bir rüya olmasını istemiyorum, diye mırıldandı.
- Eğer burada bulunuşumdan hoşlanmıyorsanız, giderim...
Colin, Mary'nin şalından tutarak :
- Hayır, gitmeyin! dedi. Hayal olmadığınıza iyice inanmak istiyorum! Şu iskemleye oturun... Bana aklınıza gelen ilk şeyi anlatın..
Mary, şamdanı masanın üstüne bıraktı. Yatağın yanındaki iskemleye oturdu. Zaten, Colin ısrar etmese de gitmeye niyeti yoktu. Colin, Mary'nin şatoya ne zaman gelmiş olduğunu, odasının hangi koridorda bulunduğunu, zamanı nasıl geçirdiğini, kendisi gibi bozkırdan nefret edip etmediğini, Yorkshire'a gelmeden önce nerede yaşamış olduğunu öğrenmek istiyordu. Mary, bütün bu sorulara teker teker cevap verdi. Bu konuşma sırasında Colin'in çok bilgili bir çocuk olduğunu anladı. Hayatı yatakta okumakla geçtiği için bundan daha doğal bir- şey olmazdı. Dilediği her kitap kendisine verildiği halde, müthiş sıkılıyordu. Kayıtsız bir sesle :
- Bütün kaprislerime boyun

eğiyorlar, diye konuşmasına devam etti. İstediğim yerine gelmezse hastalanıyorum. Ne yaparlarsa yapsınlar uzun süre yaşayamı-yacağımı biliyorum!.. Çocuk öleceğine öylesine inanmıştı ki, bunu söylerken dünyanın en doğal şeyinden söz eder gibiydi. Mary'nin sesinden hoşlandığı için ona çeşitli sorular sordu. Mary, bazan onun uyuduğunu sanıyor, ancak beklenmedik bir anda yeni bir soruyla konuşmayı canlandırıyordu.

Colin :

- Kaç yaşındasınız, diye sordu.

- On yaşındayım.. Sizinkinin aynı..

- On yaşında olduğumu nereden biliyorsunuz?

- Bahçe kapandığı yıl doğduğunuza göre, on yaşında olmanız gerektiğimi düşündüm.

Colin kaşlarını çatarak :

- Hangi bahçeden sözediyorsunuz? diye sordu. Birkaç kez tekrarladığınız bu bahçe hikayesini öğrenmek istiyorum...

Mary, sinirli bir sesle :

- Bu, Bay Craven'in netret ettiği bahçedir, dedi. Kapısını on yıl önce kilitlemiş ve anahtarını kimsenin bilmediği bir yere gömmüş.

- Bu bahçeden bana söz eder misiniz?

Mary, çekinerek :

- Yasak edildiği için hiç kimse

oraya girmeye cesaret edemiyor, diye cevap verdi. Colin de bütün çocuklar gibi esrarengiz şeylere bayıldığı için, Mary, tedbirli olmayı düşünmekte bir hayli gecikmiş sayılırdı. Colin, bahçe hakkında soru üstüne soru sormaya başladı. En sonunda, bu konuyu aydınlatabilmek için bütün bahçıvanları sorguya çekeceğini söyledi. Mary :

- Sizinle bu konuda konuşmak istemeyeceklerdir, dedi.

■u

Colin, övüngen bir tavırla :

- Ben, onları konuşturmasını bilirim, diye karşılık verdi. Mary, bu konuda gereğinden fazla ileriye gitmiş olduğunu düşündü. Colin'in bahçıvanları sıkıştırıp konuşturmayı başaracağına inanıyordu. Colin :

- Hiç kimse isteklerime karşı gelemez!., diye sözlerine devam etti. Rica ederim, bunu bana tekrarlatmayın! Eğer yaşarsam, burasının tek sahibi ben olacağım. Bunu hepsi biliyor. Bu yüzden isteklerimi geri çevirmeye cesaret edemiyorlar...

Mary'nin şımarık bir çocuk olduğu kesindi. Ancak Colin de en az onun kadar şımarık bir çocuktu. Bütün dünyanın kendisine ait olduğunu düşünüyordu. Ama aynı zamanda

kayıtsızca hayatının kısa olduğundan söz ediyordu. Mary :
- Uzun süre yaşayamıyacağın ıza gerçekten inanı- yormusunuz? diye sordu. Böylece, tehlikeli olmaya başlayan konuyu değiştirmeye çalışmıştı. Colin :
- Aksini düşünmek bile saçma birşey olur, dedi. Çevredeki insanlar, hiçbir şey anlamadığımı veya konuşulanları duymadığımı sanmakla aldanıyorlar. Bana bakan doktor, babamın yeğenidir. Yoksul biridir. Ben ölürsem, Misseltvvaite'n in tek mirasçısı o olacak. Bu nedenle yaşamamı isteyeceğini sanmam.
- Siz, yaşamak istemiyor musunuz?. Colin, kızgın bir sesle :
- Hayır, dedi. Fakat, ölmek de istemiyorum!.. Bu konuda uzun uzun düşününce ağlamaya başlıyorum ve bozulan sinirlerim bir türlü yatışmıyor.
-Ağladığınızı üç kez duydum. Sizi henüz tanımamış olduğum için, kim olduğunu bilmiyordum. Demek sizi ağlatan neden buydu; öyle mi?.. Bu konuşma sırasında, bahçe konusu unutulmuştu. Mary buna için için seviniyordu. Fakat Colin :
- Bu konu beni çok üzüyor, biraz bahçeden bahsedelim mi? diyerek, Mary'nin korktuğu

konuşma alanına tekrar döndü. Siz de o bahçeyi görmek istemiyor musunuz?.
Mary :
- Evet, diye fısıldadı.
- Ben, bunu öyle istiyorum ki!.. Mutlaka o bahçeyi görmeliyim. Anahtarını bulmalıyız. Kapıyı açmalıyız. Tekerlekli sandalyemle oraya giderim. Hiç olmazsa bu sayede kısa bir süre temiz hava almış olurum. Göreceksin bu kapıyı nasıl açtıracağım. Hiç kimse isteğime karşı çıkamaz.
Mary, perişandı. Colin, herşeyi berbat etmek üzereydi. Belki Dickon da oraya gelmezdi. Ardıçkuşunun sırrına saygı göstermeyen bir kıza, Dickon'un bir daha güvenmeyeceği kesindi. Deli olacak gibiydi. Çaresizlik içinde çırpınarak :
- Hayır! Hayır! Böyle birşey yapmayın! diye bağırdı.
Colin, şaşkın bir sesle :
- Sizi bir türlü anlayamıyorum! dedi.
Mary, ağlamamaya çalışarak :
- Haklısınız! diye yanıtladı. Ama, kapıyı başkalarına açtıracak olursanız, bahçe gizli olmaktan çıkar, herhangi bir bahçeye benzer!
- Sözlerinden hiçbir şey anlayamadım..
Mary, heyecanla :
- Düşünün bir kere! dedi. Girilmesi yasak

edildiğine göre, terkedilmiş bir bahçedir orası.. Kapısının nerede olduğu bile unutulmuştur. Sarmaşıkların arasına saklanan bu kapıyı bulup, herkesten gizli olarak içeri giriyoruz. Artık bu bahçe bizim sayılmaz mı? Her gün kimse görmeden oraya gidip oynayacağız.. Bahçeyi canlandırmaya çalışacağız...
- Orası ölü mü?
Mary duymazlıktan gelerek :
- Soğan kökleri tekrar filizlenecek, güller açacak! diye devam etti.
- Hangi soğanlar?..
- Nergisler, zambakalar, kardelenler. İlkbahar yaklaşıyor... Hepsinin canlanması gerek...
- İlkbahar yaklaşıyor mu? Benim için bunun hiçbir önemi yok. Pencereleri sıkı sıkıya kapalı bir odada mevsimler anlaşılmaz ki..
- İlkbahar, yağmuru ve parlak güneşiyle bütün bitkilere yeniden hayat verir. Eğer bahçemiz gizli kalırsa, çiçeklerin tekrar canlanışını adım adım izleyebiliriz. Bundan daha güzel bir şey olabilir mi?.
Mary, dikkatle Colin'in yüzüne baktı. Bu sözlere vermiş olduğu değeri anlamaya çalıştı. Fakat bu boşuna bir çaba oldu. Colin'in

yüzünden herhangi birşey anlamak mümkün değildi. Kısa bir sessizlikten sonra Colin :

- Şimdiye kadar gizli hiçbir şeyim olmadı, dedi. Sadece bana ait şeylerin gizli olarak konuşulduğunu biliyorum. Sizin "gizlinizi" yeğlerim.

- Bu bahçeden hiç kimseye sözetmeyin. Kısa zamanda kapıyı ve anahtarı bulacağıma eminim... Eğer doktor izin verirse beraberce oraya gideriz. Böylece "gizlilik" devam etmiş olur. Colin'in gözleri dalgınlaştı. Hayal kurduğu belliydi. Çocuğun bu hali Mary'yi sevindirdi. Çok geçmeden Colin kısık bir sesle :

- Bu gizlilik hoşuma gidiyor, dedi. Gizli bahçedeki temiz havanın sağlığa iyi geleceğine inanıyorum. Mary'nin bütün kaygısı yok oldu. Zor ve yorucu bir çalışmadan sonra, gizliliğin büyüleyici güzelliğini ona anlatabilmişti. Colin'in hayalini biraz daha tahrik edebilmek için :

- On yıl içinde "Gizli Bahçe'nin" balta girmemiş bir ormana benzediğine eminim, dedi. Güller yabanileşmiş, ağaçlara sarılmışlardır. Kuşlar yuvalarını orada yapmayı ister olmuşlardır. Colin, dalgın, onu

sessizce dinliyordu. Mary, Benjamin VVeatherstaff ve sakakuşuyla olan arkadaşlığını da uzun uzun anlattı. Colin :

- Bir insanın, bir sakakuşuyla anlaşabileceğini dü-şünemezdim, dedi. Siz çok bilgilisiniz. Dinlediğim şeylerden sonra, sizin gizli bahçeye girmiş olduğunuzu düşünmemek olanaksız. Kısa bir sessizlik oldu. Mary'nin yanıt vermediğini gören Colin :

- Ben de size birşey göstermek istiyorum, dedi. Ocağın üstündeki şu pembe ipek perdeyi görüyorsunuz değil mi?.. Odaya girdiğinden beri bu perde Mary'nin dikkatini çekmemişti. İlgiyle ona baktı. Colin :

- Yanından sarkan kordonu da görüyorsunuz değil mi, diye devam etti. Gidin onu çekin...

Mary ayağa kalktı. Ağır adımlarla ocağın önüne gitti. Aşağıya sarkan ipek kordonu çekti. Perde yavaş yavaş kenara kaydı. Altından bir tablo meydana çıktı. Bu, gülen küçük bir kızın resmiydi. Saçları mavi bir kurdeleyle bağlanmıştı. Colin'inkilere benzeyen iri ela gözleri parıltılıydı. Colin :

- Annem! dedi. Neden öldüğünü anlayamıyo-

rum!... Yaşamış olsaydı, ben de yaşayacaktım!.. Babam beni görmekten sevinç duyacaktı!.. Yeter artık!... Kapatın perdeyi!. Mary ipek kordonu çekti. O tablo kayboldu. Fakat, resimdeki küçük kızın gülen gözleri Mary'nin hayalinden kaybolmadı. Bu gözler o kadar güzel ve canlıydılar ki!.. Mary yerine döndükten sonra :

- Anneniz çok güzel bir kadınmış, dedi. Ona ne kadar da benziyorsunuz!. . Hele gözleriniz, annenizin- kilerin aynı.. Niçin bu resmi perdeyle kapatıyorsunuz?.. Colin'in kaşları çatıldı. Canının sıkıldığı belliydi. Kısa bir sessizlikten sonra :

- Resmi oraya ben astırdım, dedi. Ama ben hasta ve mutsuz olarak yatarken, onun gülmesine dayanamıyorum. Üstelik onu benden başkasının görmesini de istemiyorum! O benimdir!

Yeniden sustular. Kısa bir süre sonra Mary :

- Bayan Medlock burada olduğumu öğrenirse acaba ne der? diye sordu.

- Onun hiçbir şey söylemeye hakkı yoktur!.. Ona, sizi her gün burada görmek istediğimi bildireceğim!.. Sizi tanıdığıma öyle sevindim ki!..

- Ben de sizi tanıdığıma çok memnunum! Mümkün olduğu kadar sık sık gelmeye çalışacağım. Bu arada Gizli Bahçe'nin kapısını ve anahtarını aramak zorunda olduğumu da kabul edersiniz umarım...
- Evet... Onu mutlaka bulmalısınız. Yaptıklarınızı da bana günü gününe bildirirsiniz.. Başkaları tanıştığımızı öğreninceye kadar, karşılaşmalarımızın gizli kalmasını istiyorum. Martha'yı tanıyor musunuz?..
- Tanımaz olur muyum hiç? Her gün benimle ilgileniyor.
- Yandaki odada uyuyor. Dadım, hasta olan kardeşinin yanına gitti. O olmayınca benimle daima Martha ilgilenir. Durumu ona gizlice anlatacağım. Mary, şatoda bağırmalar duyulunca. Martha'nın neden telaşlandığını o anda anlayabildi.
Mary :
- Uykunuzun geldiğini yüzünüzden anlıyorum, dedi. Colin çekingen bir tavırla :
- Uyumamı bekler misiniz? diye sorud.
-Gözlerinizi kapatın.. Elinizi okşayıp, ninni söyleyeceğim. Colin uykulu bir sesle :
- Çok iyisiniz!., dedi.. Mary, kısık bir sesle Hintçe bir ninni söylemeye başladı. Colin,

gözlerini kapatırken :
- Çok güzel, diye mırıldandı. Birkaç saniye sonra uyumuştu. Mary yerinden kalktı. Şamdanı aldı. Sessizce odadan ayrıldı.

GENÇ BİR PRENS

Ertesi sabah yağmur yine yağıyordu. Kalın bir sis tabakasının gerisine gizlenen bozkırı görmek olanaksızdı. O sabah Martha'nın çok işi olduğu için Mary öğleye kadar onunla konuşmak fırsatı bulamadı. İşini bitirip oturunca Martha :
- Bana bir şey mi söylemek istiyorsunuz? diye sordu.
- Evet Martha... O çığlıkların nedenini dün akşam öğrendim. Colin'miş.. Martha'nın gözleri korkudan irileşti. Yanakları kıpkırmızı oldu. Ağlamaklı bir sesle :
- Bunu yapmayacaktınız! dedi. Kovulmamı mı istiyorsunuz?
- Hayır Martha! Colin beni gördüğüne çok sevindi. Onunla uzun uzun konuştuk.
- Onu kızdırmadınız ya... Bu kocaman çocuk, öf-kelendiğinde amansız çığlıklar atıyor. Bu haline bakılarak o küçük bir bebek sayılabilir...
- Ama onu kızdıracak hiçbir şey yapmadım. Odadan ayrılmama bir türlü izin vermedi. Ona Hindistan'dan, sakakuşundan,

bahçelerden sözettim. Sonra bana annesinin yağlıboya resmini gösterdi. Yanından ayrılmadan önce ona ninni söyledim. Martha kulaklarına inanamıyordu. Odasında yabancı birisini görünce haykırmaya başlayan Colin'in bu tutumu onu şaşırtmıştı. Mary :
- Birbirimizi gördük, dedi. Ve anlaştık. Martha perişan :
- Bayan Medlock bunu öğrenecek olursa, bavulumu alıp buradan gitmekten başka bir şey yapamam! dedi. Mary, inandırıcı bir sesle :
- Colin hiç kimseye bundan söz etmeyecek, dedi. Sonra unutma ki, Bayan Medlock da dahil, herkes ona uymak zorundadır. Alnında biriken terleri, önlüğüyle kurulayan Martha :
- Haklısınız, dedi. Mary :
- Colin beni her gün görmek istiyor, diye devam etti. Birbirimizi göremediğimiz zamanlar da haberleşmemizi sen sağlayacaksın. Colin böyle istiyor.. Martha, tekrar heyecanlanarak :
- Ben mi, diye bağırdı. Kovulmamı mı istiyorsunuz?
- Colin'i dinlersen, başına hiçbir şey gelmez!..
- Dünya'nın sonu geldi galiba!..
- Hastalığı

nedir?.
- Hiç kimse kesin bir şey bilmiyor. Bay Craven eşi öldükten sonra deli gibi olmuş.. Gözü hiç kimseyi görmez olmuş. Hatta Colin'i bile.. Oğlunun kambur olarak yaşadığını görmektense, ölmesini bekliyormuş.
- Colin kambur mu? O kadar dikkat ettiğim halde böyle birşey fark etmedim.
- Şimdilik kambur değil. Fakat sağlıksız bir çocuk sırt yapısı onun da kambur olacağını gösteriyor. Bir gün ünlü bir doktor geldi. Aile doktoruna sertçe : "Bu çocuğa böyle çok ilaç vermeye devam ederseniz, öldürürsünüz, dedi. Ona karşı bu kadar zayıf da davranmamanız gerek!..."
- Gerçekten, Colin şımarık bir çocuk.
Martha, başını iki yana sallayarak :
- Daha da beter! diye yanıtladı. İki veya üç kez ölümden kurtulmuş olduğunu hatırlıyorum. Bir keresinde tifoya yakalanmıştı. O zaman bayan Medlock öyle korkmuştu ki!... Sürekli sayıklıyordu. Herkes öleceğini sanıyordu. Ancak bir sabah, yatağının içinde sapsağlam oturduğunu gördük..
- Öleceğini mi düşünmüştünüz?.
- Bir saniye bile temiz hava solumayan, yaşamını yatağının içinde okuyarak geçiren bir çocuğun uzun

süre yaşayacağını hiç kimse bekleyemez. O kadar çok ilaç içiyor ki, midesi eczahaneye döndü. Başını pencereden uzatacak olsa, hemen nezle oluyor.
Mary, kesinlikle :
- Her şeye rağmen onu açık havaya alıştırmak gerek, dedi. Bana bir baksana!... Geldiğim gün böyle miydim?...
Martha umutsuzca ellerini havaya kaldırarak :
- Bir kez onu bahçeye çıkarmıştık, dedi. Hemen aksırmaya başladı. Kendisini hastalanması için özellikle bahçeye çıkardığımızı iddia ederek, bağırmaya başladı. Bu öfke onu bütün gece hasta etti. Sabaha kadar haykırdı. Öfkesini hiçbirimiz yatıştıramadık.
Mary, kararlı bir sesle :
- Eğer bana da öfkeyle bağıracak olursa, bir daha onun yanına gitmem! dedi.
- Ona karşı çıkmamanızı öneririm. Yoksa bütün şatonun altını üstüne getirir.
Bu sırada dışardan bir çıngırak sesi işitildi.
Toparlanan Martha :
- Bay Colin'in dadısı çağırıyor, dedi.
Böyle söyleyerek, telaşla dışarı çıktı. Bir süre sonra geriye döndüğünde :
- Onu büyülemişsin, dedi.

İçeri girdiğim zaman resimli kitaplara bakıyordu. Dadısının saat ona kadar yanına gelmemesini söyledi. Bana da, bitişik odadan ayrılmamamı bildirdi. Sonra da sizi görmeyi istediğini ve bundan hiç kimseye söz etmememi bildirdi. Eğer hemen oraya gitmezseniz, yine haykırmaya başlar.
Mary, aceleyle odasından ayrıldı. Colin'in odasındaki ocakta kalın kütükler yanıyordu. Gün ışığı odayı daha da güzelleştirmişti. Duvardaki halılar, mobilyalar, burasının çok rahat bir yer olduğunu hissettiriyordu. Kadife ropdöşambrının içinde Colin, gerçek bir tabloya benziyordu.
Kapının eşiğinde beliren Mary'yi görünce :
- Gelin, dedi. Bütün sabah sizi düşündüm!
Mary, neşeyle :
- Ben de sizi düşündüm, diye yanıtladı. Fakat Martha öyle korkuyordu ki!..
- Niçin korkuyordu?..
- Buraya geldiğim için onu cezalandırıp kovacaklarından korkuyordu.
Colin, kaşlarını çatarak :
- Onu bana çağırın! dedi. Yandaki odada oturuyor. Mary, dışarı çıktı. Birkaç saniye sonra, korkudan titreyen Martha'yla

beraber geriye döndü. Colin öfkeyle :
- Söyledikler imi yapacak mısın, yapmayacak mısın? diye bağırdı.
Martha titreyerek :
- Görevim sizi dinlemekir!.
- Peki bayan Medlock'un görevi nedir?..
- Herkes gibi size hizmet etmek.
- Güzel!. Eğer size Bayan Mary'yi buraya getirmenizi emredersem, bayan Medlock sizi şatodan kovabilir mi?
- Eğer beni savunursanız, hiçbir şey yapamaz...
Colin sert bir sesle :
- Eğer size bu konuda bir kelime dahi söyleyecek olursa, Bayan Medlock şatodan kovulacaktır! Anladınız mı?
- Anladım efendim! Görevimi yapacağım Bay Colin!...
- Göreviniz bana boyun eğmektir Martha! Bunu asla unutmayın. Şimdi gidebilirsiniz!.
Martha dışarı çıktıktan sonra Mary'ye :
- Niçin bana böyle bakıyorsunuz, diye sordu. Ne düşünüyorsunuz?..
Martha'yla konuşması sırasında Colin'e dikkatle bakan Mary :
- İki ayrı şey düşünüyorum, dedi. -Oturun ve açıkça söyleyin..
- Eskiden Hindistan'da genç bir prens varmış.. Servetinin hesabını bilmezmiş.. Halkla sizin Martha'yla konuştuğunuz gibi

konuşurmuş.. Emirlerine itaat etmeyenleri astırırmış. Colin sabırsızlıkla :
- Öteki düşündüğünüz neymiş?
Mary :
- Dickon'a hiç benzemediğinizi düşünüyordum, diye yanıtladı.
- Kim bu Dickon? Ne tuhaf bir isim böyle!..
- Dickon, Martha'nın kardeşi.. On iki yaşında... Yeryüzünde ona benzeyen başka birisini bulunabileceğin i sanmam. Tavşanlarla, sincaplarla, kuşlarla konuşuyor.. Hintlilerin, yılanları büyülemesi gibi birşey bu...

Kavalını çaldığı zaman bütün hayvanlar kımıldamaya bile cesaret edemeden onu dinliyor..
Mary, kucağındaki kitabı uzatarak :
- Bunun içinde de yılanları büyüleyen bir Hintlinin resmi var! dedi. Dickon'un bunları gerçekten yapabildiğine inanamıyorum...
Mary, Dickon hakkında biraz daha açıklama yapmayı gerekli buldu :
- Kavalını çaldığı zaman hayvanlar onu dinliyorlar... Bu bir... büyü değil. Dickon hayvanları bütün gizli taraflarıyla tanıyor. İşte sorunun en önemli yanı bu. Kendisinin biraz tavşan, biraz tilki, biraz sincap olduğunu söylüyor. Bir sakakuşuyla konuştuğunu

gözlerimle gördüm.. Colin kendisini yastıkların üzerine bıraktı. Gözleri irileşti, yanakları pembeleşti. Kısık bir sesle :
- Dinliyorum! diye fısıldadı.
- Yumurtaları, kuş yuvalarını, tilkilerin, porsukların, susamurlarının inlerini biliyor... Bunları diğer çocukların saldırılarından koruyabilmek için de, bildiklerini hiç kimseye söylemiyor... Colin :
- Bozkırı da seviyor mu? diye sordu. Böyle çırılçıplak, çorak kırlar sevilir mi hiç?.. Mary :
- Bozkırdan daha güzel bir yer düşünülemez, diye yanıtladı. Orada yetişen, yaşayan bitkileri, hayvanları düşünmek bile bana heyecan veriyor. Bozkır bambaşka bir dünya...
- Bütün bunları nereden biliyorsunuz?. Mary, yine tedbirsizlik ettiğini düşünerek kendini topladı ve :
- Doğrusunu isterseniz, oraya hiç gitmedim, dedi. Buraya gelirken, bozkırı gece geçtik. Korkunç bir görünüşü vardı. Fakat Martha'yla Dickon bana bozkırın güzelliklerini o kadar çok anlattılar ki.. Artık onlar gibi düşünmeye alıştım..

Colin, somurtkan :
- İnsan hayatını bir yatağın içinde geçirirse, sözet- tiğiniz bu güzelliklerin hiçbirini göremez, diye homurdandı.
- Haklısınız. . Hiç dışarı çıkmıyor musunuz...
- Bozkıra gitmeme olanak yok...
- Yakın bir zamanda gitmeyeceğinizi kim iddia edebilir?..
- Bozkır mı? Olanaksız.. Yakında öleceğimi biliyorum!..
- Sizi bu şekilde düşündüren nedenleri öğrenebilir miyim?..
- Herkes bunu söylüyor!.. Benden biraz uzaklaşınca aynı şeyi birbirlerine fısıldıyorlar!.. Sözde bana du- yurmamaya çalışıyorlar!... Fakat, duyurmak için de ellerinden geleni yapıyorlar!..

Mary, dişlerini gıcırdatarak :
- Ben, sizin yerinizde olsam, duysam bile duymamış görünürüm, dedi. Kimler böyle konuşuyor?
- İlk önce hizmetçiler... Daha sonra da, en çok, Misselthvvaite'te gözü olan Doktor Craven.. Hastalandığım zaman sevincini zor gizliyor.. Tifo olduğumda neredeyse kanatlanıp, uçacaktı... Babamın bütün bunlardan hiç haberi yok... Doktor Craven'le öyle güzel anlaşıyor ki...

Mary, kesinlikle :
- Babanızın doktor Craven'i bu kadar sevdiğine emin değilim, dedi.
Colin yattığı yerde sıçradı. Hayretle :
- Anlayamadım ! diye bağırdı. Nasıl oluyor da böyle kesin konuşabiliyorsunuz? Bu konuda ne biliyorsunuz?..
Mary :
- Londralı doktor hoşuma gidiyor, dedi. O da sizinle diğerleri gibi mi konuşuyor?!...
- Hayır. O, ötekiler gibi düşünmüyor.. Konuşmaları da diğerlerininkine benzemiyor. Görüşünü açıkça, mertçe söylüyor... Beni muayene ettikten sonra, yüksek sesle, "bu çocuk yaşayacak! dedi." Fakat yaşaması, kendisine bağlı bir şey... Bunu asla unutmayın.. Moralinin yerinde olmasına dikkat edin."
Mary, inandırıcı bir sesle :
- Londralı doktorun tavsiyelerini gerçekleştirecek birisini tanıyorum, dedi. Onunla mutlaka tanışmalısı- nız. Dickon'un bir kez bile ölümden söz ettiğini duymadım... Yumurtadan yeni çıkan kuşları, filizlenen çiçekleri seyretmektan büyük keyif alır. Canı olan her- şey onun ilgisini çeker.
Colin, güçlü bir sesle :
-Artık ölümden sözetmeyelim! dedi.

Başka konulara geçelim.. Resimlere bakalım... Bu, Mary'nin ilk başarısıydı. Heyecanlı bir dille bozkırdan, Dickon'dan, çiftlik yaşamından söz etmeye başladı. Mary, hayatında bu kadar çok konuştuğunu hatırlamıyordu. Colin de hiç kimseyi bu kadar sabırla, uzun bir süre dinlememişti. Çok geçmeden en sıradan şeylere dahi neşeyle gülmeye başladılar. Böylece, yıllardan beri sevgi ve şefkatten uzak kalmış olan Mary'yle, doğduğundan beri ölümü düşünmeye alışmış olan Colin o kadar güldüler, o kadar gürültü yaptılar ki, şatoda bazılarının dikkatini çekmekte gecikmediler. İki çocuğu seyreden, Doktor Craven'le, Bayan Medlock'tan başkası değildi. Bayan Medlock şaşkın bir sesle :

- Aman Tanrım!

diye fısıldadı. Doktor Craven de :

- Bu ne demek!

diye haykırdı. Diğer yandan Mary'yle Colin, izlendiklerinden habersiz olarak, neşeyle konuşmaya devam ediyorlardı. Colin, Mary'nin sözünü keserek, heyecanla :

- Ama biz kuzeniz, diye bağırdı.

O ana kadar bunu hiç düşünmemiş olduklarına ikisi de hayret etmişti. Tam bu sırada Colin'in gözü kapıya takıldı.

Heykel gibi duran Doktor Craven'le Bayan Medlock'u gördü. Harika bir centilmen tavrıyla doktor Craven'e :

- Kuzenim Mary Lennox'u size takdim ederim, dedi. Odama gelmesini rica etmiştim. Çok sevimli bir kız. Onu sık sık burada görmekten sevinç duyacağım.

Doktor Craven, Bayan Medlock'a sert ve suçlayıcı bakışlarla baktı. Bayan Medlock, ürkek bir tavırla :

- Bundan hiçbir şey anlamıyorum! diye mırıldandı. Belki de bu, hizmetçilerin işidir!... Bu konuşmayı duyan Colin, öfkeyle :

- Kendi kendimize tanıştık! diye bağırdı. Bu konuda hiç kimse bize yardımcı olmadı! Bizi karşılaştıran raslantıdan o kadar memnunum ki! Etrafınıza öyle aptal aptal bakmayın, Medlock!.

Mary, o anda, Doktor Craven'in Colin'e itiraz etmeye cesaret edemiyeceğini anladı.

Yatağa yaklaşıp, Colin'in nabzını saymaya başlayan Doktor Craven :

- Çok heyecanlı görünüyorsunuz yavrum, dedi. Heyecan, sağlığınız için iyi değildir..

Colin, artan bir öfkeyle :

- Bayan Mary'nin arkadaşlığından beni hiç kimse ayıramaz! diye bağırdı. Bu arkadaşlığın

sağlığıma olumlu etkisi olduğunu hissediyorum!. Bitişik odada dadıma söyleyin! Bize çay getirsin! Çayımı Bayan Mary'le beraber içmek istiyorum!. Doktor Craven'le Bayan Medlock endişeyle bakıştılar. Kararsızdılar. Sonunda Bayan Medlock :

- Bay Colin'i bu sabah sağlıklı gördüm, diye mırıldandı.

Colin :

- Matmazel Mary dün akşam buraya geldi, dedi. Çok güzel vakit geçirdik. Bana Hintçe ninni söyledi. Şimdiye kadar böyle deliksiz uyuduğumu anımsamıyorum. Bu sabah uyandığımda da kendimi çok iyi hissettim. Kahvaltımı iştahla yaptım. Şimdi de çay istiyo- rom. Dadımı çağırın, Medlock!

Doktor Craven o gün orada uzun süre kalamadı. Bayan Medlock'un kulağına bazı şeyler fısıldadıktan, Colin'e uzun uzun konuşmamasını tavsiye ettikten sonra, şatodan ayrıldı. Söylediği her şeyle, Colin'in tedavisi olanaksız bir hasta olduğunda direniyordu. Colin ise, doktora suçlayıcı olarak :

- Hasta olduğumu unutmak istiyorum! dedi. Matmazel Mary'nin niçin yanıma sık sık gelmesini istiyorum biliyor musunuz? Bana hastalığımı unutturuyor da onun için!.. Şimdi anladınız mı?..

Doktor Craven, odadan çıkınca Mary'ye döndü :

- Haydi çayımızı içelim! diye homurdandı. Bu arada bana Hintli prensin hikâyesini anlatın!..

SAKAKUŞUNUN YUVASI

Yağmurlar günlerce sürdü. Ardından, gökyüzü yine masmavi, pırıl pırıl gözüktü. Güneş, her tarafı ısıtmaya başladı. Mary her gün Colin'i ziyaret ediyor. Hintli prensten, bahçeden, çiftlikten, bozkırdan söz e- diyordu. Zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorlardı. Konuşmaya başladıkları zaman Colin, hastalığını tümüyle unutuyordu. Yüzü solgun olmasaydı, hiç kimse hasta bir çocuk olduğunu anlıyamazdı. Bir gün bayan Medlock, Mary'ye :

- Çok kurnazsınız, dedi. Bu kurnazlıktan hoşlandığımı da söylemek zorundayım. Bay Colin'le ilgilendiğiniz günden beri öfkelenip bağırmıyor, hiç kimseyi aşağılamıyor. Şatodan ayrılmak istediğini söyleyen dadısı, bu isteğinden vazgeçti. Colin'le Mary, gizli bahçeden söz edecekleri zaman dikkat ediyor, yanlarında başkalarının bulunmamasına özen gösteriyorlardı. Mary, ilk önce Colin'in gizliliğe önem verip var-

mediğinden emin olmak istemişti. Colin ona Dickon gibi ilk andan itibaren bu konuda güven vermemişti. Mary'nin aklını kurcalayan bir konu, Colin'i gizli bahçeye götürmesinin doğru olup olmadığıydı. Küçük kız bu konuda bir türlü kesin bir karar veremiyordu. Oysa diğer yandan açık havanın ve Dickon'un arkadaşlığının Colin'in sağlığına iyi geleceğine inanıyordu. Mary'nin sağlığına yararı olan bir şeyin, Colin'inkine de yararı olacağı kesindi. Bir gün Colin'e :

- Niçin yüzünüze bakılmasını istemiyorsunuz, diye sordu.

- Bundan nefret ediyorum! Çok küçükken, arabayla gezdirildiğim sırada, beni seyretmeye gelen kadınların bakışlarını asla unutamıyorum. Yüzüme acıyarak bakıyorlar, yanağımı yapmacık bir acımayla okşuyor- lar ve, zavallı çocuk!" diyorlardı. Hepsinden nefret ediyorum.

Mary, duraksayarak :

- Acaba küçük bir çocuğun sizinle tanışmasına ne dersiniz, diye sordu.

Colin dalgın bir tavırla :

- Dickon'un beni sıkmayacağını umuyorum. Hayvanları büyülediği gibi,

beni de büyüleyip büyüleye-miyeceğini göreceğiz. Burasının tilki veya sincap yuvasından ne farkı var?... Mary rahat bir nefes aldı. İkisi de memnun güldü. Dışarda hava biraz daha düzeliyor, güzelleşiyordu. Mary o sabah erkenden uyandı. Güneş perdenin aralık kalan yerlerinden içeriye süzülüyordu. Yatağından fırladı. Pencereye koştu. Pancurları açtı. Dışarı sarktı. Derin derin soludu. Bozkırdan yansıyan kuş cıvıltılarını dinledi.

- Vakit çok erken olmalı, diye mırıldandı. Güneş yükselmemiş bile.. Seyislerin sesleri duyulmuyor.. Bekleyemiyeceğim.. Gizli Bahçe'ye gideceğim.. Hemen giyindi. Ses çıkarmamak için papuçlarını eline alıp merdivenlerden sessizce indi. Bahçeye bir hayalet gibi süzüldü. Gizli Bahçe'ye doğru koşarken:

- Bu sabah otlar daha yeşil... Dallardaki tomurcuklar iyice büyümüşler. Dickon'un öğleden sonra gizli bahçeye geleceğine eminim!... Sarmaşıkların gizlediği kapıya yaklaşınca bir karga sesiyle irkildi. Başını kaldırdı. Duvarın üstüne tünemiş olan karga ona dikkatle bakıyordu. Mary

içinden : "Bu karga Gizli Bahçe'ye yerleşirse bütün çiçeklerle meyveler mahvolur!" diye geçirdi. Sarmaşıkların arasından sessizce geçti. Çevreye dikkatle baktı. Karga yer değiştirmiş, az ötedeki bir elma ağacına konmuştu. Başka bir dalda da, kocaman kuyruğu ve kırçıl tüyleriyle bir sincap duruyordu. İkisi de, aynı ağacın altına oturmuş olan, kıvırcık kızıl saçlı bir çocuğa bakıyordu. Mary sevinçle:

- Dickon, diye bağırdı. Bu saatte ne işin var burada?!..

Dickon gülümseyerek doğruldu. Neşeli bir sesle :

- Bozkırda bütün canlılar harıl harıl çalışırlarken, uyuyamadım, dedi. Gizli Bahçe'nin beni beklediğini hissediyordum. Zaman geçirmeden buraya koştum.

Mary çok sevinmişti. Bunu gizlemiyordu. Dickon'un bir yabancıyla konuştuğunu gören sincapla karga ağaçtan inip, çocuğun omuzuna tünediler. Dickon :

- İşte Capitane'le Suie! dedi. Buraya benimle geldiler.

Dickon biraz ilerdeki çiçekleri göstererek:

-Bakın, safranlar nasıl büyümüş! diye sözlerine devam etti.

Mary çiçeklere eğildi. Yüzünü

kırmızı ve altın rengi yaprakların arasında dolaştırarak :
- Hepsini teker teker öpmek istiyorum! dedi.
Dickon'dan başkası Mary'nin bu heyecanını anlı- yamazdı.
Dickon ona, tomurcuklanan gülleri, büyüyen diğer çiçekleri gösterdi.
Bahçeyi karış karış dolaşıyorlar, eğildikleri zaman saçları birbirine karışıyordu.
Her geçen saniye, yeni bir güzellikle karşılaşıyorlardı. Mary, başlarının üstünden yıldırım gibi geçen sakaku- şunu gördü.
Gagasında bir şey vardı.
Dickon :
- Onu son gördüğümde kendisine bir eş arıyordu, dedi. Şimdi de yuva yapmaya çalışıyor. Eğer onu korkutmazsak yuvası için uzak bir yer aramaz.
Mary, araya girdi :
- Colin'i tanıyor musun?..
- Sen onu tanıyor musun? Hakkında ne biliyorsun?
Mary, neşeyle :
- Onu gördüm, dedi. Onunla her gün konuştum. O da beni her gün görmek istiyor. Söylediğine göre ben ona hastalığını unutturuyormuşum.
- Herkes şatodaki sakat çocuktan sözediyor. Onu tanımayan yok. Herkes Bay Craven'e acıyor. Bayan Craven çok güzel

bir kadındı. Birbirleriyle çok iyi anlaşıyorlardı. Bayan Medlock çiftliğe her gelişinde şatodaki olaylardan sözeder. Çifti iktekilerin sır saklayacakların dan emindir. Böylece Colin hakkında çok şey öğrenmiş bulunuyoruz. Sen, Colin'i nasıl keşfettin? Martha son olarak çiftliğe geldiğinde, senin Colin'in varlığından şüphelendiğini söyleyerek, çok üzüldüğünü söylemişti. Ona bir dizi soru soruyormuşsun. O da bunlara nasıl yanıt vereceğini şaşırıyormuş. Mary, Dickon'a fırtınalı gecede duyduğu sesleri, şato içinde yaptığı gizli araştırmaları, Colin'i nasıl bulduğunu ayrıntısıyla anlattı. Dickon en sonunda :

- Annesine benzediğine yemin edebilirim, dedi.

F: 8 / Gizli Bahçe

Ama Bayan Craven güler yüzlüymüş. Bu benzerlikten dolayı bay Craven'in oğluna bakmaya dayanamadığını sanıyorum.

-Colin'in ölümü istediğini sanıyor musun?

- Hayır. Ancak, doğmuş olduğuna üzüldüğü düşünülebilir. Zavallı çocuk parayla edinilebilecek herşeye sahip. Buna karşılık, babasının her an kendisinden kaçtığını sanarak acı çekiyor. Bay Craven, oğlunun da

kambur olacağından korkuyormuş.
- Colin de aynı şeyden korkuyor. Kambur olmamak için de oturmaktan çekiniyor. Hep uzanıyor.
- Bütün gününü bir odada kapalı geçirmesi çok korkunç bir şey..
Dickon, kısa bir sessizlikten sonra :
- Colin bu bahçeye gelmiş olsa, ne ölümü, ne de kamburunu düşnürdü, diye sözlerine devam etti. Acaba onu buraya getirmek mümkün mü?
- Ben de aynı şeyi düşündüm. Hatta kendi kendime, onun bir sırrı saklayıp saklayamıyacağı nı bile sordum. -Onu doktorların elinden kurtarmalıyız..
- Çok kitap okuyor.. Bilgisi çok geniş.. Bu bahçeyi gizliliğinden dolayı seveceğine eminim..
Dickon, tilki yavrusunun başının okşayarak :
- Tekerlekli sandalyeyi ben arkadan iterim, dedi. Burada bulunduğumuz süre içinde sakakuşuyla eşinin yaptıklarına dikkat ettin mi? Şu ağaca bak.. Oraya konmuş, ağzındaki dal parçasını nereye koyacağını soruyor..
Sakakuşu değişik tarzda öttü. Eşi başını çevirip ona baktı. Gagasının arasındaki dalı bırakmak istemediği için bu ötüşe cevap vermedi. Dickon, bahçıvan gibi onunla konuşmaya

başladı. Fakat sesi daha dostça ve daha anlamlıydı :

- O dalı dilediğin yere koyabilirsin. Bu konuda yanılacağını sanmıyorum. Yumurtadan çıkmadan önce nasıl yuva yapılacağını bilyordun. Kaybedecek zaman yok..

Mary, hayranlıkla :

- Onunla ne kadar güzel konuşuyorsun, dedi. Oysa bahçıvan onunla alay ederek konuşuyor.. İşin tuhafı o da buna kızmıyor. Ben VVeatherstaff'ın söylediğine bakılırsa, sakakuşu ilgisizliğe çok üzülürmüş.

Dickon, Mary'ye cevap vermedi. Kuşla konuşmasına devam etti :

- Burada bulunuşumuz, rahatını kaçırmak için değil.. Biz de senin kadar doğaya yakınız.. Yabaniyiz.. Görüyorsun ki, biz de bu bahçede yuva yapmaya çalışıyoruz..

Sakakuşu, gagasındaki dalı düşürmekten korktuğu için karşılık vermedi. Fakat bakışları, Dickon'u anladığını ifade ediyordu. Onların, sır saklayabilecek kişiler olduklarına inandığı her halinden belli oluyordu.

MARY, BAŞKALDIRIYOR

Mary'nin bu sabah bahçede o kadar çok işi vardı ki, kahvaltı için odasına döndüğünde Martha'ya :

- Colin'e söyle bu sabah onu

ziyaret edemeyeceğim, dedi. Martha korkuyla :
- Ona böyle bir şey söyleyemem! diye yanıtladı. Beni boğabilir!. Mary, Martha'nın haklı olduğunu bildiği halde, Gizli Bahçe'den başka bir şey düşünemediği için :
-Zaman yok! dedi. Dickon'la buluşacağım... Bunları söylediken sonra da telaşla dışarı çıktı. Bahçedeki işler bir hayli ilerlemişti. Kuru otların dörtte üçü ayıklanmıştı. Güllerin çoğu budanmıştı. Dickon kendi gereçlerini getirmişti. Mary de onları kullanmayı öğrendiği için birlikte çalışabiliyorlardı. Dickon, Mary'ye :
- Elma ağaçlarıyla kiraz ağaçları yakında çiçek açacak, dedi. Şeftali ve erik ağaçları da.. Bahçemiz çiçeklerden oluşan bir halıya bürünecek... Bülbülle eşi de ağaçların arasında hızla kovalamaca oynuyorlardı. Dickon'un kargası arada sırada bir ağacın en üst dalına konuyor, etrafı gözetliyordu. Ardından Dickon'un yakınındaki bir dala iniyor, gördük lerini anlatıyordu. Eğer Dickon cevap vermekte gecikecek olursa, omuzuna konuyor, kulağını gagalıyordu. Gizli bahçeden ayrıldıklarında

güneş ufka yaklaşmıştı. Dickon, gökyüzüne bakıp :

- Yarın hava daha güzel olacak, dedi. Şafakla beraber buraya gelirim.

- Ben de gelirim.

Mary koşarak şatoya döndü. O günkü olayları Co- lin'e anlatmak için acele ediyordu. Fakat, Martha onu perişan bir yüzle karşıladı. Mary merakla :

- Ne oldu? diye sordu.

Ağlamamak için kendini zor tutan Martha :

-Bay Colin'in yanına gitmeliydiniz, diye sızlandı. Duvar saatinden başka herşeyi kırıp, parçaladı. Bu haber Mary'nin canını sıktı. Derhal Colin'in odasına gitti. Çocuk sonsuz öfke içindeydi. Mary, Co- lin'e karşı haksız hareket etmiş olduğunu düşünmüyordu bile. Mary odaya girince Colin başını çevirip ona bakmadı. Yatağında sırtüstü yatmış, gözlerini tavana dikmişti. Mary hırçın bir sesle :

- Bütün gün yatağınızda yatmamalıydınız! dedi.

- Sabahleyin kalkmıştım. Başım öyle ağrıyordu ki.. Niçin gelmediniz?..

- Dickon'la bahçede çalıştım.

Colin ona öfkeyle bakarak :

- O çocuğun şatoya gelmesini önleyeceğim! diye bağırdı. Onun yüzünden sizi göremiyorum!..

Mary de öfkeliydi :

- Böyle birşey yapacak olursanız, bir daha beni göremezsiniz! diye kestirip attı.
Colin, kendisinden emin bir tavırla :
- Bunu yapamazsınız!
- Hayır! Asla gelmiyeceğim!..
- Görüşürüz! Gerekirse buraya kolunuzdan sürükleyip getirirler!.
Mary dişlerini gıcırdatarak :
- Yaa, öyle mi. Prens hazretleri! diye alay etti. Belki beni buraya kolumdan sürükleyerek getirebilirler. . Fakat zorla konuşturabilirler mi?..
İkisi de birbirinin üzerine atılacak gibiydi.
Colin:
- Bencil, diye bağırdı.
Mary, aynı şiddetle :
- Ya siz, diye karşılık verdi. Bencillikte beni geçersiniz!.
- Hayır bayan! Sizin şu Dickon'unuzdan daha az bencil olduğumu söyleyebilirin! Ben burada yanlızlık-tan bunalırken, sizi sabahtan akşama kadar bahçede çalışmaya teşvik eden o değil mi? Buna bencillik denmez mi?
Mary'nin gözlerinde şimşekler çakıyordu :
- Dickon'a asla leke süremezsiniz! diye bağırdı. O bir melektir!..
Colin yüzünü buruşturarak :
- Ahır kokan bir melek!... diye alay etti.
- Ahır kokusunu, bir prensin

kokusuna yeğlerim! Colin o güne kadar kendisine başkaldıran birisiyle karşılaşmamıştı. Böyle bir derse ihtiyacı vardı. Mary de buna inanıyordu. Colin, söz düellosunda Mary'le başa çıkamıyacağını anlayınca ağlamaya başladı ve :

- Sizinle mücadele edemeyeceğimi biliyorsunuz! diye sızlandı. Çünkü kamburum!., yakında öleceğim!..

- Kambur değilsiniz ve ölmeyeceksiniz!..

Colin şaşkın bir haldeydi. Zayıf bir sesle ısrar etti :

- Kamburum ve çok yakında öleceğim!.. Bunu siz de benim kadar biliyorsunuz!..

Mary kahkahalarla gülerek, alaycı bir sesle :

- Herkesi aldatırsınız; ama beni altadamazsınız! dedi. Bunları başkalarını kendinize acındırmak için söylüyorsunuz! Rol yaptığınızı biliyorum!..

Colin yatağında öfkeyle doğruldu. İki eliyle yastığını fırlatmaya hazırlanarak :

- Defol, diye bağırdı. Seni görmek istemiyorum!...

Bu sözlerle birlikte yastığı Mary'nin yüzüne fırlattı. Fakat yastık, küçük kızın ayakları dibine düştü. Mary, karşısındakini

öfkeden kudurtan alaycı bir tavırla :
- Zaten ben de saçma sözlerinizi daha çok dinlemeye niyetli değilim, diye karşılık verdi. Söylemeseniz de gidecektim! Bir daha da yüzümü göremeyeceksiniz!..
Öfkeyle geriye döndü. Sert adımlarla kapıya doğru yürüdü. Eşikte durarak :
-Buraya bu gün karşılaştığım bin bir güzel şeyi anlatmak için gelmiştim, dedi. Örneğin, tilkiyle karganın hikayesini anlatacaktım.. Bu fırsatı kaçırdınız!.. Yazık!
Bunları söyledikten sonra kapıyı şiddetle çarparak çıktı. Odaya girmek üzere olan Colin'in dadısıyla çarpıştı. Bu, genç, güzel bir kadındı. Gülüyordu. Mary onu bir türlü sevememişti. Yüzüne soğuk bir tarzda bakarak :
- Colin'le kavga etmemiz hoşunuza mı gidiyor? diye bağırdı.
Dadı, sakin bir sesle :
- Onu ancak siz kurtarabileceksiniz, dedi. Ona daha sert davranmalısınız!.. Bundan başka kurtuluş yolu yok..
- Gerçekten onun için ölüm tehlikesi var mı?
-Hiç sanmıyorum! Onu hasta eden tek şey, karakteri...
Mary odasına döndü. Gizli Bahçe'nin sırrını Co- lin'e açıklamayı artık düşünmüyordu. Ardından odaya Martha girdi.

Elinde tahta bir kutu vardı. Bunu Bay Craven göndermişti. Mary heyecanla paketi açtı. İçinden güzel kitaplar, en iyi cinsten mektup malzemesi, harika bir yazı takımı ve birkaç oyuncak çıktı. Kitapların arasında bahçeciliğe ait olanları da vardı. Maktup kağıtlarının ve zarfların sol üst köşelerinde Mary Lennox'un kısaltılması (M.L.) harfleri yaldızlı yazılmıştı. Mary, Bay Craven'in kendisini unutmamış olduğuna çok sevindi. Martha'ya :

- Bana böyle güzel şeyler gönderdiği için ona teşekkür mektubu yazmalıyım, dedi. Colin'e gelince. Onu hatırlamak bile istemiyordu. Kendisiyle tanışmadan önce olduğu gibi kamburuyla başbaşa yaşayabilirdi. Mary, öfkelendiği için bu şekilde düşünmesine rağmen, içinden bir ses kendisine, "onu böyle yüzüstü bırakamazsın!" diyordu. "Sana ne yaparsa yapsın, onun yanma dönüp, zavallılığını unutturmaya çalışmalısın!."

ÖFKE SAĞANAĞI

O gece yatağına uzandığında çok mutluydu. Gözlerini kapamadan önce, şöyle düşündü. "Yarın sabah kahvaltı etmeden Gizli Bahçe'ye gideceğim."

Gece yarısı korkunç gürültülerle uyandı. Yatağında

doğruldu. Şiddetle çarpılan kapıların gürültülerine, bağırtılar, çığlıklar karışıyordu. Yüksek sesle, "yine Colin, diye söylendi. Krizi tutmuş olacak.. Herkes onu öfkelendirmekten korkuyor. Buna aklım ermiyor doğrusu. Ne yapmalı? Bu gürültü devam ederse uyuyamam. Acaba, gidip baksam mı?" Tekrar uzandı. Kulaklarını yastıkla tıkadı. Uyumaya çalıştı. Tam bu sırada kapı açıldı. Colin'in dadısı içeri girdi. Yüzü sapsarıydı. Titreyen bir sesle :

- Deli gibi! dedi. Kendisine bir kötülük yapacağından korkuyorum. Hiç kimse onu durduramıyor. Ne olur bize yardım edin! Ona sizden başkası söz dinletemez!

Mary öfkeyle :

- Beni kovdu! diye bağırdı. Yüzünü görmek istemiyorum!..

Bu öfke dadıya umut verdi. Mary'nin korkup, yataktan çıkmayacağını tahmin ettiği belliydi. Memnun bir sesle :

- Haklısınız! diye bağırdı. Haydi, hatasını yüzüne vurun! Böylece öfkesine yön değiştirtmiş olursunuz.

Mary, Colin'den korkmuyordu. Aksine şımarıklığı nedeniyle ona kızıyordu. Dadıyla birlikte

dışarı çıktı. Colin'in odasına yaklaştıkça öfkesi artıyordu. Kapıyı açtığında dişi bir kaplan gibiydi. Ölçülü adımlarla yatağa yaklaşarak :

- Yeter! diye bağırdı. Lütfen susar mısınız? Bağırmaya devam edecek olursanız, herkes burayı terk edecek. Evet, ölürken yanınızda bir tek kişi bile olmayacak. Bağıra bağıra ölen bir insan hiç görmedim. Biraz daha çok bağırın. Sizi ölürken, seyretmek büyük bir zevk... Biraz daha! Biraz daha! Mary'nin öfkesi derhal etkisini gösterdi. Colin, yastığını yumruklayarak bağırmaktan vazgeçti. Sertçe geriye döndü. Yüzü şişmiş ve morarmıştı. Mary'yi bu görüntü hiç etkilememişti. Kararlı bir ifadeyle :

- Eğer bir kez daha bağıracak olursan, ben de bağıracağım! dedi. Senden daha güçlü bağıracağıma da yemin edebilirim! Böylece senin sesini hiç kimse işite- miyecek! İstersen devam et bakalım!..

Colin titredi. Zayıf ve ağlamaklı bir sesle :

- Kendimi engelleyemiyorum, diye hıçkırdı. İçimden bağırmak geliyor..

Mary, gözlerini Colin'den ayırmadan, alaycı bir tavırla :

- Ne olacağını

görmek istiyorum, dedi. Senin hastalığının ne olduğunu biliyorum ben! Sadece şımarık bir çocuksun! Kaprislerine göre davranılmadığın da hemen öfkeleniyorsun! İşte hepsi bu...
Kısa bir sessizlikten sonra :
- Herkesi kandırabilirsin ; ama beni asla! diye bağırdı.
Colin tüy gibi hafif bir sesle :
- Hiç kimse beni anlamak istemiyor! diye fısıldadı.
Kamburumu hissettim... Şimdiye kadar kuşkulanıyordum !.. Ama az önce belirgin olarak hissettim!.. Göreceksiniz, öleceğim ben!.
Bunları söyledikten sonra başını yastığına gömerek hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Artık bağırmıyordu.
Mary, alaycı bir tavırla :
- Bu yaptığın öfke kamburundan başka bir şey değil! dedi. Bütün öfkeli insanlar, sırtlarında bir kambur hissederler! Dön sırtını da şu kamburu göreyim! Nasıl bir şey olduğunu merak ediyorum!..
Mary, öfke sözcüğünün Colin'in üzerinde iyi bir etkisi olduğunu hissettiği için, sık sık tekrarlıyordu. En sonunda, dadıya :
- Buraya gelin, dedi. Şu şımarık çocuğun kamburunu görmek istiyorum! Gömleğini çıkartıp, sırtını gösterin bana!..

Dadı, Bayan Medlock ve Martha kapının önünde duruyorlardı. İçeri girmeye cesaret edemiyorlardı. Mary'nin çağrısını duyan dadı çekingen ve titrek adımlarla yaklaştı. Duraksayarak :

- Ya göstermek istemezse? diye sordu.

Colin, iki hıçkırık arasında :

- Gösterin ona! diye fısıldadı. Kamburumu görmeden inanmayacak!..

Dadı, çocuğun gömleğini yukarı sıyırdı. Mary, Colin'in sırtındaki kemiklere parmağının ucuyla birer birer dokundu. Dadı, Mary'nin alaycı bakışlarını görmemek için başını öteki tarafa çevirdi. Colin ise soluk almaya bile çekiniyordu. Uzun bir süre elini Colin'in sırtında dolaştıran Mary, en sonunda kesin bir ifadeyle :

- Sırtında kamburun gölgesi bile yok, diye açıkladı. Bir toplu iğne kadar bile sivrilik yok.. Sırtında hissettiğin, kemiklerinden başka birşey olamaz. Aynı kemikler bende de var.. İstersen bak.. Eğer bir daha kambur kelimesi ağzından çıkacak olursa, kahkahalarla güleceğim..

Bu kelimeler Colin'de büyüleyici bir etki yaptı. Mary, bu konuşmasıyla Colin'in korkusunu bir anda yıkmış

oluyordu. Dadı :
- Hiç oturmadığı için, sırtını zayıf hissediyor, dedi. Eğer bana sormuş olsaydı, ben de kambur olmadığını söylerdim.
Colin, gözyaşlarını tutarak :
- Doğru mu söylüyorsunuz? diye sordu.
Dadı, saygılı bir sesle :
- Evet, Bay Colin, dedi.
Mary, gözyaşlarına engel olmaya çalışarak :
- Soracak başka birşeyin var mı? diye sordu.
Fırtına dinmişti. Colin sessiz sessiz ağlıyordu. Bunlar sevinç gözyaşlarıydı. Hiç kimsenin alışık olmadığı sakin bir sesle dadısına :
- Ben de diğer çocuklar gibi büyüyebilecek miyim? diye sordu.
Dadı zeki ve şefkatli bir kadın değildi. Ancak Londralı doktorun sözlerini çok iyi anımsıyordu. Kesin bir ifadeyle :
- Kendinizi yatağa bağlamazsanız ve açık havada gezinirseniz, diğer çocuklar gibi büyüyeceğinize yemin edebilirim, dedi.
Öfke, Colin'i yormuştu. Artık kuzu gibiydi. Mary de durulmuştu.
Colin, yumuşak bir tavırla :
- Mary, ben de sizinle oraya gideceğim, dedi. Eğer... Sözünü bitirmeden, tam zamanında durdu.
Kısa bir süre sonra :

- Eğer Dickon tekerlekli arabamı itmeyi kabul ederse, diye sözlerine devam etti. Sincabıyla kargasını görmeyi öyle arzu ediyorum ki...
Dadı, allak bullak olan yatağı düzelttikten sonra odadan diğerleriyle beraber ayrıldı. Yalnız kaldıklarında Colin :
- Farkında olmadan sırrı ele verecektim, dedi. Neyseki tam zamanında sustum.. Daha önceki gelişinde bana söyleyecek şeylerin olduğundan sözediyor-dun.. Acaba Gizli Bahçe'yle mi ilgili?
Colin o kadar yorgun ve zavallı görünüyordu ki, Mary'nin içinden acıma duygusu uyandı. Yumuşak bir sesle :
- Evet, dedi. Ama şimdi uyumalısın. Yarın uzun uzun konuşuruz.
Colin elini uzattı. Mary, bu elin titremekte olduğunu gördü. Colin :
- Mary, diye fısıldadı. Bu bahçenin beni canlandıracağına inanıyorum. Hayalinde canlandırdığın şekilde bu bahçeyi anlatır mısın? Bu akşam ninni istemiyorum. Rüyamda bahçemizi görmek istiyorum.
Mary, sevecenlikle :
- Bu, herkesin terkettiği bir bahçe, diye anlatmaya başladı. Uzun yıllardan beri hiç kimse oraya ayak basmıyor.

Bakımsızlıktan yabanileşmiş güller ve sarmaşıklar her yanı basmış. İlkbaharla birlikte bütün çiçekler tekrar canlanacaklar. Cennetten bir köşe olarak o-rası...
Mary, konuşmasını kesti. Colin düzenli soluyarak uyumaya başlamıştı.
ZAMAN YİTİRMEK YOK
Ertesi sabah Mary kahvaltıya zor yetişti. Uykusuzluktan gözleri kapanıyordu.
Martha :
- Bay Colin sizi görmek istiyor, dedi. Dün akşam siz olmasaydınız halimiz haraptı. Annem çocukların çizmeyi iki türlü aştığını söylüyor. Birisi çok yumuşaklık, diğeri de çok sertlik. Hangisinin birbirinden daha kötü olduğunu o da bilmiyor. Bu sabah bay Colin bana aynen şöyle dedi: "Acaba lütfen Bayan Mary'ye kendisini görmek istediğimi söyler misiniz?" Görüyor-sunuz ya, ne kadar büyük bir değişiklik var...
- Önce Dickon'u görmek istiyorum. Ama, geçerken Colin'e de birkaç saniye uğrayıp, bir şeyler söylesem iyi olacak!
Mary, Colin'in odasına şapkası başında olduğu halde girdi. Colin yatıyordu. Yüzü, sapsarı, gözlerinin altı mosmordu. Hasta olduğu açıkça görünüyordu.
- Günaydın, dedi. Bahçeye mi çıkıyordunuz?.
Mary, yatağa

yaslanarak :
- Dışarıda çok kalmayacağım, diye yanıtladı. Dickon'u görmem gerek. Çabuk döneceğim. Dışarıya çıkışım Gizli Bahçe'yle ilgili.
Mary, Colin'in yanaklarının hafifçe pembeleştiğini gördü. Hülyalı bir sesle :
- Dün gece rüyamda Gizli Bahçe'yi gördüm, dedi. Rüzgârla hışırdayan yaprakların arasında gezindim. Her yanda kuş yuvalan vardı. Siz dönünceye kadar Gizli Bahçe'yi düşüneceğim...
Mary, Dickon'u bahçede buldu. Yanında tilkiyle kargadan başka sincapcık da vardı. Mary'ye:
- Bu sabah buraya midilliyle geldim, dedi. Çok uysal bir hayvan. Sincapları da cebimde taşıdım. Birisinin adı Noisette, diğerinin Coquille... İsimlerinin söylendiğini duyan sincaplar, Dickon'un cebinden çıkıp, omuzuna tırmandılar. Mary, Dickon'a geceki olayı bütün ayrıntılarıyla anlattı. Küçük kızı dikkatle dinleyen Dickon :
- Güneş ve temiz hava herşeyi canlandırıyor, dedi. Colin'in güneşe ve temiz havaya herkesten daha çok gereksinimi var. Yıllarca dört duvar arasına kapanmak ölümden de beterdir. Yitirecek zamanımız yok. Onu

buraya getirmeliyiz. Mary, tam bir inançla :
- Evet, mutlaka onu buraya getirmeliyiz! diye Dickon'u onayladı. Seni görmek için çıldırıyor! Yarın sabah Suie ve Capitaine'le odasına gitmem için onunla konuşacağım. Güller tomurcuklandığı zaman da, onu tekerlekli arabasıyla buraya getirir, herşeyi gösteririz. Mary, kısa bir süre bahçede dolaştıktan sonra Colin'in yanına döndü. Çocuk, havayı uzun uzun koklayarak :
- Bu taze ve tatlı koku nedir? diye sordu. Mary, neşeli bir sesle :
- Bozkır kokusu, diye yanıtladı. Dickon bir ağacın altında beni bekliyordu. Capitaine, Suie, Noisette, Coquille de yanındaydı. Mary, farkında olmadan Dickon'dan alıştığı şekilde, Yorkshire lehçesiyle konuşmuştu. Buna dikkat eden Colin, gülerek :
- Benimle konuşurken ilk kez bu lehçeyi kullanıyorsun, dedi. Nedir bu?.. Kahkahalarla gülen Mary :
- Bu Yorkshire lehçesidir, diye yanıtladı. İlk kez anadilini bilmeyen birisiyle karşılaşıyorum. Bu bilgisizliğinden dolayı utanmalısın!.. Bu yüksek sesle konuşmalar ve

kahkahalar Bayan Medlock'un dikkatini çektiği için, kapıyı aralayarak, içeri baktı ve memnun bir tavırla :

- Kulaklarıma inanamıyorum, diye mırıldandı. Mary, Colin'e uzun uzun midilliyi anlattıktan sonra :

-Onu, başını Dickon'un omuzuna yaslayıp, konuşurken görmeni isterdim, diye sözlerine devam etti. Bana da ön ayağını uzattı. Tokalaştık.

- Dickon'un her söylediğini anlıyor mu?.

- Evet.. Colin dalgın bir tavırla :

- Benim de dostlarım olmasını isterdim! dedi. Ama insanlara katlanıp katlanamayacağımı bilemiyorum!

- Bana katlanabiliyor musun?..

- Evet.. Buna nasıl ulaştığımı da bir türlü anlayamıyorum... Mary, toparlandı :

- Benjamin VVeatherstaff'la aynı karakterdeyim, dedi. Yani katlanılması zor bir insanım. Sen, bizden de betersin! Dickon'a gelince, benim gibi çirkin çocuk! Buna rağmen herşeyin kendiliğinden çözüleceğine inanıyorum.

- Sen de benim gibi insanlardan nefret ediyor musun?

- Evet.. Senden nasıl olup da nefret etmediğime hayret ediyorum... Beni bu kötü huydan

Dickon'la sakakuşu kurtardılar. Colin, Mary'nin elini tutarak :
- Dickon hakkında söylediklerime pişmanım, dedi. Onun bir melek olduğunu ben de kabul ediyorum.
Kısa bir sessizlik oldu. Colin, Mary'nin gözlerindeki pırıltılardan önemli bir şey söylemek üzere olduğunu hissederek heyecanlandı. Bunu bir an önce söylemesi için ısrar etti.
Mary :
- Dickon'a güveniyorum, dedi. Çünkü kuşlar da ona güveniyor. Ama sen., sana da güvenebilir miyim?
Mary bunu öyle bir tavırla söylemişti ki, Colin soluğunun tutulduğunu hissetti. Ancak duyulabilen bir sesle :
- Evet, diye fısıldadı.
- Peki... Dickon yarın dostlarıyla seni ziyaret edecek...
Colin heyecanla :
- Çok sevindim! diye kekeledi.
Mary, hafifçe sararan bir yüzle :
- Daha önemli bir haberim var, dedi. Bahçenin, sarmaşıkların arasına gizlenen kapıyı buldum...
Colin'in sevinçten yüzü sarardı. Kekeleyerek :
- Ölmeden önce orayı görmeyi öyle arzu ediyorum ki!...
Mary bu açıklamadan sonra, Gizli Bahçe'yi görmüş olduğu şekilde anlattı. Kısa bir duraksamanın ardından, cesaretle

:
- Gizli Bahçe'yi daha önce görmüştüm, diye itiraf etti. Anahtarını bulalı en aşağı bir hafta oluyor. Fakat senden emin olmak istiyordum. Anlıyorsun değil mi? Emin olmak istiyorum..
F: 9 / Gizli Bahçe
COLİN İLE DİCKSON TANIŞIYORLAR
Sabahleyin, doktor Craven şatoya geldi. Bayan Medlock'a :
- Çocuk nasıl? diye sordu. Zavallı yarı yarıya deli...
Bayan Medlock hayranlık ifade eden bir sesle :
- Küçük kız onu büyüledi! diye yanıtladı. Bunu nasıl başardığını anlamak olanaksız! Hiçbir şeyden, hiç kimseden korkusu yok. Üstelik bay Colin'i dün akşam öyle korkuttu ki, çocuk birden uslandı, sustu. Dilerseniz gelin, gözlerinizle görün.
Doktor odaya girdiğinde, Colin'le Mary kahkahayla gülüyordu. Colin divana oturmuş. Mary'le beraber bahçeciliğe ait bir kitabı karıştırıyordu. Otururken dimdik duruyordu. Doktor içeri girince sustular. Colin önüne baktı. Doktor Craven sertçe :
- Dün akşam hastalanmış olduğunu öğrendim, dedi. Buna çok üzüldüm.
Colin resmi bir tavırla :
- Şimdi çok

iyiyim, diye yanıtladı. Birkaç gün sonra açık havada kısa bir gezinti bile yapabileceğimi sanıyorum. Çocuğun nabzın bakan doktor :

- Havanın çok güzel olması gerek, dedi. Kendini yormamaya dikkat etmelisin..

- Açık havanın insanı yorduğu görülmüş mü?

- Dışarı çıkmak istemediğini sanıyorum.

- Tek başıma çıkarsam sıkılırım, ama Mary'le beraber olunca...

- Dadını da yanına almalısın...

- Dadımı istemiyorum.. Mary bana o kadar iyi bakıyor ki.. Dün akşam harikaydı. Güçlü bir çiftlik çocuğu da arabamı arkadan itecek... Doktor Craven hafifçe sarardı. Eğer çocuk yaşamak için direnecek oluşa, Misselthwaite şatosuna sahip olayı unutması gerekecekti. Ama, ne kadar zayıf karakterli olursa olsun, dürüst bir insandı. Colin'in başına bir kaza gelmesini istemiyordu. Kaygıyla:

- O çocuğun çok güçlü olması gerek, dedi. Onu tanımak istiyorum. Adı nedir?..

Mary, meydan okuyan bir sesle :

- Dickon, diye söze karıştı.

- Eğer sana yardım edecek olan çocuk Dickon'sa, onunla beraber korkmadan dünyanın öteki ucuna kadar

gidebilirsiniz. Bozkırdaki midillilerden bile daha güçlüdür. İlacını aldın mı?..
Colin :
- Hayır, almadım! diye yanıtladı. Mary ilkbahardan söz ederek beni yatıştırdı.
Doktor :
- İlkbahardan söz etmek iyi birşey, dedi. Unutma ki...
Colin sinirlice :
- Unutmak istiyorum! diye karşı çıktı. Anımsadığımda hasta oluyorum. Durmadan bağırmak istiyorum. Bana ölümü unutturacak bir doktorun daha yararlı olacağına inanıyorum.
Doktor Craven o gün Colin'e ne bir ilaç içirebildi, ne de reçete yazabildi. Colin'in bunlardan hiçbirine ihtiyacı olmadığı açıkça görülüyordu.
Ertesi sabah Colin neşeyle uyandı. Uzun uzun gerindi. Dudaklarının kıyısında mutlu bir gülümseme yerleşmişti. Kafası çiçekler ve yabancı hayvanlarla meşguldü.
Mary'nin ayak sesleri koridorda duyuldu. Onunla bozkırın kokusu da odaya doldu. Colin :
- Bahçeden geliyorsun değil mi? diye sordu. Yaprak kokuyorsun...
Mary heyecanla :
- Dışarıda hava o kadar güzel ki! dedi. Bugün gerçekten ilkbaharın geldiğine inandım.
Colin kalbinin hızla çarptığını

hissetti.
Neşeyle:
- Pencereyi açar mısın? dedi. İlkbaharı ben de hissetmek istiyorum.
Mary hemen pencereyi açtı. Odaya bozkırın kokusuyla kuş cıvıltıları doldu. Mary :
- İşte sana tertemiz hava! dedi. Sırtüstü uzan, derin soluk al. Kendini uzun yaşayacakmış gibi hissedeceğine eminim.
- Dickon mutlaka kendini sonsuza kadar yaşayacakmış gibi hissediyordur.
Mary, Colin'in yanına oturarak :
- Çiçeklerle tomurcuklar fışkırmışlar, dedi. Nereye baksan yemyeşil.
Mary, uzun uzun konuştu. Colin, temiz havayla sarhoş olmuş bir halde onu dinliyordu. İşte tam bu sırada içeri dadı girdi. Şaşkın bir sesle :
-Üşüyor musunuz? diye sordu.
- Hayır. Aksine! Bu sabah kahvaltımı yatakta yap-mayacağım.
Dadı, yüzünde beliren gülümsemeyi göstermemeye çalışarak dışarı çıktı. Hizmetçiler etrafını sardı. Aşçıbaşı, Mary'yi kastederek :
- Gerçek efendisini buldu! dedi.
Colin, divanda oturuyordu. Sırtında kadife bir ropdöşambr vardı. Dadısına :
- Bir çocuk, bir karga, bir tilki, iki sincap ve bir kuzu beni ziyarete gelecekler, dedi.

Onları hiç bekletmeden yanıma getirin! Çok geçmeden Martha, Dickon'un geldiğini haber verdi. Dickon, neşeyle içeri girdi. Kollarının arasında mini bir kuzu vardı. Tilki yavrusu ayaklarının arasında dolaşıyordu. Noisette sol omuzunda. Suie sağ omu-zundaydı. Coquille, başını sağ cebinden dışarı çıkartmıştı. Colin'in gözleri heyecandan irileşmişti. Gördüğü şeyler, hayalinden geçirmeye cesaret edemiyeceği cinstendi. Diğer yandan Dickon'da da çekingenlik yoktu. Kuzuyu Colin'in kucağına bıraktı. Minik yavru, bir iki kımıldanıştan sonra, burnunu Colin'in ropdöşambrının kıvrımları arasında dolaştırmaya başladı. Colin, şaşkın bir tavırla :

- Ne yapıyor? Ne istiyor? diye sordu.

Dickon :

- Annesini arıyor, diye cevap verdi. Ona henüz sütünü içirmedim. Acıktığında dünyanın en tuhaf hayvanı oluyor. Cebinden süt şişesini çıkartarak, kuzunun ağzına uzattı ve :

- Haydi iç, dedi. Bu, kadifeden daha iyidir!...

Kuzu iştahla sütü içmeye başladı. Biraz sonra da uyudu. Suie, pencerenin demir korkuluğuna

konmuştu. Ötüyordu. Noisette'le Coquille, açık pencereden atlayarak, bir ağacın sık dalları arasında kaybolmuşlardı. Capitaine ise halının üstünde sessizce yatıyordu. Dickon, Colin'le Mary'ye tarıma ilişkin bilgiler verdi. Colin'le kitabındaki teknik terimleri onların anlayacağı dille açıkladı. Bunları sonuna kadar dinleyen Colin:

- Bu çiçekleri daha yakından görmek istiyorum! dedi.

Mary:

- Göreceksiniz! diye yanıtladı. YAŞAYACAĞIM!..

Colin'in Gizli Bahçe'ye gitmesi için uzun hazırlıklara gerek vardı. En önemlisi, kimse görmeden sarma- şıklı duvara dönüp, gizli kapıdan geçmekti. Bu nedenle, geçecekleri yolu kararlaştırmak için uzun uzun görüştüler. En sonunda, bahçenin yaşlı bahçıvanına ait kısmından geçmeye karar verdiler. Böylece hiç kimseyi kuşkulandırmamış olacaklardı. Çocukların gizli toplantıları şatoda günü konusu olmuştu. Hizmetçiler, seyisler, bahçıvanlar hep bunu konuşuyorlardı. Günün birinde Bay Roach, Colin tarafından çağrılınca,

adamcağız buna hiç şaşmadı. Sakat çocuğun karşısına çıkmak için, en uygun elbisesini giyerken :

- Prens hazretlerinin bir kaprisi daha! diye homurdandı. Colin'i o güne kadar hiç görmemişti. Hizmetçilerin anlattıklarına dayanarak hasta çocuğu hayalinde canlandırmaya çalışmıştı. Onu yakından görmek fırsatı çıkmıştı işte! Bayan Medlock, Bay Roach'ı merdivenin en üst basamağında bekliyordu. Onu Colin'in odasına götürürken :

- Bay Colin son günlerde çok değişti, dedi.

- Umarım bu olumlu bir değişikliktir!...

- Bu konuda çok şey söylemek istemiyorum!... Fakat siz, karşılaşacaklarınıza şaşırmamaya hazırlanın!

Bayan Medlock, Bay Roack'ı uyarmakta haksız sayılmazdı. Adamcağız odaya girer girmez bunu anladı. İlk adımını attığı anda başının üstünden bir karga gakîgak! diye geçti. Bayan Medlock, bahçıvanı çocukla tanıştırdı. Colin, şişinerek :

- Bay Roach! dedi. Sizi buraya son derece önemli bir konu için çağırdım!

Bahçıvan hafifçe sarardı. Colin'in bahçedeki asırlık ağaçların kestirilmesini veya bütün meyve fidanlarının söktürülmesini

isteyeceğini sanıyordu. Colin devam etti :

- Öğleden sonra bahçeye çıkacağım, dedi. Eğer havalar düzgün giderse her gün bu gezintileri sürdür- ceğim! Gezintim sırasında hiçbir bahçıvanla karşılaşmak istemiyorum! Anlıyorsunuz değil mi? Hiçbirisini görmek istemiyorum!.. Ben haber verinceye kadar bahçeye çıkmayacaklar' Hepsi bu! Gidebilirsiniz artık!.. Bay Roach, asırlık ağaçlarıyla meyve fidanlarını kurtardığına sevinerek, odadan çıktı. Dickon'la dostları da oradan ayrıldılar. Mary'le Colin yalnız kaldılar.

O gün Mary öğle yemeğini Colin'le beraber yerken:

- Dalgın görünüyorsun, dedi.

Colin içtenlikle :

- İlkbaharı düşünüyorum, diye yanıtladı. Seyrek olarak bahçeye çıktığım için, şimdiye kadar ilkbaharı görmedim... Çevreye bakmaktan nefret ederdim.

- Ben de... Hindistan'da hiç ilkbahar yoktur.

Yemekten sonra dadısı giyinmesine yardım ederken Colin hiç durmadan konuştu ve güldü. Dadı dışarı çıktığında Doktor Craven'le karşılaştı. Doktora :

-Bay Colin bugün çok neşeli, dedi.

Onu hiç böyle görmemiştim.
Doktor Craven :
- Akşam tekrar uğrayacağım, dedi. Bu gezintinin onu nasıl etkileyeceğini merak ediyorum..Onunla olmanızı çok isterdim. Ama Dickon dayanıklı çocuktur.
Colin'i tekerlekli koltuğuyla bahçeye çıkardılar.
Çocuk hizmetçilere :
- Artık gidebilirsiniz! dedi.
Sonra, Dickon'la Mary'ye :
- Bu güzel koku nereden geliyor? diye sordu.
Dickon :
- Bugün bozkırdan geçerken her tarafın katırtırnaklarıyla dolu olduğunu gördüm, diye yanıtladı. Bu koku onların kokusu. Arılar, katırtırnaklarını çok sever.
Masmavi gök Colin'i büyülemişti. Çok yükseklerdeki incecik bulutlar, uçuşan beyaz kuşlara benziyorlardı.
Bozkırın üstünden geçen rüzgâr, bütün çiçeklerin kokularını bulundukları yere kadar getiriyordu.
Bahçe ıssızdı.
Bahçıvanlar ortadan kaybolmuşlardı.
Çocuklar, sırlarının keşfedilmeyeceğinden emin olarak, neşeyle ilerlediler.
Sarmaşıklarla örtülü duvara yaklaşınca hepsi heyecanlandı. Mary, kısık sesle :
- İşte burası,

diye fısıldadı. Hafifçe sararan Colin :
- Hiçbir şey görmüyorum, dedi. Kapı nerede?
Mary :
- İlkönce ben de senin gibi düşünüyordum, diye karşıladı. Bu konuşmadan sonra üçü de sustu. Mary arada sırada, geçtikleri yerler için kısa kısa açıklama yapıyordu.
- Burası, Benjamin YVeatherstaff'ın bahçesi.. İşte şurası sakakuşunun duvarı aştığı yer... Şu dalın üstüne konup bana anahtarı göstermişti..
Colin koltuğunda heyecanla doğrularak :
- Neresi? Neresi? diye üst üste sordu.
Dickon, hastanın arabasını durdurdu. Mary, sarmaşıkların altındaki çiçek yığınına ilerledi ve :
- İşte burada durup sakakuşuyla konuştum, diye açıkladı. Duvarın şurasına konup, ötmeye başlamıştı. İşte tam bu sırada sarmaşıklar rüzgârla aralanmış, kapı görünmüştü. Sakakuşu beni buraya getirmemiş olsaydı, kapıyı asla bulamazdım.
Colin, heyecanla :
- İnanılır gibi değil! diye söylendi.
Mary, birkaç adım daha atarak :
- İşte kapının kulpu! dedi. İşte kapı... Dickon arabayı çabuk it... Biraz daha çabuk.. Burada görünmeyelim... Kapıdan süratle geçtiler. Colin,

gözlerini elleriyle kapatmıştı. Kapının kapandığını duyunca etrafına dikkatle baktı. Yapraklar, her taraf, yeşil bir örtü gibi kaplamıştı. Dalların arasında uşuşan cıvıldayan kuşların sesi sihirli bir müzik gibi kulakları okşuyordu. Colin, güneşin ılıklığını bütün bedeninde hissediyordu. Colin, çevreyi uzun uzun seyrettikten sonra :

- Yaşayacağım !... diye bağırdı. Yaşayacağım!... Mary, Dickon!... Beni duyuyor musunuz? Sonsuza kadar yaşayacağım!...

YAŞLI BAHÇIVAN

Harika bir ilkbahar günüydü. Bahçedeydiler. Colin, duygularını sözle ifade edemez bir haldeydi. Dickon :

- Bu kadar güzel bir ilkbahar gününü ilk kez yaşıyorum, dedi.

Birden Colin :

- Şu adam kim, diye sordu.

Dickon'la Mary oldukları yerde sıçrayarak :

- Nerede, diye bağırdılar.

Colin, parmağını duvara doğru uzattı ve heyecanla :

- İşte orada, diye fısıldadı. Bakın!... Duvarın ötesinde yaşlı bahçıvanın öfkeli yüzü görünüyordu. Yumruğunu havaya kaldırmış; bağırıyordu:

- Benim kızım olsaydın, seni

iyice pataklardım!. Mary, yaşlı bahçıvanın duvarı aşıp, üstüne saldıracağını sandı. Kendisini savunmak üzere farkında olmadan yavaş yavaş duvara yaklaştı. Bahçıvan Benjamiz VVeatherstaff :

- İlk karşılaştığım andan itibaren seni sevemedim, diye öfkeyle bağırmaya devam etti. Kendisini ilgilendirmeyen konularda sorular soranları ve herşeye burnunu uzatanları sevmem! Sakakuşu olmasaydı, seninle ahbaplık bile etmezdim! Mary duvarın dibinde durarak :

- Benjamin VVearherstaff! dedi. Bana bu yolu sakakuşu gösterdi!.. Yaşlı bahçıvan öfkeyle :

- Bu yaptıkların yetmiyormuş gibi, bir de sakaku- şuna leke sürmek istiyorsun! Doğru söyle buraya nasıl 'girdin?.. Mary, inatçı bir tavırla :

- Burayı bana sakakuşu gösterdi! diye ısrar etti. Bunu bilerek yapmadı! Fakat, raslantıyla yolu göstermiş oldu! Rica ederim, yumruğunu böyle sallamaya devam edersen, kendimi savunmak için nasıl konuşabilirim? Benjamin VVeatherstaff yumruğunu indirdi. Yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. Tekerlekli bir koltuk duvara doğru

yaklaşıyordu. Bu koltuğun içinde, şık tavırlı bir çocuk vardı. Çocuk :

- Benim kim olduğumu biliyor musunuz? diye sordu.

Yaşlı bahçıvan, şaşkın bakışlarını çocuğun yüzünden ayıramıyor ve yanıt veremiyordu. Colin hırçın bir tavırla :

- Size soru sorulduğu zaman yanıt vermesini öğrenmelisiniz! diye bağırdı.

Benjamin VVeatherstaff, tüyden hafif bir sesle:

- Annenize ne kadar çok benzediğinizi düşünüyorum, dedi. Herkesin söz ettiği şatodaki hasta çocuk değil misiniz?...

Colin, sonsuz bir öfkeyle koltuğundan doğrularak:

- Yanılıyorsunuz ! diye bağırdı. Ben hasta değilim!...

Mary yüzünü buruşturarak :

- Böyle konuşmaya utanmıyor musun, diye söze karıştı. Uydurulan bir yalan bu!..

Gerçekten Bejamin VVeatherstaff o güne kadar Colin'i bir kez bile görmemişti. Duymuş olduklarını tekrarlamaktan başka bir suçu yoktu. Şaşkın bir tavırla :

- Siz... siz... kambur değil misiniz? diye kekeledi... Bacaklarınız sakat değil mi?

Colin dişlerini gıcırdatmaya başlamıştı. Yüzü sararmıştı. Bacaklarını örten

battaniyeyi çekerek Dickon'a :
- Yanıma gel, diye emretti.
Mary dudaklarını ısırdı...
Colin, Dickon'a tutunarak ayağa kalktı. Yüzünde mağrur bir ifade vardı. Dimdik duruyordu. Meydan okuyan bir tavırla yaşlı bahçıvana:
- Dikkatle bak, diye bağırdı. Hayalinde canlandırdığın gibi miyim?
Mary, yaşlı bahçıvanın ağladığını görerek şaşırdı.
Benjamin VVeatherstaff aynı zamanda öfke ve nefretle:
- Yalancılar! diye söyleniyordu. Alçak yalancılar! Nasıl oluyor da sağlam bir insan için sakat diyebiliyorlar!
Dickon'a tutunan Colin, başını gururla yukarıya kaldırmış dimdik duruyordu.
Bahçıvanın gözlerinin içine bakarak :
- Ben bu şatonun efendisiyim! dedi. Babam olmadığı zamanlar bana baş eğmek zorundasınız! Bu bahçe benimdir!... Sizinle konuşacaklarım var! Beni bekleyin!...
Benjamin VVeatherstaff, Colin'e şefkatle bakarak:
- Benim güzel yavrum diye mırıldandı.
Sonra, resmi bir tavırla ve yüksek sesle :
-Buyurun efendim, diyerek duvarın gerisinde gözden

kayboldu.
Colin, Mary'ye :
- Lütfen bahçıvanı buraya getirir misin? dedi.
Mary, sarmaşıkları aralayarak kapıdan geçti. Gözden kayboldu.
Colin, Dickon'a yavaşça :
- Ayakta durabiliyorum! dedi. Sen bir harikasın! Bu senin yardımınla oldu!..
-Asıl harika, şu açan çiçeklerle ilkbahardır...
- Şu ağaca kadar yürüyeceğim.. Geldiği zaman bahçıvanın beni ayakta görmesini diliyorum. Olabildiği kadar uzun bir süre böyle duracağım... Şu battaniyeyi getirir misin?..
Fark ettirmemeye çalışarak ağaca tutundu. Dimdik durarak bekledi.
Biraz sonra da Mary, bahçıvanla geriye döndü. Colin'in yanından geçerken, kulağına :
- Devam et, diye fısıldadı. Farikasın!..
Bahçıvanın Colin'i asla zayıf görmesini istemiyorum. Colin, Benjamin VVeatherstaff'a :
- Dikkatle bak! dedi. Şimdiye kadar böyle bir kambur gördün mü?..
Yaşlı bahçıvan :
- Artık inandım! dedi. Yalnız anlayamadığım bir-şey var.. Şimdiye kadar niçin saklanıyordunuz? Herkes sizin yatalak olduğunuzu söylüyordu....
Yaşlı bahçıvan

yolda Mary'nin anlattıklarında n durumu kavramıştı. Kurnazca bir şefkatle çocuğun onurunu kurtarmış oluyordu. Koşullar böyle olunca Colin'in ayakta durmak için ısrar etmesine gerek kalmıyordu. Battaniyenin üstüne oturduktan sonra :

- Bahçedeki göreviniz nedir? diye sordu.
- Acıdıkları için beni kovmuyorlar. Anneniz beni çok severdi...
- Şimdi onun bahçesindeyiz değil mi?..
- Evet... Burası onun çok sevdiği yerdi...
- Artık burası benim bahçem... Burasını çok sevdim. Her gün geleceğim. Fakat unutmayın, bu bir sırdır. Buraya geldiğimi başkalarının öğrenmelerini istemiyorum.

Colin, ciddiyetle :

- Hemen bana bir gül fidanı bul, diye seslendi.

Mary, koşarak bir bahçe süzgeci getirdi. Colin hâlâ toprağı kazıyordu. Neşeli bir sesle :

- Güneş batmadan bu işi bitirmek istiyorum, dedi.

Yaşlı Bahçıvan, bir saksıyı kırarak çıkardığı bir gül fidanını uzatırken :

- Açılış törenlerinde yapıldığı gibi bunu kendi elinizle dikin, dedi.

Mary, Colin'in bembeyaz elinin titrediğini gördü. Bahçıvan fidanın dikileceği çukuru biraz genişletti.

Mary, ellerini dizlerine koyarak çömeldi. Suie, konmuş olduğu daldan hayretle onlara bakıyordu. Noiset- te'le Coquille, bir kiraz ağacında birbirlerini kovalıyorlardı. Colin, fidanı dikerken heyecanını gizleyemiyor- du. En sonunda :

- Gülü diktim, dedi. Güneş henüz batmadı. Dickon ayağa kalkmama yardım et. Güneş batarken ayakta olmak istiyorum.

PERDE AÇILDI

Sakakuşunun yuvasında yumurtalar vardı. Anne sakakuşu bunların üstüne yatmıştı. Dickon, sakakuşla- rıyla kuş dilinde konuşarak, bahçede dolaşanların onlara zararlı olmayacaklarını anlattı. Ama inandırmak için bir hayli zorluk çekti. Sonunda dost olmakta gecikmediler. Artık sakakuşları onu kardeşleri gibi görü-yorlardı. Saka kuşlan önceleri Colin'den çekiniyorlardı. Tekerlekli koltuk onları ürkütüyordu. Colin'in koltuktan ayrıldıktan sonra diğerleri gibi yürümemesini çok garip buluyorlardı. Anne sakakuşu Colin'i seyretmek için yuvanın ucuna kadar geliyor, yumurtalarını bile unutuyordu. Bir insanın yürümemesine, bazan de kedi gibi ellerinin ve dizlerinin üstünde ağır ağır

ilerlemesine asla akıl erdiremiyorlardı. Colin, hiç kimsenin yardımı olmadan yürümeye başlayınca yuvadakiler sevindiler. Üzerlerinden büyük bir yük kalkmış gibi rahatlamışlardı. Buna rağmen Colin'den çekiniyorlardı. Ona karşı dikkatli olmayı kararlaştırdılar. Çünkü bu insan beklenmedik zamanlarda çayıra uzanmak ve belirli bir nedeni olmadan ye-rinden kalkma alışkanlığını terk etmemişti. Bir gün, baba sakakuşu, kendisinin de yumurtadan çıktıktan sonra hemen uçamadığını hatırladı. Bunu anne sakakuşuna da anlattı. En sonunda, Colin'in de kendileri gibi uçmayı, ah bağışlayın, yürümeyi yeni yeni öğrendiği kanısına vardılar. O andan itibaren de Colin'in sanıldığı gibi korkulacak bir yaratık olmadığına karar verdiler. Colin'e öylesine alışmışlardı ki, yağmurlu günlerde onu göremeyince üzülüyorlardı. Yağmurlu günlerde ise Colin'le Mary şatoda bol bol eğleniyorlardı. Colin'in yerinde duramadığını gören dadı, onun çıldırmak üzere olduğunu sanıyordu. Bir gün Mary, gevezelik konusu bulmak için :

- Colin! dedi. Şatoda kaç oda olduğunu biliyor musun?

- Galiba bin tane kadar var...
- Hayır yüz tane.. Girilmesi yasak edilmiş yüz oda.. Yine böyle yağmurlu bir günde hepsini gezdim...
- Ben de gezmek istiyorum... Colin hemen dadısını çağırarak :
- Tekerlekli koltuğumu getirin! diye buyurdu. Şatoda ufak bir gezinti yapmak istiyorum. Kimse bizi rahatsız etmesin!... Hizmetçiler yanlarından ayrılınca Colin ayağa kalktı. Yürümeye başladı. Yeşil elbiseli küçük kız portresine rastladılar. Colin, bu kızın kim olduğunu tam olarak bilmiyordu. Fakat, Mary'ye bir ikiz kardeş gibi benzemesine hayret etti. Odaları teker teker dolaştılar. Fildişi fil biblolarıyla oynadılar. Yeni koridorlar, merdivenler keşfettiler. Odalarda ne işe yaradıklarını anlamadıkları çok eski eşyalar gördüler. Geriye döndüklerinde Colin :
- Böyle bir gezinti önerisi yaptığı için sevinçliyim, dedi. İçinde yaşadığım şatonun bu kadar ilgi çekici ol-

duğunu bilmiyordum. Dolaştıkça insan yeni keşifler yapabilir. Ne kadar güzel değil mi?... Aşçı kadın için de şato gizemli bir

yerdi. Fakat onu en çok şaşırtan şey, iki çocuğun yağmurlu günlerdeki oburluklarıydı. Böyle yağmurlu günlerden birinde, Colin'in odasına giren Mary, nedenini anlıyamamakla önemli bir değişiklik olduğunu hissetti. Bir şey söylemeye cesaret edemedi. Birkaç dakika sonra, bakışları ocağın üstüne takıldı. Mary'nin bakışlarını takip eden Colin:

- Açıklama beklediğini biliyorum, dedi. Kendi kendine niçin bu tablonun perdesini açtığımı soruyorsun. Ben de bunu kendi kendime sordum ve gerçeği buldum. Artık bu tabloyu seyretmek bana sonsuz bir zevk veriyor. Bu gece uykumun arasında tablonun perdesini açmak arzusunu duydum. Ne yaptığımı farkında olmadan yatağımdan kalktım. Perdenin kordonunu çektim.

Mary :

- Babanın seni sevmesini ister misin? diye sordu.

Colin kararlı bir ifadeyle :

- Tabii, dedi. Gizli Bahçe'nin sırrını ona da veririm! diye yanıtladı. Belki böylece o da karanlık düşüncelerinden kurtulmuş olur.

ANNE

Colin o sabah arkadaşlarına bilimsel bir konuşma yapıyordu. Hep söze başlamadan önce :

- Beni dinler gibi davranın, diyordu. Kısa konuşacağım. Bahçıvan uyuklamaya başlayınca susacağım. Benjamin VVeatherstaff ona şefkatle baktı. Bu bakışları yakalayan Colin :

- Ne düşünüyorsun Benjamin VVeatherstaff? diye sordu... Yaşlı bahçıvan içtenlikle :

- Bacaklarınızın artık iyice güçlenmiş olduğunu düşünüyorum!..

- Sihir, ev ekmeği, kaymak, süt ve balla tamamlanınca, en zayıf bacaklar bile güçlenir. İşte günlerden beri söz ettiğim bilimsel deney buydu...

O sabah Dickon biraz geç geldi. Toplantıya yetişmek için koşmuştu. Soluk soluğaydı. Yağmurlu günlerden sonra bahçede yapılacak çok iş oluyordu. Colin hem bahçedeki işlerini yaptı. Hem de kalan konuşmasını tamamladı.

Bu sırada Colin duvarın öte yanında ayak sesleri duydu ve :

- Kim var orada? diye sordu.

Aynı anda da sarmaşıklar aralandı. Genç bir kadının gülümseyen yüzü belirdi. Dickon :

- Annem! diye bağırdı.

Colin, Bayan Sovverby'ye elini uzatarak :

- Beni böyle sağlıklı gördüğünüze şaşırmadınız mı?

Gözleri yaşaran bayan Sovverby :
- Sevgili yavrum! diye fıslıdadı. Ne kadar da annene benziyorsun! Şu anda onu görür gibi oluyorum!... Colin, düşünceli :
-Acaba babam da beni böyle sağlıklı gördüğü için sevinecek mi? diye sordu. Bayan Sovverby, ellerini çocuğun omuzlarına koyup, gözlerinin içine bakarak :
- Elbette yavrum! Buna kesinlikle eminim!... Bu sözlerden sonra Mary'ye dönerek :
- Kızım Helene kadar büyümüşsün! dedi.

Elma ağacının altına oturdular. Bayan Sovverby'ye her şeyi anlattılar. Daha sonra, bahçeyi gezdirdiler. Bayan Sovverby, her şeyle ayrı ayrı ilgileniyor, sorular soruyordu. Gezinti sırasında Colin, çekingenlikle :
- Siz de sihire inanır mısınız? diye sordu. Bayan Sovverby, cana yakın bir tavırla :
- Bu kelimeyi ilk kez duyuyorum, diye yanıtladı. Ama anlamını çok iyi biliyorum. Kelimenin ne önemi var? Buğday tanesini filizlendiren, bütün canlıların çoğalmasını sağlayan odur. Mary :
- Sırrımızı saklamak için çok büyük zorluk çekiyoruz, dedi.

Colin tam olarak iyileşince bu sırrı nasıl saklayacağımızı bilemiyorum. Bayan Sovverby :
- Bu küçük komedi çok fazla devam edemez, dedi. Zaten Bay Craven de yakında şatoya dönüyor. Colin, kaygıyla :
- Sahi mi? diye sordu. Bayan Sovverby, neşeli bir sesle :
- Koşmaya başlamadan önce muzipliğin babanız tarafından öğrenilmesi hoşunuza gitmiyor değil mi? diye karşılık verdi. Colin :
- Hiç kimsenin yeni gelişmeleri babama bildirmesini istemiyorum, dedi. Odasına girip, koşarak boynuna sarılacağım. Bayan Sovverby, neşeyle :
- Bu, harika bir şey olacak!... dedi. Babanızı o andaki haliyle görür gibi oluyorum.... Bu konuşmadan sonra, çocukların çiftliği ziyaret için program hazırlandı. Bayan Sovverby ayrılırken, Colin'e :
- Bu bahçenin sizin gerçek anneniz olduğuna inanıyorum, dedi. Babanızın bir an önce şatoya dönmesini sabırsızlıkla bekliyorum...
SİHİR DEVAM EDİYOR
İnsanlar genel olarak, ilerde keşfedilecek şeylere inanmak istemezler. Sonra zamanla yavaş yavaş

cılız bir umut belirir. Olanaksız şey, mümkün görünmeye başlar. Hayalin sınırı yoktur. Bu sınırsızlık bazan bir virüs kadar tehlikeli olabilir. Mary, uzun süre neredeyse dış dünya ile hemen hemen bütün ilgisini kesmiş durumdaydı. Sağlıksız bir görünüşü vardı. Yalnızlığına öylesine alışmıştı ki, başka türlü bir hayat düşünemiyordu. İşte bu haldeyken kendisini birdenbire tümüyle yabancısı olduğu çevrede buluvermişti. Bu hızlı değişikliğin mahmurluğundan kurtulamadan bozkırda, burada yaşayan insanlarda, hayata küskün yaşlı bir bahçıvanla, hayvanları es-rarengiz bir tarzda büyüleyen bir çocukla karşılaşmıştı. Colin ise, dört duvar arasında yaşamaya mahkûm edilmiş bir çocuktu. Hayattan ve insanlardan nefret ediyordu. Çocukluk çağının en güzel günleri böylece berbat olmuştu. İşte bu durumdayken birdenbire ortaya hayata küskün küçük bir kız çocuğu çıkıvermişti. Düşlerini izleyip, kendisini gizli bir bahçeye sürüklemişti. İlkbaharda tekrar canlanmaya başlayan doğa, sağlığı üzerinde olumlu etkisi görülecek olan deneylere girişmesine neden olmuştu. Büyük bir

şatonun ve servetin tek mirasçısı olan çocuk, sağlığını etkileyen gizli güçlerin hepsine birden "sihir" adını vermişti. Yalnızlığa terkedilen iki çocuğun her şeyi unutur-casına bağlandığı Gizli Bahçe, ilkbaharla tekrar canlanmaya başladığı sırada, bir adam Norveç'in fiyordla-rında, mavi göl kıyılarında dolaşarak kederini unutmaya çalışıyordu. Bu, uzun boylu ve genç olmasına rağmen yüzünde derin çizgiler oluşmuş, omuzları hafifçe öne doğru eğilmiş, herkes tarafından deli zannedilen biriydi. Otel defterlerinde bu adam için şu bilgiye rastlanıyordu: "Archibald Craven, Misselthvvaite Şatosu, Yorkshire, İngiltere.." En uzak ülkeler, en nadir ve en güzel manzaralar, ona özlediği ruh dinginliğini sağlayamamıştı. On yıllık göçebe hayatı boyunca aradığını hiçbir yerde bulamayan Archibald Craven, Norveç'ten sonra gittiği Avusturya'daki bir dağ otelinde onu yakalar gibi olmuştu. Yüzlerce metre aşağıdaki dar vadide ırmak köpüre kö- püre akıyordu. Irmağın kıyısında çimenlerin üzerine uzanıp, çağlayana sarkan sevda çiçeklerini

seyrederken, içinin birdenbire durulduğunu hissetti. Sevda çiçekleri köpüren sulara eğilirken, rüzgâra, "beni unutma!" der gibiydi. Tekrarlanan bu fısıltıyı bütün benliğiyle duyan Bay Craven, elini alnında dolaştırırken :

- Ne oluyor bana? diye mırıldandı. Kilometrelerce uzak bulunan Colin de, aynı anda Mary'ye heyecanla :

- Yaşayacağım ! Yaşayacağım! diye tekrarlıyordu. Bay Craven, vadideki tertemiz havayı derin derin soluyarak içine doldururken; Colin, Gizli Bahçe'de :

- Sevincimi haykırmak istiyorum! diyordu. Irmak kıyısına doğru ağır ağır yürümeye başlayan Bay Craven :

- Yeniden hayata dönmüş gibiyim! diye düşünüyordu. Bu değişikliği bir türlü anlayamıyorum!... Bay Craven, birdenbire Misselthvvaite'i düşündü. Halbuki şatoyu ve oradaki anılarını unutmak için bu vadide bulunmuyor muydu? Böyle olmasına rağmen şatoya dönmek için içinde dayanılmaz bir arzu uyanmıştı. Birkaç adım sonra, gözlerinin önünde fildişi renkli bir çocuğun hayali canlandı. Yatalak, sakat bir çocuğun, Colin'in hayaliydi bu... Titreyerek etrafına baktı...

Vadideki çiçeklerin kokuları, gül kokularına benziyordu. Suların şırıltısı arasında tatlı, berrak, mutlu ve uzak bir sesin kendisine seslendiğini hisseder gibi oldu. Bu ses, Bayan Craven'in sesine çyle benziyordu kı... Bay Craven elinde olmayarak : Lilias!... Lilias!... Neredesin? diye mırıldandı. Aynı sos, açık ve anlaşılır :

- Bahçede!

diye cevap verdi. Bahçemizde... Seni orada bekliyorum... Bay Craven :

- Lilias!..

Lilias! diye tekrar seslendi. Ses bir daha duyulmadı. Çiçekler de güller gibi kokmuyordu artık. Acaba Bay Craven düş mü görmüştü? Bay Craven düşünceli bir tavırla oteline döndü. Ertesi sabah uyandığında, otelin garsonu Bay Craven'e bir mektup getirdi. İşte, İngiltere'den gelen mektubun içindekiler : "Sayın Bay Craven; Ben Suzanne Sovverby'yim. Beni hatırlayacağınızı umarım. Bir süre önce benimle bozkırda konuşmuştu-nuz. Size Bayan Mary'den sözetmiştim. Size bu mektubu yazmak cesaretini gösterdiğim için beni bağışlamanızı rica ediyorum. Sizin yerinizde olsaydım zaman yitirmeden şatoya dönerdim. Geriye

döndüğünüzde memnun olacağınıza inanıyorum. Bayan Craven ara-mızda olsaydı, o da geriye dönmenizi söylerdi. Saygılarımın kabulünü rica ederim. Suzanne Sovverby"

Bu mektubu üst üste birkaç kez okuyan bay Craven, bir gün önceki garip olayı hatırlayarak, derhal şatoya dönmeye karar verdi.

Bay Craven dönüş yolculuğunda durmadan Colin'i ve ölen eşini düşündü. Bütün geçmiş, gözünün önünde bir sinema şeridi gibi ağır ağır geçip, gitti.

Bozkırdan geçerken, yol kıyısında oynayan yedi sekiz çocuğa rastladı. Bunlar, Suzanne Sovverby'nin çocuklarıydı. Kendisini sevimli ve saygılı bir tarzda selamladılar. İçlerinden en büyüğü, annelerinin çiftlikte olmadığını, Dickon'un da şatodaki bir bahçede çalıştığını söyledi.

Bay Craven, bu sevimli çocukların en büyüğü olanına bir altın lira vererek :

-Aranızda paylaşın! dedi.

Bay Craven yanlarından ayrıldığında çocuklar arkasından şaşkınlık ve hayranlıkla baktılar. Bay Craven de çocukları sevindirdiği için son derece memnundu.

Bay Craven şatoya yaklaştıkça heyecanlandığını fark ederek şaşırdı. Hasta bir çocuktan kaçmış olduğunu anımsayarak, kendinden utandı. O garip olaydaki ses, "bahçede" demişti. Bay Craven bunu bir çeşit çağrıya veya randevuya benzetiyordu. İçinden, "madem ki bahçeye çağrıldım, hiçbir yere uğramadan doğruca oraya gitmeliyim! diye geçirdi. "Anahtarı gömdüğüm yerden çıkartır, kapıyı açarım!..." Şatoya ulaşınca çalışma odasına girdi. Bayan Med- lock'u çağırttı. Colin'in sağlığını sordu. Kâhya kadın :

- Sağlığı harika, diye yanıt verdi. Fakat., fakat eskisi gibi değil Bay Colin...

- Çok mu kötü?..

Bayan Medlock kızarıyor, düşündüklerini açıkça belirtemiyordu :

- Bay Colin'i bir türlü anlıyamıyoruz efendim!.. Ne ben, ne dadısı, ne de doktor Craven, bay Colin'in daha mı iyi daha mı kötü olduğunu kestiremiyorum!... Bu konuda açık ve seçik olarak hiçbir şey bilmiyoruz!...

Kısa bir süre düşünen bay Craven :

- Yani, biraz daha garip mi oldu? diye sordu.

- Evet efendim... Tam kelimeyi buldunuz... Biliyorsunuz

eskiden hiç yemek yemezdi. Şimdi bazı günlerde, tabağındaki yemekleri parmağının ucuyla dokunmuyor bile... Pencerenin aralık kalmasına dahi dayanamazken, bir sabah Bayan Mary ve Bayan So- vverby'nin oğlu Dickon'la bahçeye çıkacağını söyledi. O günden beri, sabahın erken saatlerinde bahçeye çıkıyor, güneş batarken odasına dönüyor.

- Sağlığı nasıl?..

- Farika... Doktor Craven de bu değişiklikten hiçbir şey anlayamıyor...

- Şimdi nerede?..

- Bahçede efendim!... Evden içeri girmek istemiyor ki!... Hem kimseyi... Bayan Medlock cümlesini tamamlamaya fırsat bulamadı.

Bay Craven dışarı çıkınca, kestirme bir yoldan gizli bahçeye doğru hızlı adımlarla yürüdü. Kafası, dere kıyısındaki garip olay ve Bayan Sovverby'nin göndermiş olduğu mektuptaydı. Gizli Bahçe'ye yaklaşınca, anahtarı gömdüğü yere doğru ilerledi. Sarmaşıklarla örtülmüş olan duvarın dübünden geçerken, telaşlı ayak sesleri, neşe çığlıkları duydu. Durdu, dinledi. Sesler duvarın öteki tarafından geliyordu.

Kulaklarına inanamıyordu. Acaba rüya mı görüyordu? Ya da aklını kaçırmıştı da, olmayan sesler mi duyuyordu. Yeniden dikkatle dinledi. Evet yanılmıyordu. Sesler duvarın arkasından geliyordu. Üstelik, telaşlı ayak sesleri, sarmaşıkların arasında kaybolmuş olan kapıya doğru yaklaşıyordu. Sonra, kapının menteşelerinden çıkan paslı gıcırtı, neşeli kahkahlara karıştı. Kapı açılmıştı. Birkaç saniye sonra da sarmaşıklar aralandı. Bir çocuk, hızla kendine doğru koşarak yaklaştı. Çarptı. Sendeleyen Bay Craven, çocuğu kucaklayıp tuttu. Birbirlerini görmemişlerdi. Çarpışmanın etkisi geçince birbirlerine baktılar. Bay Craven, düşmektan kurtardığı çocuğu tanıyınca soluğunun kesildiğini hissetti. Yanağı pençe pençe kızarmış, ince yapılı bir çocuktı. Alnına dökülen iri bukleli saçlarının arasından, pırıl pırıl parlayan bal rengi gözleri görünüyordu. Bir şey söylemeye çalıştı. Fakat, başaramadı. Bu karşılaşma, Colin'in tasarladığı karşılaşma değildi. Ama harika bir koşunun, babasının kolları arasında sonlanması da küçümsenemezdi. Belki de böylesi en

uygunuydu. Diğer yandan Colin'i kovalayan Mary de kapıdan çıkmış ve olanları görerek, olduğu yerde mıhlanmıştı. Şaşkın bakışlarını Colin'den ayıramıyordu. Colin, mutlu bir gülümsemeyle :

- Baba, ben Colin'im! dedi. Tanıyamamış olman doğal. Çünkü, ben de kendimi tanıyamıyorum.

Bay Craven şaşkın :

- Bahçeden çıktı! Bahçeden çıktı, diye tekrarlıyordu.

Colin :

- Evet baba, dedi. Bu gördüğün şey, bahçenin eseridir. Mary, Dickon ve hayvanları da bunun böyle olduğunu kabul ediyorlar. Dönüşüne kadar bu sırrı saklamaya kararlıydık. Fakat, şimdi herşeyi öğrendin. Koşuda Mary'yi geçebiliyorum. Bunları sonsuz bir mutluluk içinde, bir çırpıda söylemişti. Oğlunu bu halde gören Bay Craven, sevinçle titredi. Colin, Bay Craven'in kolunu sarsarak :

- Mutlu musun baba? diye sordu. Söyle mutlu musun?...

Bay Craven zorlukla :

- Beni bahçeye götür yavrum! diye fısıldadı. Her-şeyi orada uzun uzun bana tekrar anlatırsın!...

Bay Craven bahçeye girdiği zaman gözlerine inanamadı. Şaşkın bir sesle :

- Bütün güllerin

kurumuş olduklarını sanıyordum, diye fısıldadı. Colin neşeli bir sesle :
- Mary de ilk önce öyle sanmıştı. Fakat, hepsini canlandırmayı başardık. Ağır ağır yürüdüler. Elma ağacının altına oturdular. Colin, uzun bir süreden beri hazırlandığı konuşmayı yaptı. Sihir kelimesinin sık sık tekrarlandığı bu konuşmanın ardından Colin, Mary'le karşılaştığı ilk geceden başlayarak, bütün olayları uzun uzun anlattı. Oğlunu dinlerken Bay Craven'in gözleri yaşarmıştı.
Colin :
- Artık sır diye ortada hiçbir şey kalmadı, dedi. Herkesi şaşırtmak için seninle beraber yürüyerek şatoya dönmek istiyorum....
Yaşlı bahçıvan Benjamin VVeatherstaff mutfağa pek seyrek giderdi. Colin'le babası Gizli Bahçe'de konuşurlarken, Bayan Medlock da bahçıvanı mutfağa çağırmış, kocaman bir bardakta bira ikram etmişti. Adamın bardağı boşaltmasını bekledikten sonra :
- Onları gördün mü, VVeatherstaff? diye sordu.
Yaşlı bahçıvan, dudaklarının kenarındaki bira köpüklerini elinin tersiyle silerek :
- Evet, gördüm! dedi.
- İkisini de

mi?...
- Evet ikisini de.. Teşekkür ederim! Bir bardak daha içerim...
Bayan Medlock merakla :
- Birlikte miydiler? diye sordu.
- Evet!..
- Bay Colin neredeydi? Ne diyordu?..
- Ne konuştuklarını duymadım. Duvara tahta merdiveni dayamış, bakıyordum. Fakat size bir tek şey söyleyebilirim. Anlattıklarımdan hiçbir şey anlamadıy-sanız, birkaç dakika daha beklemeniz gerekecek... FHerşeyi öğreneceksiniz. ...
Birkaç saniye sonra elini pencereye uzatarak :
- Bakın! dedi. Bakın kim geliyor?. Bayan Medlock pencereden baktı... Kollarını iki yana, havaya kaldırdı. Keskin bir çığlık attı. Onun çığlığına, bütün ev halkı, kadınlı erkekli pencereye koştular. Misselthvvaite şatosunun sahibi Bay Craven, Gizli Bahçe'den geliyordu. Yeniler Bay Craven'i zorlukla tanıdılar. Tümden değişmişti. Yanında gururlu ve sert adımlarla bir çocuk yürüyordu. Başını kaldırmış olan bu çocuk, Colin Craven'den başkası değildi....
SON

BU SERİNİN DIGER
KİTAPLARI

HARRIET t't ISAM:'
I H M.hOlt'R STOVİ-
j.

AYA SEYAHAT
JUJCS \TRNE

/ PAUL VE
VIRGINE
/ DAVID
COPPERFIELD
/ OLIVER TWIST

/ JANE EYRE
/ ROBINSON
CRUSOE
y DEMİRYOLU
ÇOCUKLARI
/ POLLYANNA
/ PAL SOKAĞI
ÇOCUKLARI
/ KÜÇÜK LORD
✓ MOBY DICK
✓ BEYAZ DIŞ
✓ GÜLİVER'İN
GEZİLERİ
/ DENİZ ALİ
:NDA 20.000
FERSAH / KÜÇÜK
ERKEKLER /
KÜÇÜK KADINLAR
/ TOM
SAVVYER'IN
MACERALARI /
DON KİŞOT
✓ DEFİNE
ADASI / GORİL
AVCILARI /
SEFİLLER